

วิทยุ กาโม ทวี โทติ
(ผู้ให้บริการวิทยุเป็นเจ้าภาพ)

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๙ ตอนที่ ๒ เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖ ISSN 0857-5002

CRMA FORUM

★ **พีธีไหว้ครู**

...ต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ประพฤติตนให้เป็นประโยชน์
และเป็นตัวอย่างของสังคม...

★ **CRMA Competition 2nd 2023**

Military skill competition

★ **เกียรติยศ กับ นิยามความหมายของ นบร. ในศตวรรษที่ 21**

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธาน ในพิธีถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพ และงานเลี้ยงปิดการฝึกภาคสนาม ของ นนร. ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๕ ณ โรงเรียน นนร.จปร.

ประวัติการศึกษาและการทำงาน พล.ท. ไกรภพ ไชยพันธุ์
 ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (เหล่า ปืนใหญ่)

๑. วัน, เดือน, ปีเกิด	๒๖ มีนาคม ๒๕๐๘	- เสธ.ทภ.๑	พ.ศ. ๒๕๖๓
๒. สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา	- ผ.ม.ทป.๑๔	พ.ศ. ๒๕๖๔
๓. ศาสนา	ศาสนาพุทธ	- รอง มทภ.๑	พ.ศ. ๒๕๖๕
๔. การศึกษา		- ผ.บ.ร.จปร.	พ.ศ. ๒๕๖๖
- โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๒๔			
- ระดับปริญญาตรี โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า รุ่นที่ ๓๕			
- ระดับปริญญาโท สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง			
การศึกษาทางทหาร			
- ชั้นนายพัน เหล่าทหารปืนใหญ่ ปี ๒๕๓๖			
- หลักสูตรหลักประจำ รร.สธ.ทป. รุ่นที่ ๗๕ ปี ๒๕๔๐			
- หลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๓			
๕. ตำแหน่ง			
- น.ลว.ผ.ท.ร้อย.ป.ป.พัน.๒ รอ.	พ.ศ. ๒๕๓๑		
- ผ.บ.ร้อย.ป.ป.พัน.๒ รอ.	พ.ศ. ๒๕๓๗		
- ผ.บ.ป.พัน.๒ รอ.	พ.ศ. ๒๕๔๗		
- ผ.อ.ยก.ท.น.๑	พ.ศ. ๒๕๕๕		
- ผ.อ.ยก.ท.ภ.๑	พ.ศ. ๒๕๕๖		
- ผ.บ.ป.๒ รอ.	พ.ศ. ๒๕๕๗		
- รอง เสธ.ทภ.๑	พ.ศ. ๒๕๖๐		
- ลก.ทป.	พ.ศ. ๒๕๖๒		

เสนาศึกษา CONTENT

เล่มที่ ๘๙ ตอนที่ ๒ เดือนเมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

๑๒

บทความเล่าประสบการณ์
๒๐ ลมหายใจใหม่แห่งเขาชะงอก
 (ภาคที่ ๑)

๒๔

ทุกท่านเหมือนอาจารย์กับ
 ประวัติศาสตร์โลกฉบับไม่เป็นทางการ
 ตอน ๖ สหรัฐอเมริกาและสาคินอเมริกา

๓๘

Strolling in the Big Apple

เมื่อผมเดินเล่นใน Big Apple

๕๖

"เกียรติยศ" กับนิยามความหมายของ
 ปีที่เรียนนายร้อยสิบสองวรรษาที่ 21

"Honor" and Military
 Cadets in the 21st Century

บทบรรณาธิการ

สวัสดิ์ศึกรับ ท่านสมาชิกและผู้่านนิตยสารเสนาศึกษา

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าได้ผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากในช่วงฤดูร้อนที่ผ่านมาคือ เผชิญกับหมอกควันจากไฟป่าด้านหลังโรงเรียน ซึ่งมีหน่วยงานจากกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช สถานีดับไฟป่านครนายก กองพันบินที่ ๔๑ จากศูนย์การบินทหารบก และประชาชนจากทุกภาคส่วนร่วมกันดับไฟป่าและทำแนวป้องกันไฟครับ

นอกจากสถานการณ์ที่น่ากังวลในช่วงหน้าร้อน โรงเรียนของเรายังมีเรื่องราวน่าอินตีกหลายเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการได้ต้อนรับท่านผู้บัญชาการท่านใหม่ พลโท ไกรภพ ไชยพันธุ์ ซึ่งผู้อ่านจะได้รู้จักประวัติของท่านมากขึ้น จากเรื่องเด่นภายในเล่ม ฉบับที่ ๘๙ ตอนที่ ๒ ประจำเดือนเมษายน-มิถุนายน เรื่องเด่นอีกหนึ่งเรื่อง คือ เกียรติยศของการเป็นนักเรียนนายร้อยศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งถือเป็นข้อเขียนเสนอมุมมองที่ทันสมัยที่ทหารยุคใหม่ควรอ่าน และเรื่องเด่นเรื่องสุดท้ายคือ ลมหายใจใหม่แห่งเขาชะงอก (ตอนที่ ๑) เป็นเรื่องราวที่นักเรียนนายร้อยบอกเล่าประสบการณ์การเป็นนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ ๑ จากพี่ใหญ่สุดของโรงเรียนเตรียมทหาร สู่การเป็นน้องเล็กสุดในรั้วแดงกำแพงเหลือง

การเปิดภาคการศึกษาของนักเรียนนายร้อยในปีนี้ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจาก พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงรับการถวายความเคารพ จากแถวนักเรียนนายร้อยในวันเปิดภาคการศึกษา นอกจากนี้แล้วพระองค์ยังเสด็จฯ ทรงเป็นประธานในพิธีไหว้ครู ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ และพระราชทานพระราชโชวาทแก่นักเรียนนายร้อยและผู้ร่วมพิธี เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเล่าเรียนและพัฒนาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าต่อไป

เสนาศึกษาลงฉบับนี้ยังคงอัดแน่นไปด้วยบทความสาระที่มีทั้งความรู้ด้านประวัติศาสตร์ การศึกษา สุขภาพ เทคโนโลยี เรื่องเล่าจากประสบการณ์ และทัศนะของผู้เขียนต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน ตลอดจนธรรมะจรรโลงใจ และยังมีการปรับรูปแบบโดยเพิ่มบทความภาคภาษาอังกฤษประกอบกับบทความภาษาไทยเพื่อให้ทันสมัยมีความเป็นสากลมากขึ้น

กองบรรณาธิการมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะผลิตนิตยสารเพื่อให้ผู้อ่านได้ติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าและกองทัพที่ทันสมัย หวังว่าท่านผู้อ่านจะได้รับสาระความรู้ที่หลากหลายตามความชอบความสนใจและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการสนับสนุนจากทุกท่านเช่นเคยครับ

พลตรี บรรณาธิการนิตยสารเสนาศึกษา

อาศิรวาทสมเด็จพระกนิษฐาธิราชฯ ศาสน์

หกสิบแปดพรรษา	สองเมฆาวาร ไตรรัตน์สักกล	ทิมายกาล จตุรพิธพรผล	เฉลิมสมัยมงคล บันดลอายุชัย
ขอพรสัมฤทธิ์	ขอทรงพระเจริญ จงสถุขวิสุทธิภัย	สยามรัฐสรรเสริญ ผ่องแผ้วพลาณามัย	มิ่งขวัญชาวไทย พระหทัยสุขสำนัต
ร่วมโพธิ์ร่วมไทร	สมเด็จพระกนิษฐา พลกไทยไพศาล	ทรงพระเมตตา วีริยะทรงงาน	บุญญาบริบาล เชี่ยวชาญนานมา
ช่วยราชบุรุษอาชีพ	โครงการพระดำริ ประทีปเสนา	ทรงไตร่ตรองตรี พันธ์ดีปลูกกล้า	ริเริ่มวิชา วิद्याสมบูรณ์
ส่งเสริมร่วมมือ	ทรงสอนประวัติศาสตร์ สตัยชื่อนกกล	สักกลนานาชาติ วิสัยทัศน์ไทยบุลย์	สัมานฉันทเพิ่มพูน ทวิคุณปัญญา
เย็นยิ่งเกียรติคุณ	กว่าสี่ทศวรรษ ไบบุญพระกรุณา	พระจริยาวัตร จดจำล้ำค่า	งดงามเสมอมา เหล่าเสนาในรันดร

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม

ข้าพระพุทธเจ้า โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ผู้ประพันธ์ พ.ท. พศ.สมิษฐ์ วีรภัทรเวร

ประเภทบทประพันธ์ กาพย์สุรางคนางค์ ๒๘

อาศิรวาทพัชรสุธาองค์ราชินี

พราหมณ์พรายพรายพราหมณ์
 คู่เคียงฉัตรทศมินทร์ธิเบศร์
 สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ
 สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
 เนื่องในวาระศกกาลเฉลิมพระชนมพรรษา
 สิบห้าพรรษาที่ลาสิริสรสา
 ทรงสืบสานกรณียกิจอัน
 เหล่าข้าบาทมนน้อมขลิบทาย
 เสนาสำราญทยาพดมมธุลี

งามสมบรมจักร
 องค์ราชินีนาม
 สากลประเทศไกล
 ไตรรัตน์พระศรีรัศมี
 ยั่งยืนพระชนม์นาน
 สร้างงานประชาไทย
 จุดเทียนถวายเปรม
 สำนักพระคุณปรีดี

สยาม
 พิไล
 ประจักษ์
 พิธาน
 สมัย
 เกษม
 ฤดี
 ประพันธ์

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม
 ข้าพระพุทธเจ้า โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
 ผู้ประพันธ์ พ.ท.พศ.สมิทธิ วัชรภัทร
 ประณทนประพันธ์ สักกุลวิฑิตพิตฉันท์ ๑๕

พิธีถวายราชสักการะพระบรมราชจักรีวงศ์ เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ เนื่องในโอกาสวันจักรี ณ ห้องพระบารมีปกเกล้า และกิจกรรมจิตอาสา “เราทำความดี ด้วยหัวใจ” จิตอาสาพัฒนาถนนสายจงรักภักดี

พิธีอุปสมบท นนร. ประจำปี ๒๕๖๖

ทำบุญตักบาตร พระนวกะ นนร. ณ พุทธศาสนสถาน รร.จปร.

พิธีรับ - ส่งหน้าที่ ผบ.รร.จปร.

โดย พล.อ. ปิยพงศ์ กลิ่นพันธุ์ ผบ.รร.จปร.(ท่านเดิม) ส่งมอบหน้าที่ การบังคับบัญชาให้กับ พล.ท. ไกรภพ ไชยพันธุ์ ผบ.รร.จปร. (ท่านใหม่) ณ หอประชุม รร.จปร. เมื่อ ๓ เมษายน ๒๕๖๖

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังลานหน้า บก.ร.จ.ปร. ทรงรับการถวายความเคารพจากแถว นร. ชั้นปีที่ ๑ ถึง ชั้นปีที่ ๕ รวมจำนวน ๑,๓๕๕ นาย ในโอกาสเปิดภาคการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เป็นประธานพิธีไหว้ครู และพระราชทานรางวัลการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ ณ หอประชุม รร.จ.ปร. เมื่อ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๖

พิธีถวายราชสักการะ และถวายพระพรชัยมงคล
 สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี
 เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๓ มิถุนายน ๒๕๖๖

ณ หอประชุม ร.จปร.

พิธีถวายพระพรชัย มงคล และกิจกรรมจิตอาสา เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี”

คณะผู้บังคับบัญชา, นนร. และ สมาชิกสมาคมแม่บ้านสาขา ร.จปร. ร่วมบันทึกแถบวีดิทัศน์กล่าวถวายพระพรชัยมงคลเนื่องในวันคล้ายวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี ณ ททบ.๕

พิธีมอบทุนการศึกษาแก่บุตรข้าราชการ ลูกจ้าง และพนักงาน-ราชการ รร.จปร. ประจำปี ๒๕๖๖ ณ หอประชุม รร.จปร.

พล.อ. บุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ ประธานคณะกรรมการการทหารและความมั่นคงของรัฐ วุฒิสภา และคณะฯ ศึกษาดูงานเกี่ยวกับ หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงหลักสูตร และการปรับตัว เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์

คณะนักเรียนนายร้อยเกาหลีใต้ ในการมาเยี่ยมชมกิจการ รร.จปร. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนนายร้อยไทย - เกาหลี และมอบของที่ระลึกให้กับคณะนักเรียนนายร้อยเกาหลีใต้ ณ ห้องรับรองศรีอยุธยา รร.จปร.

พล.ท. ภาณุภัสสร ลิ้มประสูตฉณะ จก.ตส. และคณะฯ เดินทางมามอบ สป. สาย ส. สนับสนุน รร.จปร. ตามโครงการตอบแทนคุณสถาบัน รร.จปร. โดยมี ผบ.รร.จปร. และคณะฯ ให้การต้อนรับ เมื่อ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๖

การแข่งขันกฎหมายว่าด้วย
เรื่องสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ

พิธีมอบใบประกาศนียบัตร นร. ให้การช่วยเหลือประชาชน ที่ประสบอุบัติเหตุ
จาก รถจักรยานยนต์ ณ ถนนสายจงรักภักดี

นร. เข้าร่วมการแข่งขันวิ่งมาราธอน

นร. เข้าร่วมแข่งขัน Sandhurst Competition ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา

// CRMA Competition 2nd \\

27 June 2023

ส.น. วัฒนา สมดวงศรี

การแข่งขันทักษะทางทหารของ นนร. CRMA Competition เป็นการส่งเสริมให้ นนร. นำความรู้ทางวิชาทหารที่ได้รับการศึกษาเล่าเรียน และการฝึกฝนทางด้านร่างกาย นำมาใช้กระบวนการทางความคิด ในการปฏิบัติการทางทหาร โดยแบ่งเป็นสถานีที่ต้องใช้ทักษะที่แตกต่างกัน ซึ่งในแต่ละสถานีจะมีกิจกรรม เจ็บใจ และมาตรฐานที่สำคัญในการตรวจสอบ ทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นชุดปฏิบัติการ โดยผลการแข่งขันจะเป็นตัวชี้วัด ว่านักเรียนสามารถปฏิบัติได้มาตรฐานตามรายการกิจกรรมเฉพาะทางทหาร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของการพัฒนาผู้นำหน่วยทหาร ตามเป้าหมายสูงสุดของ รร.จปร. ในการผลิตนายทหารสัญญาบัตรระดับ ผู้บังคับหมวด อีกทั้งสามารถนำประโยชน์จากการแข่งขันทักษะทางทหาร ไปปรับใช้ในการฝึกการวางแผนการร่วมกันและแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานในอนาคต เมื่อออกไปรับราชการในกองทัพต่อไป

การแข่งขันทักษะทางทหารของ นนร. CRMA Competition 2 (ครั้งที่ 2) ที่จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๗ มิ.ย. ๖๖ ณ รร.จปร. จว.น.ย. ที่ผ่านมานั้น พล.อ. ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผบ.ทบ. ได้เดินทางมาเยี่ยมชมการแข่งขันด้วย โดยมี พล.ท. ไกรภพ ไชยพันธุ์ ผบ.รร.จปร. ให้การต้อนรับ สำหรับการแข่งขันในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรม เพื่อให้ นนร. ได้ใช้ทักษะทางทหารที่ได้เข้ารับการฝึกและศึกษา นำมาปฏิบัติงานร่วมกันเป็นชุดปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดทักษะในด้านการวางแผนในการทำงานร่วมกัน และมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยมีเป้าหมายร่วมกันภายใต้ กฎ กติกา และมาตรฐานการฝึกตามรายการเฉพาะของแต่ละสถานีแข่งขัน อีกทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรุ่นพี่รุ่นน้อง ในการทำงานร่วมกันในอนาคต การจัดการแข่งขัน กำหนดให้เข้าทำการแข่งขัน จำนวน ๙ ชุดปฏิบัติการ ได้แก่ Lion king, King Cobra, Marmet, Pussy cat, Shark wow, Sweet Waist, Nemean, For home และ Little bee sting hard โดยกำหนดชุดละ ๑๒ นาย ประกอบด้วย นนร. ทุกชั้นปีตามสัดส่วน ที่กำหนด โดยเข้าทำการตรวจสอบแข่งขันแบบบันทึกคะแนน จำนวน ๘ สถานีดังนี้

สถานีที่ ๑ การพราง

สถานีที่ ๒ การเดินเร่งรีบประกอบเครื่องสนาม

สถานีที่ ๓ การเคลื่อนย้ายผู้ป่วยด้วยเปลแสวงเครื่อง

สถานีที่ ๔ การทดสอบข้ามเครื่องกีดขวาง ๖ สถานี

สถานีที่ ๕ การเคลื่อนที่ประกอบเครื่องสนาม ระยะทาง ๘๐๐ เมตร

สถานีที่ ๖ การถอดประกอบอาวุธประจำกาย

สถานีที่ ๗ การช่วยเหลือผู้ป่วยหมดสติ

และ สถานีที่ ๘ การปิดตาถอดประกอบอาวุธประจำกาย ซึ่งไม่มีการบันทึกคะแนนเป็นเพียงการแสดงทักษะความชำนาญในการปรนนิบัติบำรุงอาวุธ

นอกจากนี้ ผบ.รร.จปร. ยังได้มอบรางวัลให้กับทีมที่ชนะเลิศการแข่งขันทักษะทางทหารของ นนร. CRMA Competition 2 (ครั้งที่ 2) และมอบรางวัลการใช้สื่อ Social Media (Tiktok) ให้กับทีมที่ชนะเลิศการแข่งขันการใช้สื่อสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่ดีและเป็นประโยชน์

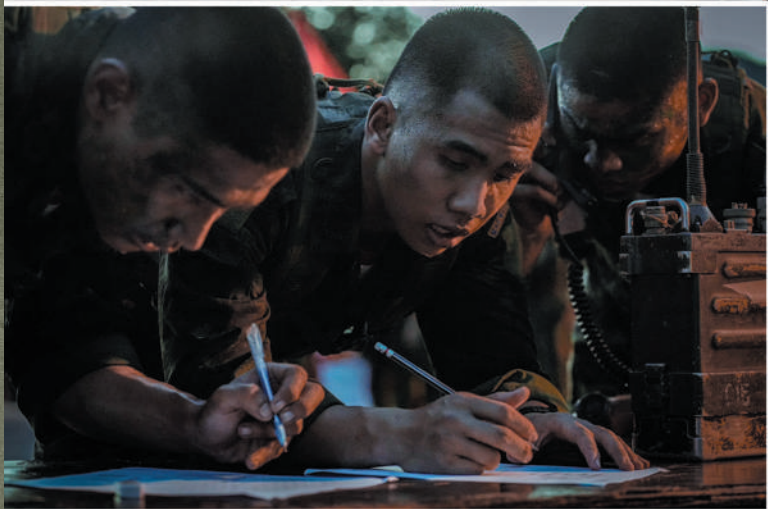
เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๙ ตอนที่ ๒ เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

CRMA COMPETITION 2nd

27 June 2023

การแข่งขันทักษะทางทหารของ นนร.
CRMA Competition 2 (ครั้งที่ ๒)

พล.อ. ณรงค์พันธ์ จิตต์แก้วแท้ ผบ.ทบ.

เดินทางมาเยี่ยมชมการแข่งขันทักษะทางทหารของ นนร. ณ รร.จปร. เมื่อ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๖

CRMA COMPETITION 2ND

27 June 2023

CRMA COMPETITION 2nd

การแข่งขันกำหนดให้เข้าทำการแข่งขัน จำนวน ๘ ชุดปฏิบัติการ
ชุดละ ๑๒ นาย ประกอบด้วย นนร. ทุกชั้นปี ตามสัดส่วนที่กำหนด

พระบรมราโชวาท

พลเอกหญิง ศาสตราจารย์เกษรติคุณ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า

กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีไหว้ครูและพระราชทานเหรียญทองรางวัลการศึกษาแก่
นักเรียนนายร้อยประจำปี ๒๕๖๖

วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา
ณ หอประชุม โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ขอแสดงความยินดีกับนักเรียนนายร้อยทุกคนที่ประสบความสำเร็จในการศึกษา ทุก ๆ คนควรจะพยายามต่อไป ตั้งใจศึกษาหาความรู้ ทั้งจากตำรา จากครู อาจารย์ สื่อต่าง ๆ และจากการสังเกต เรียนรู้ ซึ่งนอกจากความรู้วิชาการแล้ว นักเรียนต้องพยายามฝึกฝนร่างกายให้แข็งแรง รวมทั้งมีจรรยาบรรณที่ดีต่อบุคคล ที่ได้พบเห็น มีความเอื้อเฟื้อ โอบอ้อมอารี กับเพื่อนฝูงและบุคคลผู้ได้บังคับบัญชา เช่น ในระหว่างการเป็นนักเรียนนายร้อยก็มีส่วนร่วม เป็นต้น เป็นสิ่งที่สำคัญที่ปฏิบัติได้ตลอด ไม่ได้เฉพาะช่วงที่เป็นนักเรียน แต่ใจใ้ได้ไปตลอด เมื่อไปประกอบอาชีพ ทำการงาน รวมถึงในชีวิตต่อ ๆ ไป ต้องมีความซื่อสัตย์ สุจริต ตั้งใจ ประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ และเป็นตัวอย่างของสังคมต่อไป เพราะเราได้มาเรียนในที่ซึ่งดี และครูอาจารย์ทุกคนพยายามที่จะอบรมสั่งสอนอย่างดีที่สุดเท่าที่จะทำได้

ในวันนี้ มีเรื่องเล่าพิเศษ คือ งานวันนี้ได้มาพบนักเรียนและอดีตครูอาจารย์ ที่ไม่ค่อยมีโอกาสเจอเท่าไรก็ได้พบปะกันอีกครั้งหนึ่ง ดินนี้ก็จะไปฝรั่งเศส ที่ไปนี้เป็นโอกาสพิเศษเพราะว่าโครงการยูเนสโก ถวายพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนากรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ซึ่งเป็นพี่สาวหรือเป็นพระเชษฐภคินีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ว่าทรงทำคุณประโยชน์ตลอดพระชนม์ชีพที่สำคัญคือเรื่องของการศึกษา ท่านได้ช่วยเหลือสังคมทั่วไป ทั้งเรื่องสุขภาพ อำนวย ช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากต่าง ๆ แต่เรื่องที่สำคัญเลยคือการเป็นครู และสอนในที่ต่าง ๆ พยายามเพิ่มความสามารถแก่ครู ได้ทำทั้งด้านบริหาร ด้านประเมินผล ทาทางสอนเด็กในถิ่นทุรกันดาร ให้มีความรู้ ความสามารถ ที่สำคัญทุกคนอ่านออกเขียนได้ เพื่อให้มีโอกาสที่เท่าเทียมบุคคลอื่น ทั้งที่มีฐานะและไม่มีฐานะก็เป็นเหมือนงานที่ทำชั่วชีวิต และอีกงาน คือท่านเป็นผู้สนับสนุนการศึกษาวិทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ ที่เราเรียกว่าวิทยาศาสตร์โอลิมปิก เป็นการที่ให้นักเรียนไทยได้แข่งขันในหมู่นักเรียนไทยด้วยกัน และไปแข่งขัน ประกวดกับเพื่อนร่วมความสนใจจากนักเรียนทั่วโลก ในเรื่องนี้ถือว่าสำคัญ เพราะว่าแต่ก่อนตอนที่ยังไม่ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในเรื่องนี้ การแข่งขันโอลิมปิกก็มีแล้ว แต่ว่าความสำเร็จยังไม่มาก ท่านก็พยายามสอน เพราะท่านมีพื้นฐานการศึกษาทางด้านเคมีจากประเทศสวีเดนแลนด์และสนใจเรื่องการศึกษาการสอนการเป็นครูและภาควิชาวัฒนธรรมด้วย ซึ่งการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ให้ได้ดี ต้องรู้จักเรื่องการใช้เหตุใช้ผลในการสังเกต ใฝ่รู้ ท่านก็ได้รับอบรมฝึกฝน หลังจากนั้นนักเรียนไทยก็ประสบความสำเร็จและได้รางวัลเหรียญทอง เหรียญเงิน และเหรียญทองแดงในระดับนานาชาติ ก็ถือเป็นงานสำคัญอีกอย่างหนึ่งทั้งสาขา ฟิสิกส์ เคมี ชีวะ คอมพิวเตอร์ ดาราศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สุดท้ายมีการแข่งขันเรื่องภาษาต่างประเทศซึ่งจริง ๆ แล้วก็ถือว่าเป็นด้านวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งก็เพิ่งลงได้ไม่นานนัก ถึงตอนนั้นท่านก็สิ้นพระชนม์ไปแล้ว แต่ทรงวางแนวทางไว้และทำกันต่อ ๆ มา ถึงตอนนี้ถ้าท่านยังมีพระชนม์ชีพอยู่ก็พระชนม์อายุครบ ๑๐๐ พรรษา ทางยูเนสโกก็รวมบุคคลสำคัญทั่วโลกมาเพื่อยกย่องให้เป็นตัวอย่าง ทางฝ่ายไทยก็ได้ไปร่วมงานการแสดงนิทรรศการทั้งพระราชประวัติชีวิตและพระราชกรณียกิจของท่าน ก็จะไปร่วมงานนี้ด้วย จึงขอนำเรื่องนี้มาเล่าสู่กันฟัง

ในโอกาสนี้ ขออวยพรให้ทุก ๆ ท่าน และนักเรียนนายร้อยทุกคน ประสบความสำเร็จที่ดี ไม่ว่าจะเป็นอุปสรรค หรือมีปัญหาที่ทุก ๆ คนต้องประสบถือเป็นเรื่องธรรมดา ก็ขอให้ใช้สติ ใช้ปัญญา ในการที่จะแก้ไขปัญหา มีความอดทนที่จะสามารถทำจิตใจให้เข้มแข็งในการได้ประสบสิ่งที่ไม่พอใจ ขอให้ให้นักเรียนนายร้อย และผู้ร่วมงานทุกท่าน มีความแข็งแรงทั้งกายทั้งใจ แล้วก็ประสบความสำเร็จสืบต่อไป

เรื่องจากปก :

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า
กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีกับการเสด็จฯ
ทรงเป็นประธานในพิธีไหว้ครู
และพระราชทานเหรียญรางวัลการศึกษา
แก่นักเรียนนายร้อย ระยะเวลา พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๖๖

wa.c.s.o.s. ศสศกน ชูสวัสดิ์*

การเสด็จ ทรงเป็นประธานในพิธีไหว้ครูและพระราชทานเหรียญรางวัลการศึกษาแก่นักเรียนนายร้อย ปีการศึกษา ๒๕๔๒ (๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒)

ประเพณีไหว้ครูของไทย

พิธีไหว้ครูมีอยู่ในวัฒนธรรมไทยมานาน เป็นพิธีที่อาจรับมาจากประเพณีพราหมณ์ สังเกตได้จากการทำพิธีไหว้ครูทุกประเภทของไทยที่จัดขึ้นในวันพฤหัสบดี เช่น พิธีไหว้ครูดนตรีไทย พิธีไหว้ครูในสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะถือตามคติพราหมณ์ คือ การไหว้พระพฤหัสบดี ซึ่งเป็นอาจารย์ของพระอินทร์และเทวองค์อื่น ๆ จึงใช้วันพฤหัสบดีเป็นวันทำพิธีไหว้ครู

* ที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ ส่วนการศึกษา รร.จปร. และอาจารย์พิเศษกองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษาฯ

สำหรับการไหว้ครูของสถานศึกษาหรือโรงเรียนไทยน่าจะเริ่มประมาณ พ.ศ. ๒๔๒๕ ในห้วงเวลาที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงผนวชในกรุงเทพฯ แล้วเสด็จไปจำพรรษาที่วัดนิเวศธรรมประวัติราชวรวิหาร อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา (ในเวลานั้นเรียกแขวงกรุงเก่า) พระองค์มีพระดำริให้จัดสอนคตินธรรมแก่นักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ จึงทรงขอให้พระยาศรีสุนทรโวหาร (น้อย อาจารยางกูร) แต่ง “ค่านมัสการคุณานุคุณ” สำหรับให้นักเรียนสวด คำสวดนี้ใช้ในพิธีไหว้ครูต่อมาจนถึงปัจจุบัน

ค่านมัสการคุณานุคุณมี ๗ บท ขึ้นต้นว่า “องค์ใดพระสัมพุทธ สิวีสุทธสันดาน”

ส่วนพิธีไหว้ครูของสถาบันการศึกษาในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เริ่มจัดอย่างเป็นทางการและมีแบบแผนเดียวกันในภาคต้นของปีการศึกษา ๒๔๘๖ เมื่อกระทรวงศึกษาธิการในสมัยที่ ม.ล.ปิ่น มาลากุล เป็นรัฐมนตรีได้ออกคำสั่งให้ทุกโรงเรียนจัดพิธีไหว้ครูขึ้นในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม

การไหว้ครูของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ไม่พบหลักฐานว่า โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งมีประวัติการสถาปนาย้อนไปถึง พ.ศ. ๒๔๓๐ เริ่มจัดพิธีไหว้ครูครั้งแรกเมื่อไร พบเพียงว่าในระยะ ๕๐ ปีแรกหลังการสถาปนา โรงเรียนนายร้อยมีพิธีสำคัญเกี่ยวกับนักเรียนนายร้อย เช่น พิธีพระราชทานรางวัล

เรียนดีแก่นักเรียนนายร้อย พิธีพระราชทานกระบี่ ดังตัวอย่าง

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ปีครองราชย์ พ.ศ. ๒๔๑๑-๒๔๕๓) พระราชทานรางวัลเรียนดี วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๓๘, ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๔๑, ๒ มกราคม พ.ศ. ๒๔๔๒, ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๔๒, ๕ มกราคม ๒๔๔๓, ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๔๔๔, ๒๔๔๕ (สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ เสด็จฯ แทนพระองค์) และ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๕๒ (ทรงเปิดโรงเรียนนายร้อยชั้นมัธยมด้วย)

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) ปีครองราชย์ พ.ศ. ๒๔๕๓-๒๔๖๘) พระราชทานรางวัลเรียนดี วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๕๙ (โรงเรียนนายร้อยหลังพระราชวัง สราญรมย์), ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๐ (โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐม ถนนราชดำเนินนอก), ๕ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๑ (โรงเรียนนายร้อย ชั้นปฐม ถนนราชดำเนินนอก) และ ๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๖๓ (โรงเรียนนายร้อยชั้นปฐมถนนราชดำเนินนอก)

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๗) ปีครองราชย์ พ.ศ. ๒๔๖๘-๒๔๗๗) วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๑ และ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๒

พิธีไหว้ครูของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าครั้งแรก มีขึ้นเมื่อใด ?

เท่าที่ตรวจสอบข้อมูลจากนิตยสาร “เสนาศึกษา” ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๕๓-๒๕๖๖ พบว่า เสนาศึกษาเล่มแรกที่บันทึกเกี่ยวกับการจัดพิธีไหว้ครูของนักเรียนนายร้อยคือ เล่ม ๒๙ ตอน ๕ (เมษายน- พฤษภาคม ๒๕๐๖) บันทึกไว้ ดังนี้

“๑๖ พ.ศ. ๐๖, ๐๙๓๐ พลตรี อ่อง โปธิกนิษฐ ผบ.ร.จ.ปร. ได้เป็นประธานในพิธีไหว้ครูของ นนร. ประจำปีการศึกษา ๒๕๐๖ หลังจาก นนร. ได้ไหว้พระสวดมนต์และไหว้ครูเสร็จแล้ว ผู้เป็นประธานได้เจิมตำราเรียนและให้อวาท มีใจความสำคัญว่า ผู้ที่จะมีคุณสมบัติอันควรได้รับการเคารพจากผู้อื่นนั้น

มีหลัก ๓ ประการคือ จะต้องเป็นผู้มีมรรยาทงาม, เป็นผู้มีการศึกษา และเป็นผู้มีจิตใจสูง”

เนื่องจากก่อนหน้านั้น โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เพิ่งสร้างหอประชุมเสร็จในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕ (หอประชุมกิตติขจร) จึงสันนิษฐานว่า พิธีไหว้ครูซึ่งจัดขึ้นต่อมาใน พ.ศ. ๒๕๐๖ เป็นพิธีที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจัดขึ้นเป็น ครั้งแรก เพราะมีสถานที่ขนาดใหญ่เพียงพอสำหรับนักเรียนนายร้อย ๕ ชั้นปี

หลังจากนั้น โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าได้จัดพิธีไหว้ครู เป็นประจำทุกปี มีผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นประธานในพิธี

เสนาศึกษาเล่มหลัง ๆ ได้บันทึกเกี่ยวกับพิธีไหว้ครู ซึ่งมี ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นประธาน ในพิธีไว้ เช่น

“๔ พ.ศ. ๑๐ รร.จ.ปร. ได้ประกอบพิธีไหว้ครูของ นนร. ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๐-๒๕๑๑ ณ หอประชุมกิตติขจร”

“๘ พ.ศ. ๑๒ พล.ต. บุญ รังสรรค์น ผบ.ร.จ.ปร. ได้มาเป็น ประธานในพิธีไหว้ครูของ นนร. ณ หอประชุมกิตติขจร”

ต่อมาในปีการศึกษา ๒๕๓๗ ขณะที่ พลโท บัณฑิตย์ มลายอริศุณย์ เป็นผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ - กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๗) ได้กราบบังคมทูลเชิญ พลโทหญิง ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ผู้อำนวยการกองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (พระอิสริยยศ และพระยศทางทหารในเวลานั้น) ทรงเป็นประธานในพิธีไหว้ครูและ พระราชทานเหรียญรางวัลการศึกษาแก่นักเรียนนายร้อย

การเสด็จฯ ครั้งแรกมีขึ้นวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ หลังจากนั้น พระองค์ได้เสด็จฯ ทรงเป็นประธานในพิธีมาตลอดจนถึง ปัจจุบัน แม้ทรงเกษียณอายุราชการในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ครั้งล่าสุดมีขึ้น วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ภาพพิธีไหว้ครูประจำปีการศึกษา ๒๕๑๒ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ พล.ต. บุญ รังสรรค์น ผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (พ.ศ. ๒๕๑๐-๒๕๑๕) เป็นประธาน

นิตยสาร “เสนาศึกษา” เล่มที่ ๖๕ ตอน ๒ (มิถุนายน ๒๕๔๒)

อย่างไรก็ดี นิตยสาร “เสนาศึกษา” เล่มแรกที่เผยแพร่ข่าว การเสด็จฯ คือ เล่มที่ ๖๕ ตอน ๒ (มิถุนายน ๒๕๔๒) เป็นการเสด็จฯ ปีที่ ๖ ในพิธีไหว้ครูฯ ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๒ (๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒) และได้พิมพ์พระราชโฆษาทที่พระราชทานแก่นักเรียนนายร้อย พิมพ์ไว้ด้วย ดังนี้

พระราชโฆษาท พล.อ.หญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
เนื่องในพิธีไหว้ครูและพระราชทานเหรียญรางวัลการศึกษา แก่นักเรียนนายร้อย
ในวันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒
ณ หอประชุมโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ขอแสดงความยินดีกับนักเรียนนายร้อยที่ประสบความสำเร็จในการศึกษา ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าภูมิใจของ ตนเอง และเป็นตัวอย่างที่ดีของทุก ๆ คนที่กำลังศึกษา การจัดงานไหว้ครูนี้ถือว่าการต้อนรับเข้าสู่การศึกษาในภาคการศึกษาใหม่ การไหว้ครูนี้เป็นการรำลึกถึงกัน คือ นักเรียนรำลึกถึงครู และทำให้ครูรำลึกถึง นักเรียนที่จะร่วมกันทำการเรียนการสอนให้ได้ผลเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนและชุมชนประเทศชาติเป็นส่วนรวม อีกประการหนึ่งคือ อาจารย์ที่กล่าวถึงในบทสวดมีคำว่า “บูรพคณาจารย์” เราอาจจะคิดว่า เป็นอาจารย์สมัยโบราณเก่าแก่เป็นผู้คิดค้นวิชาการและสั่งสอนกันต่อ ๆ มา ทำให้มนุษย์เรามีความรู้ หรืออาจจะเป็นวิชาความรู้ที่เป็นนามธรรมนั่นเอง คือ เป็นเครื่องเตือนว่า เราต้องเรียนรู้อยู่เสมอ และต้องค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ และอีกประการหนึ่ง เวลาแสดงการเคารพนั้น นอกจากนักเรียนธรรมดาแล้ว ผู้ที่ประกอบอาชีพ ต่าง ๆ มักจะจัดงานไหว้ครู ยกตัวอย่าง เช่นที่เราเห็นอยู่บนเวทีนี้ก็มีวงดนตรีไทย กิจกรรมสำคัญของการดนตรีไทยก็คือ การไหว้ครู โดยการนำเอาเครื่องดนตรีมาประกอบในการไหว้ครู และผู้เล่นดนตรีนั้นจะต้องเคารพอุปกรณ์ของตัวเอง ไม่ใช่จะทำให้

พระราชโฆษาทในพิธีไหว้ครูและพระราชทานเหรียญรางวัลการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๔๒ (๖ พฤษภาคม ๒๕๔๒)

ไปกราบระนาดหรือซอ ที่จริงการเคารพตรงนั้นไม่ใช่หมายความว่า มีครูสิงอยู่ในนั้น แต่หมายความว่า สิ่งที่เป็นเครื่องมือทำมาหากินช่างประเภทอื่น ๆ ที่มีความเคารพในเครื่องมือของเขาจะต้องดูแลเป็นอย่างดี เพื่อที่จะให้เครื่องมือเหล่านั้นทำประโยชน์แก่ตัวไปได้นาน ๆ คือเหมือนกับว่าในสมัยใหม่ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เราจะต้องปรนนิบัติบำรุงอย่างดี ไม่ใช่ว่าใช้ให้เสีย ๆ หาย ๆ ทำให้พังไปแล้วซื้อใหม่ ที่จริงแล้ว ถ้าเราใช้อย่างถูกวิธี สิ่งที่ใช้นั้นก็จะมีประสิทธิภาพ เช่น เป็นทหารใช้อาวุธปืน ถ้าใช้อย่างระมัดระวัง นอกจากของจะใช้ได้ดีแล้ว ปืนก็ไม่มาลั่นโม่บั้ง เป็นโทษเป็นภัยให้บาดเจ็บเสียชีวิตโดยที่ไม่มีเจตนาจำเป็น อย่างนี้เป็นต้น อันนี้ก็เป็เรื่องของงานไหว้ครู การมีสติรำลึกก็จะเป็นสิ่งที่จะทำให้ชีวิตมีสวัสดิมงคล ในปัจจุบันนี้โลกได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นักเรียนจึงจำเป็นต้องศึกษาหาความรู้ติดตามให้ทันโลกทันสมัย ประพฤติปฏิบัติปรับตัวให้เข้ากับสังคมใหม่ ๆ กล้าพูดกล้าถาม กล้าศึกษาหาความรู้ ๆ กล้าคิดเห็น ก็จะเป็นประโยชน์ในอนาคต

ในโอกาสนี้ ขออาราธนาคุณพระรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ช่วยคลบบันดาลให้นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องงาน มีความสุขสวัสดิ์ทั่วกัน

พิธีไหว้ครูและพระราชทานเหรียญรางวัลการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๔๐ (๘ พฤษภาคม ๒๕๔๐)

พระราชทานพระราชโองการ
ในพิธีไหว้ครูและพระราชทานเหรียญรางวัลการศึกษา
ปีการศึกษา ๒๕๕๓ (๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓)

จากการรวบรวมข้อมูลซึ่งเผยแพร่ในนิตยสาร “เสนาศึกษา” และหนังสือเฉลิมพระเกียรติซึ่งโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จัดพิมพ์ถวายเนื่องในโอกาสที่พลเอกหญิง ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.สมเด็จพะภินิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงงานที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ครบ ๑๐ ปี ๓๐ ปี และ ๔๐ ปี พบว่า ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๖๖ พระองค์เสด็จฯ ไปทรงเป็นประธานในพิธีไหว้ครู และพระราชทาน เหรียญรางวัลการศึกษาแก่นักเรียนนายร้อย ณ หอประชุม โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ดังนี้

รายการเสด็จฯ ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๗ - ๒๕๖๖

ทศวรรษ ๒๕๓๐	ทศวรรษ ๒๕๔๐	ทศวรรษ ๒๕๕๐	ทศวรรษ ๒๕๖๐
ผ.ร.ร.จปร.เป็นประธาน	๘ พ.ค. ๔๐	๑๗ พ.ค. ๕๐	๑๑ พ.ค. ๖๐
“-----”	๗ พ.ค. ๔๑	๑๕ พ.ค. ๕๑	๒๔ พ.ค. ๖๑
“-----”	๖ พ.ค. ๔๒	๑๔ พ.ค. ๕๒	๒๓ พ.ค. ๖๒
“-----”	๑๑ พ.ค. ๔๓	๑๐ มิ.ย. ๕๓	๑๘ มิ.ย. ๖๓
“-----”	๑๐ พ.ค. ๔๔	๙ มิ.ย. ๕๔	๑๐ มิ.ย. ๖๔
“-----”	๑๖ พ.ค. ๔๕	๒๔ พ.ค. ๕๕	๙ มิ.ย. ๖๕
“-----”	พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่พบข้อมูล	๙ พ.ค. ๕๖	๑๑ พ.ค. ๖๖
๑๒ พ.ค. ๓๗	๒๗ พ.ค. ๔๗	๘ พ.ค. ๕๗	
๑๑ พ.ค. ๓๘	๙ มิ.ย. ๔๘	๒๑ พ.ค. ๕๘	
๒๓ พ.ค. ๓๙	๑ มิ.ย. ๔๙	๑๙ พ.ค. ๕๙	

แหล่งที่มาของข้อมูลสำหรับค้นคว้าเพิ่ม

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. “ประเพณีไหว้ครู มาจากไหน? จากคติพราหมณ์ ถึงสมัยกรมพระยาดำรงฯ และแบบพิธีราชการ.” ศิลปวัฒนธรรม ฉบับ พฤษภาคม ๒๕๒๘. ที่มา : https://www.silpa-mag.com/history/article_๓๔๐๘๘ เผยแพร่วันที่ ๑๖ มกราคม พ.ศ.๒๕๖๖ (วันสืบค้น ๑๗ เมษายน ๒๕๖๖)

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ, ๓๕ ปี ทูลกระหม่อมอาจารย์ ทรงรับราชการ ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๕๒๓ - ๒๕๕๘. กรุงเทพฯ: กองทัพบก, ๒๕๕๘. กองทัพบกจัดพิมพ์เพื่อเฉลิมพระเกียรติ พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในมหามงคลสมัยที่ทรงรับราชการ ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ครบ ๓๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๕๘)

ทูลกระหม่อมอาจารย์. กรุงเทพฯ: โมเดิร์นแพรส, ๒๕๓๔. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจัดพิมพ์เพื่อเฉลิมพระเกียรติ พลตรีหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในมหามงคลสมัยที่ทรงรับราชการครบ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๓๓) และทรงเจริญพระชนมายุครบ ๓ รอบ, ๒ เมษายน ๒๕๓๔.

ศรทศย์ เกิดชนะ. พันเอก. “เรื่องจากปก : “ผู้บัญชาการพิเศษโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า” ในปัจจุบันและ “ผู้บังคับการพิเศษโรงเรียนนายร้อย” ในอดีต.” เสนาศึกษา. เล่มที่ ๘๘ ตอน ๒ (มีนาคม - เมษายน ๒๕๖๕) : ๓๒ - ๓๕.

สานอดีตสู่อนาคต : สานทศวรรษทูลกระหม่อมอาจารย์ (พ.ศ.๒๕๒๓ - ๒๕๕๓). เล่ม ๑. นครนายก : โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, ๒๕๕๓. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจัดพิมพ์เพื่อเฉลิมพระเกียรติ พลเอกหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในมหามงคลสมัยที่ทรงรับราชการครบ ๓๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๕๓) และมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้เป็นผู้บัญชาการพิเศษโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (๔ สิงหาคม ๒๕๕๓).

๔ ทศวรรษทูลกระหม่อมอาจารย์ (พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๖๓). นครนายก : โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, ๒๕๖๓. โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจัดพิมพ์เพื่อเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาส พลเอกหญิง ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สมเด็จพระภินิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงสอน ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ครบ ๔๐ ปีในวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓.

เสนาศึกษา. พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๖

บทความเล่าประสบการณ์ สมหทัยใจใหม่แห่งเขาชะงอก (ภาคที่ ๑)

น.ส.ศุคดี สิริวงศ์เครือ : ผู้เขียน

พิธีส่งตัวขึ้นเหล่า ฯ

“ชั้น ปีที่ ๒ กราบ นักเรียนใหม่ลูก” เสียงคำสั่งของหัวหน้านักเรียนได้ดังขึ้น พร้อมกับภาพนตท. ชั้นปีที่ ๒ ที่ต่างก้มกราบอย่างพร้อมเพรียงเบื้องหน้าพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นภาพที่เกิดขึ้นวนเวียนซ้ำ ๆ ในทุกปีของการเติบโตอีกชั้นหนึ่งของชีวิตนักเรียนทหาร เพราะหลังจากนี้ทุกคนจะต้องแยกย้ายไปตามแนวทางของตนเอง ผ่านหลายร้อยเรื่องราวและความทรงจำ

ตลอด ๒ ปี ยังคงติดตรึงในหัวใจของใครหลายคนที่เคยผ่านประสบการณ์นี้มา เส้นทางแห่งเกียรติศักดิ์ได้เริ่มต้นเมื่อเด็กหนุ่มพลเรือนก้าวเข้าสู่โรงเรียนทหาร ลมหายใจของพวกเขาที่ถูกต่อเติมจากการใช้ชีวิตแบบเดิม ๆ ที่คำนึงถึงแต่ประโยชน์ของตนเอง กลายเป็นลมหายใจที่ไม่ว่าจะเข้าหรือออก พวกเขาจะระลึกถึงประโยชน์แห่งส่วนรวมเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นสิ่งที่สถาบันแห่งนี้ได้สอนให้เขาทั้งหลายดำเนินชีวิตในทุก ๆ ลมหายใจเพื่อผู้อื่น

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๔ ตอนที่ ๒ เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

พิธีส่งโยนหมวก ๙

วันก่อนขึ้นเหล่าฯ หนึ่งวัน ผมรู้สึกตื่นเต้นอย่างบอกไม่ถูก เพียงไม่กี่ชั่วโมงสถานะของผมกำลังจะเปลี่ยนไปจาก นตท. ชั้นปีที่ ๒ พี่ใหญ่สุดของโรงเรียนหนึ่ง ต้องกลับกลายเป็นน้องเล็กสุดของโรงเรียนหนึ่งอีกครั้ง ในนามนักเรียนใหม่ แห่งเขาชะโงก ก่อนหน้านั้นผมได้เตรียมตัวสำหรับการขึ้นโรงเรียนเหล่าฯ ทพ ทั้งการเตรียมสภาพร่างกาย จิตใจ และเตรียมสิ่งอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในอีก ๕ เดือน มีภาคีที่มักพูดกันในหมู่นักเรียนชั้นปีที่ ๒ ก่อนการขึ้นเหล่าฯ ในทุกปีว่า “สุพรรณิการ์ลาชอ นตท.ลาถิ่น” เป็นสัญญาณที่ทำให้นักเรียนชั้นปีที่ ๒ ได้ตระหนักถึง การเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นภายในอนาคตอันใกล้ เพื่อนหลายนายมีความกังวลต่อการขึ้น รร.เหล่าฯ ทพ เนื่องจากได้ยินได้ฟังมาว่า เราต้องใช้สภาพร่างกายและจิตใจที่ค่อนข้างมากพอสมควร ด้วยภารกิจและการฝึกที่หนักหน่วง ประกอบกับสถานะต่าง ๆ ที่เป็นบททดสอบความอดทนของ ตัวเรา จนหลายนายเกิดความท้อแท้และอาเจยยอมแพ้ระหว่างทางได้ แต่สำหรับความเห็นของผม ผมเห็นว่าหากเส้นชัยของการเป็นนักเรียนทหารคือการจบออกไปรับราชการเป็น

นายทหารสัญญาบัตรหรือนายตำรวจที่ดีของประชาชน ตอนนี้ผมกำลังเดินบนเส้นทางนั้นอยู่ จึงไม่คิดเปลี่ยนใจ และหันเหต่ออุดมการณ์แรกเริ่มของการสอบเข้ามา เพราะผมตั้งต้นด้วยความปรารถนาที่จะตั้งใจเรียน ฝึกศึกษา เพื่อจบออกมาช่วยเหลือคนยาก คนจน เป็นที่พึ่งของประชาชนในทุกโอกาส

เมื่อถึงวันขึ้นเหล่าฯ หลายสิ่งหลายอย่างเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่อย่างเท้าก้าวแรกเข้ามาในรั้วแดง กำแพงเหลือง นายทหารปกครองและนักเรียนบังคับบัญชา จะออกคำสั่งและคำอธิบายสั้น ๆ ให้นักเรียนนายร้อยใหม่ ปฏิบัติอย่างเร่งรีบ ทำทุกอย่างที่ได้รับคำสั่งอย่างว่องไวที่สุด โดยปราศจากข้อชี้แจงใด ๆ จนกระทั่งไม่มีเวลาจะเหลียวมองว่ากำลังอยู่ที่ไหน และกำลังจะไปไหน ที่เป็นวันที่ผมเชื่อว่า หากย้อนกลับไปนึกถึงคงเป็นความรู้สึกที่สับสนและมึนงงมากพอสมควร ภารกิจที่มีอย่างต่อเนื่อง ทำให้นักเรียนใหม่จดจ่ออยู่กับคำสั่งการของนายทหารและนักเรียนบังคับบัญชา ไม่มีเวลาคิดถึงเรื่องต่าง ๆ นานาที่ผ่านมา

แม้กระทั่งเหตุการณ์ในพิธีส่งตัวขึ้นเหล่าที่ผ่านมาเพียง ๑-๒ ชั่วโมงก็ตาม เมื่อนึกย้อนกลับไปในวันนั้น หากผมมีเวลานั่งคิดอะไรสักครู่ ผมคงตัดสินใจรีบขึ้นรถคุณพ่อ กลับบ้านเป็นแน่ การกระทำดังกล่าวไม่ได้หวังผลให้นักเรียนเกิดความสับสนหรือตอบสนองความสนใจส่วนตัวแต่อย่างใด เพียงแต่มีความมุ่งหมายให้นักเรียนนายร้อยใหม่สละกรอบของการเป็นที่ใหญ่ในโรงเรียนเดิม ให้ระลึกรถึงสถานภาพปัจจุบันที่เป็นอยู่ว่า ตนมาเรียน มาฝึก ณ สถานที่ใหม่ ตนเป็นเด็กใหม่ของที่นี่ มีความพร้อมที่จะพิสูจน์ตนเอง เพื่อให้เกิดการยอมรับโดยทั่วไป ความรู้สึกนี้เสมือนตอนที่ผมได้เข้าเตรียมทหารวันแรก ความสับสนเมื่อพบเจอวัฒนธรรมใหม่ที่แตกต่างจากวัฒนธรรมพลเรือนเดิม เช่น การปฏิบัติตามสายการบังคับบัญชา การปรับลักษณะท่าทางให้มีความเป็นทหารมากขึ้นไม่ว่าจะทานข้าว การเดิน การนั่ง รวมถึงการใช้คำสุภาพในการพูดคุยกับผู้บังคับบัญชา ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ผมต้องเรียนรู้และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่พบเจอ แต่สิ่งที่แตกต่างระหว่างระบบนักเรียนใหม่ของ รร.ตท. กับนักเรียนใหม่ตอนขึ้นเหล่าฯ คือการมีเพื่อน เพราะแรกตอนเข้า รร.ตท. เราต่างมาด้วยตัวคนเดียว สังคมที่รู้จักกันเพียงกรอบแคบ ๆ เช่น เพื่อนสมัยเรียน รร.มัธยม เพื่อนจังหวัด และเพื่อนที่เรียนด้วยกันใน รร.กวดวิชา เป็นต้น แต่เมื่อเข้ามาฝึก ศึกษา ณ รร.ตท. เราจะได้เรียนรู้กับสังคมใหม่ เพื่อนใหม่ ภายใต้รูปแบบที่เหมือนกัน การฝึกที่ทุกคนจะต้องผ่าน

มาตรฐานที่กำหนดไว้การเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากพลเรือนเข้าสู่ความเป็นทหารมีระเบียบวินัย มีการปฏิบัติที่ยึดระเบียบประจำวัน (รปจ.) ซึ่งทำให้เด็กหนุ่มจากหลากหลายห้องที่ในประเทศไม่ว่าจะยากดีมีจน ฐานะทางสังคมและเศรษฐกิจจะเป็นอย่างไรเขาเหล่านั้นได้รับการปฏิบัติในฐานะ

วันขึ้นเหล่า ฯ

นักเรียนทหารที่เท่าเทียมกันมีความเสมอภาคด้านโอกาสในการแสดงความสามารถของตนเอง นอกจากนี้เขาจะได้เรียนรู้การอยู่ร่วมกันภายใต้สถานการณ์ที่ถูกกำหนดเวลาโดยจำกัด เป็นสถานการณ์ที่อุดมไปด้วยความเหนียว ความหิว และความง่วง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นสิ่งที่ทำให้บุคลุขนธรรมดาตอบสนองเพียงความต้องการของตนเองเป็นหลัก แต่เมื่อเราได้รับการฝึกฝนให้มีความอดทนภายในจิตใจ กล่าวคือ อดในสิ่งที่ชอบ และทนในสิ่งที่ชัง (หลวงพ่ोजรัญฐิตธมโม) นักเรียนจะได้รับบทเรียนของการสร้างภาวะผู้นำที่ดีในเรื่องความเสียสละเพราะในบางสถานการณ์เขาจะต้องยอมลดทอนสิทธิและความเป็นตัวตนเพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมและดำรงความมุ่งหมายของภารกิจให้ประสบผลสำเร็จ

การสร้างนักเรียนนายร้อยเพื่อเป็นนายทหารที่ดีของกองทัพบก เริ่มต้นที่การสร้างรากฐานที่ดีตั้งแต่แรก

นักเรียนนายร้อยใหม่ จปร.

นักเรียนนายร้อยใหม่ จปร.

เริ่ม ระบบนักเรียนนายร้อยใหม่จึงเป็นระบบที่มีความสำคัญในการบ่มเพาะนักเรียนนายร้อยให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะทางทหารที่ดี มีความรู้ และมีความเท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกในปัจจุบัน และที่สำคัญยิ่งคือเป็นผู้มีคุณธรรมประจำจิตใจ กล้าหาญที่จะทำความดีทำในสิ่งที่ถูกต้อง มีความเสียสละต่อสังคมโดยรวม

กว่าที่จะสร้างบุคลากรที่มีความพร้อมด้วยประการทั้งปวง จำเป็นต้องผ่านการขัดเกลา ปลูกฝัง และการฝึกศึกษาดังโอวาทของ พลเอก ปิยะ สุวรรณพิมพ์ ความตอนหนึ่งว่า “ยิ่งยาก ยิ่งดี ทำสิ่งซึ่งบุคคลอื่นทำได้โดยยาก อดทนต่อสิ่งซึ่งบุคคลอื่นอดทนได้โดยยาก เสียสละสิ่งซึ่งบุคคลอื่นเสียสละได้โดยยาก ชนะสิ่งซึ่งบุคคลอื่นชนะได้โดยยาก”

เมื่อนักเรียนสามารถชนะสิ่งซึ่งบุคคลอื่นชนะได้โดยยากแล้ว ลมหายใจของเขาเหล่านั้นก็จะเปลี่ยนไป จากที่อึดอัดด้วยทิวามานะ ความเห็นแก่ตัว เปลี่ยนแปรตามกระแสแห่งธรรมะ ลดความอยาก ลมหายใจของเขาที่เข้าก็คิดถึงตนเอง ออกก็คิดถึงตนเอง ก็เริ่มแปรเปลี่ยนเป็นหายใจเข้าเพื่อตนเองได้มีชีวิตต่อ แต่หายใจออกเพื่อผู้อื่น กล่าวคือ ดำเนินชีวิตโดยแสวงหาความสุขในฐานะผู้ให้และเป็นการให้โดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ นอกเสียจากรอยยิ้มและการเห็นผู้อื่นมีความสุขนั่นเอง...

โปรดติดตามตอนต่อไป

ทูลกระหม่อมอาจารย์กับ ประวัติศาสตร์โลกฉบับไม่เป็นทางการ ตอน ๖ สหรัฐอเมริกาและลาตินอเมริกา

พิเศษ ดร.สรศักดิ์ งามจงรกุลกิจ

“ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งถือว่าเป็นประเทศสมัยใหม่
ที่ยังกำหนดให้ นักเรียนเรียนวิชาประวัติศาสตร์ ในสมัยก่อนทั้งใน
ประเทศตะวันตกและประเทศตะวันออกเชื่อว่า ผู้ที่มีการศึกษาต้องเล่าเรื่อง
เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้”

ความนำ

ทำไมทั่วโลกให้ความสำคัญและเห็นว่า ประวัติศาสตร์
มีคุณค่ามีประโยชน์สำหรับพลเมืองของแต่ละประเทศ และทุกคน
ต้องเรียน ทั้ง ๆ ที่คนจบวิชานี้ทำเงินไม่ได้

การมีความรู้ที่ตีทางประวัติศาสตร์ อาจทำเงินหรือสร้าง
ความร่ำรวยไม่ได้ก็จริง แต่วิชานี้ถือเป็นหลักในทุกสังคม ดังที่
พระองค์ทรงสอนในวิชาประวัติศาสตร์ไทย (๒๕๕๒) และตรัสไว้
ข้างต้น

เหตุผลที่เห็นชัดก็เพราะ หลักวิชาความรู้ของประวัติศาสตร์
มีประโยชน์หลายด้าน คือเป็นเครื่องมืออย่างง่าย ๆ แต่เราสามารถ
ใช้จัดการกับข้อมูลข่าวสาร ไม่ว่าจะ เป็นสงคราม “ชาวปลอม”
“ชาวลือ” หรืออื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพยิ่ง
นอกจากนี้ยังมีบทเรียนที่ช่วยเสนอมุมมองและเป็นทางเลือก
ในปัญหาต่าง ๆ เป็นทางออกที่ดีต่อปัจจุบันและอนาคตได้
อย่างหลากหลายและสร้างสรรค์ หากรู้จักมองประวัติศาสตร์
จากหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านบวกหรือเชิงสร้างสรรค์

ดังนั้นหลักความรู้ของวิชาประวัติศาสตร์นี้ จึงมีประโยชน์
ต่อการพัฒนาความคิดอ่าน ให้พลเมืองมีคุณภาพตลอดมาและ
เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว และยังคงมีความสำคัญต่อผู้คน
ต่อไปในสมัยดิจิทัลและโลกเสมือนจริง (Metaverse)

แน่นอนว่า หากผู้คนเรียนรู้และใช้ไปแล้ว หลักความรู้
ของวิชานี้ย่อมมีคุณค่าต่อมนุษย์ไม่แพ้สิ่งที่พวกท่านทั้งหลายคุ้นเคย
และใช้มันอยู่ทุกวันในชีวิตประจำวัน เพราะอย่างน้อยเรื่องพื้นฐาน

ทางสงครามข้อมูลข่าวสารและสงคราม “ชาวปลอม” ยังคงวนเวียน
และเกิดขึ้นอยู่รอบ ๆ ตัวเราตลอดเวลา และไม่ต่างไปจาก
“สงครามโฆษณาชวนเชื่อ” ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒
สมัยสงครามเย็นก็ตาม

สหรัฐอเมริกาและลาตินอเมริกา : วิชาประวัติศาสตร์ มีความสำคัญมาก

ผู้จริงจัง ผู้รู้กว้าง มักได้พบเห็นและได้รับฟังความเห็น
ประสบการณ์และความรู้จากอาจารย์หลายสาขาวิชา ที่ต่างแสดง
ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า วิชาประวัติศาสตร์มีความสำคัญมาก
และการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์หรือวิชาในหมวด
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์นั้น รัฐและสังคมอเมริกันต่างได้ให้
ความสำคัญอย่างมาก เพราะนอกจากการสร้างความเป็นพลเมือง
ที่ดีแล้ว การศึกษาในสองหมวดนี้ยังช่วยเสริมสร้างการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยและการสร้างความเป็นอเมริกันอีกด้วย

ในประเด็นนี้ ทูลกระหม่อมอาจารย์ทรงหยิบยกมาเสนอ
ในชั้นเรียนเช่นกัน ดังตัวอย่างการทรงสอนในหัวข้อ “การให้ความ
สำคัญกับการศึกษา” วิชาประวัติศาสตร์อเมริกา เมื่อปี ๒๕๔๐
พระองค์ตรัสถึงเรื่องนี้ไว้ว่า

“สังคมอเมริกันตระหนักในความสำคัญของการศึกษา
รัฐบาลได้เอาใจใส่ส่งเสริมการศึกษาตลอดมา ความสำเร็จของ
การเสริมสร้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยและการสร้าง

ความเป็นอเมริกัน ส่วนหนึ่งมาจากการพัฒนาทางการศึกษา และสามารถใช้กลไกทางการศึกษาในการสร้างคุณลักษณะดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

อีกตัวอย่างหนึ่งคือ การทรงสอนวิชาประวัติศาสตร์อเมริกา โดยทรงกล่าวนำ “ศึกษาประวัติศาสตร์อเมริกาทำไมและอย่างไร” ปี ๒๕๕๕ ในหัวข้อ “เรื่องที่น่าสนใจในประวัติศาสตร์อเมริกัน” หนึ่งในนั้นก็คือ เรื่องความสำคัญของการศึกษา คุณภาพของพลเมืองและประชาธิปไตย

“คนอเมริกันมีวัฒนธรรมในการส่งเสริมการศึกษา มาโดยตลอด เมื่อเริ่มบุกเบิกตั้งถิ่นฐาน ในต้นคริสต์ศตวรรษที่ ๑๗ ต่อเนื่องมาถึงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๘ มีการตั้งโรงเรียนและมหาวิทยาลัย ชาวอเมริกันให้ความร่วมมือและช่วยเหลือโรงเรียนและมหาวิทยาลัยเป็นอย่างดี มหาวิทยาลัยแห่งแรกที่ก่อตั้งขึ้นใน ค.ศ. ๑๖๓๖ คือ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด นอกจากนั้นในช่วงนี้มีโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตามเมืองต่าง ๆ ตามหมู่บ้าน จะมีห้องสมุดประจำ สถาบันการศึกษาของทหารก็ควรสนใจเป็นแนวทางทหารประชาธิปไตย”

ข้อความท้ายสุดนี้น่าสนใจมาก จากเรื่องการศึกษาทั่วไป พระองค์ทรงแนะนำผู้เรียนคือ นักเรียนนายร้อยว่าควรสนใจสถาบันการศึกษาของทหารอเมริกัน “เป็นแนวทางทหารประชาธิปไตย” และความน่าสนใจนี้ก็คงได้จำกัดเฉพาะในหมู่ลูกศิษย์ของพระองค์เท่านั้น เพราะการสร้างทหารอาชีพในแนวทาง “ทหารประชาธิปไตย” เป็นเรื่องใหญ่ที่มีการพูดถึงกันมานาน และยังคงเป็นเรื่องที่อยู่ในความสนใจของผู้คนในสังคมไทยสมัยปัจจุบันไม่น้อย

แต่ในที่นี้จะเน้นเฉพาะสหรัฐอเมริกาในด้านสงครามเวียดนามและ “หนังสือบอยรั้งแกอินเดียนแดง” จากมุมมองของทูลกระหม่อมอาจารย์ที่สะท้อนผ่านพระราชานิพนธ์สารคดีท่องเที่ยวโลกกว้าง เรื่อง “เยือนถิ่นอินเดียนแดง” (๒๕๓๗) ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของ “ประวัติศาสตร์โลกฉบับไม่เป็นทางการ” หรือ “ประวัติศาสตร์ทางเลือก”

สหรัฐอเมริกาและลาตินอเมริกา : สงครามเวียดนามและ “หนังสือบอยรั้งแกอินเดียนแดง”

ตามที่เคยกล่าวมาแล้วว่า ข้อเด่นในระหว่างการอ่าน พระราชนิพนธ์อย่างสนุกอยู่นั้น ข้อเขียนของพระองค์จะมีส่วนสำคัญในการกระตุ้นให้เราต้องศึกษาไตร่ตรองมากขึ้น ทำท่ายให้ตั้งคำถาม และรวมถึงเรื่องราวที่เราคิดว่ารู้อยู่แล้วในสังคมไทย ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ทั้งตัวอย่างทางประวัติศาสตร์จากโลกตะวันออก และตะวันตก

ดังตัวอย่างที่ดีเรื่องไทยเที่ยวพม่า และตัวอย่างอื่น ๆ จาก จีน อินเดีย สิงคโปร์ หรือทางตะวันตก เช่น มิตรภาพ สันติภาพ จากเรื่องเล่าการตัดสินใจของวรรณกรรมเด็กที่เขียนดี ใน “โรมันสัจจร” และความรุนแรง สันติวิธี จากเรื่องเล่า “เรื่องไวคิง” ใน “คืนฟ้าใส” (๒๕๓๒) และ “หนังสือบอยริงแกอินเดียแดง” ใน “เยือนถิ่นอินเดียแดง”

การอ่านประวัติศาสตร์โลกฉบับนี้ จึงเท่ากับคล้ายท่าน ได้ไปเห็นโลกที่ไม่เคยเห็น ได้รับรู้ในเรื่องราวที่ไม่คุ้นเคย ได้เห็นสถานที่ที่เราไม่เคยไป ได้ฟัง ได้รับรู้ความคิด ประสบการณ์ เรื่องราวที่เราไม่เคยได้ยินมาก่อน ก็ยิ่งน่าสนใจน่าตื่นเต้น แถมยังเต็มไปด้วยข้อคิดต่าง ๆ

ฉะนั้นในเชิงท่องเที่ยวโลกกว้างไปกับพระองค์ ผู้อ่านจะรู้สึก ถูกกระตุ้นให้สนใจ เรียนรู้สังคมเพื่อนบ้านของไทยและที่ไกลออกไปในโลกกว้าง เพื่อทำความเข้าใจ ความเป็นมาและแนวโน้ม อยู่ตลอดเวลา โดยที่ท่านจะไม่รู้สึกว่าอึดอัดถูกบังคับ หากกลับจะเป็นไปตามธรรมชาติมากกว่า

ด้วยเพราะทรงเห็นว่า ผู้เรียนผู้อ่านมีความเป็นผู้ใหญ่แล้ว แทนที่จะใช้ยุทธวิธีแบบบังคับ พระองค์กลับเน้นการพัฒนาวิธีการ ทรงสอนการถ่ายทอดมากกว่า ดังเช่นการทรงสอนในชั้นเรียนนั้น พระองค์ทรงตรัสไว้ใน “สิบปีในรั้วแดงกำแพงเหลือง” (๒๕๓๓) ความตอนหนึ่งว่า “สำหรับนักเรียนจะหลับหรือไม่หลับนั้น เป็นเรื่องของนักเรียน และถ้าเราทำตัวให้น่าสนใจ สอนดีก็จะช่วย

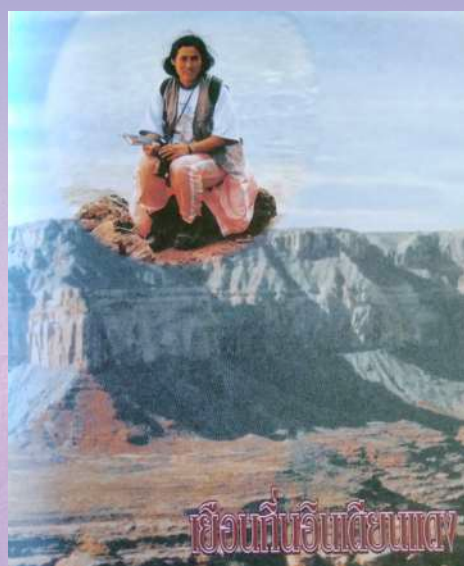
ได้มาก”

ในพระราชนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยวโลกกว้างก็เช่นกัน คือ พระองค์ทรงพัฒนาลักษณะการเขียนหรือทรงเน้นที่ตัวเนื้อหา เรื่องเล่าเป็นตัวกระตุ้นสำคัญ เพื่อแสดงให้เห็นว่าความเข้าใจหรือ ความรู้ที่มีอะไรเด่น ๆ น่าสนใจต่อการพัฒนาความคิดอ่านของเรา และสังคมไทยอย่างไร ถ้าผู้เรียนผู้อ่านมีพื้นฐานสิ่งนี้อยู่ในใจ ในหัวคิดแล้ว ก็ย่อมจะเก็บเกี่ยวได้มาก เพราะมีทั้งด้านวิธีการ หลักคิดและเป็นบทเรียนที่มีคุณค่า หรือความรู้ใหม่ ๆ นั้น ล้วนมีคุณค่าต่อการเรียนรู้ผ่านมุมมองหรือการถกเถียงถองจาก พระองค์แล้ว เพื่อเป็นแนวการพัฒนาตามให้ทันกับกระแส ความเปลี่ยนแปลงของโลกที่จำเป็นสำหรับเราทุกคน

ยิ่งในโลกปัจจุบัน เราคงหลีกเลี่ยงไม่รับรู้ความรู้ใหม่ ๆ ไม่ได้ แม้จะอยู่ตามป่าเขาอยู่ชายแดนที่ห่างไกลมากเพียงใด ก็ตาม ดังเช่นที่ พระองค์ทรงรับสั่งในชั้นเรียนครั้งหนึ่งที่ผู้เขียน บรรยายหัวข้อ “ช่างและพญาอินทรี : ไทยกับสหรัฐอเมริกา” วิชาประวัติศาสตร์อเมริกา (๒๕๕๙)

ตอนท้ายชั่วโมงในหัวข้อนี้มีการถกเถียงเรื่อง “ระบบการเรียน การสอนของโรงเรียนนายร้อยสหรัฐอเมริกา กับปรัชญาและ “หัวใจ” ของการผลิตทหารอาชีพ” ซึ่งเป็นรายงานของผู้เขียน จากการไปเก็บข้อมูลวิจัยภาคสนามเมื่อต้นปี ๒๕๕๙ ณ โรงเรียน นายร้อยในสหรัฐอเมริกา ๓ แห่ง (West Point, มหาวิทยาลัย การทหารนอร์วิช (Norwich University: NU) และสถาบัน การทหารเวอร์จิเนียหรือวีเอ็มไอ (Virginia Military Institute: VMI) เพื่อเป็นตัวอย่างชวนให้นักเรียนไทยสนใจการอ่าน และการแสวงหาความรู้ให้มากขึ้นตามแบบ “ทหารอาชีพ” ของ สหรัฐอเมริกา

หลังจากผู้เขียนและนักเรียนนายร้อยได้แสดงความเห็น พอควร พระองค์ทรงเสริมในเรื่องนี้ว่าการอ่านหนังสือแสวงหา

ความรู้เป็นเรื่องดีและควรทำอย่างยิ่ง โดยทรงยกตัวอย่าง จากข้อคิดของ ครูตำรวจชายแดนในโครงการพระราชดำริฯ ที่ทรงติดตามงานและเสด็จฯ ไปทรงตรวจเยี่ยมเสมอ

ใจความใหญ่ของพระองค์นั้น ท่านองว่า “มีข้อคิดจาก ครูตำรวจชายแดนอาวุโสท่านหนึ่ง ที่มีเด็กนักเรียนในโรงเรียน เสมอว่า ต้องอ่านหนังสือต้องแสวงหาความรู้ เพราะความรู้ เป็นเรื่องสำคัญในยุคโลกาภิวัตน์” (๒๑ มิถุนายน)

ที่จริง พระองค์ทรงเน้นสิ่งที่ครูตำรวจชายแดนอาวุโสท่านนั้น กล่าวถึงมานานแล้วเช่นกัน ทั้งในชั้นเรียนและนอกห้องเรียน ต่าง ๆ ดังนั้นในระหว่างการอ่านพระราชนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยว หรือการทัศนศึกษาต่าง ๆ ของพระองค์ จึงเท่ากับว่าท่านเป็นส่วนหนึ่งอยู่ในขบวนการนี้ด้วย และท่านจะได้เรียนรู้ทั้งวิธีการ ประวัติศาสตร์และเนื้อหาเชิงบทเรียนแห่งอดีตไปในตัวโดยที่ อาจไม่รู้ตัวด้วยซ้ำไป

ดังตัวอย่างใน “เยือนถิ่นอินเดียนแดง” (๒๕๓๗) นี้ พระองค์ทรงเล่าเรื่องราวสันติภาพผ่านสงครามในนิทรรศการ Personal Legacy: The Healing of a Nation ซึ่งเป็นเรื่องของ สงครามเวียดนาม และมีความหมายที่น่าสนใจสำหรับคนสมัย ปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นชาวอเมริกัน เวียดนาม ชาวไทยและชาวโลก ความว่า “เขาอธิบายว่าเพื่อเป็นการแสดงว่า อนุสาวรีย์นี้ไม่ได้เป็น อนุสาวรีย์ที่สร้างขึ้นฉลองชัยชนะ แต่เป็นการยอมรับความพ่ายแพ้ ให้เห็นบทเรียนความผิดพลาด”

การยอมรับ “ความพ่ายแพ้” และ “ความผิดพลาด” ในสงครามเวียดนามของสหรัฐอเมริกา นี้ ถือเป็นแบบอย่างที่ดียิ่ง และคงเป็นเหตุผลเดียวกับที่ทรงพระราชประสงค์ถ่ายทอดมาสู่ สังคมไทยด้วย แต่ผู้นำ บรรดานายทหาร และสังคมไทยจะเรียนรู้ ได้หรือไม่ อย่างไร มากน้อยเพียงใด ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งใน “เยือนถิ่นอินเดียนแดง” พระองค์ทรงมีเรื่องเล่าอื่น ๆ ที่น่าสนใจ อีกมากเช่นกัน ดังเช่น ประเด็นด้านความรุนแรงและสันติวิธี ก็มีไม่น้อยที่ชวนคิดติดตาม ตัวอย่างคือ เรื่องเกี่ยวกับหนังคาวบอย ริงแกอินเดียนแดง เรื่องไวกกิง ทรงตีความแตกต่างกัน และทรงเห็น เรื่องความรุนแรงต่างกันด้วย

เรื่องเกี่ยวกับหนังคาวบอยริงแกอินเดียนแดงนี้ พระองค์ ทรงเล่าเรื่องผ่านนิทรรศการ “Western Ways: Image of the American West” ซึ่งมีรูปและเรื่องราวที่แสดงความทารุณกรรม ต่อคนพื้นเมืองเดิมหลายประการ เช่น ฆ่าฟันโดยตรง ย้ายออกจาก พื้นที่ที่เขาเคยอยู่ การเดินทางอพยพก็ยากลำบาก จนมีคนเจ็บตาย กันมาก เรียกเส้นทางนี้ว่า Trail of Tears พยายามกลืนชาติ แต่ก็กลายเป็นการทำลายวัฒนธรรม อย่างที่คนสมัยใหม่ก็เสียดาย นอกจากนี้ พระองค์ทรงเล่าผ่านเรื่อง “Jeep Tour” เข้าไปทาง Soldier Pass ซึ่งแต่ก่อนทางการสหรัฐใช้เป็นทางของทหารที่เขา

ไปจับอินเดียนแดงไปเข้า Reservation โดยทรงให้ความเห็นเรื่องนี้ เป็นข้อคิดที่น่าสนใจ ดังความตอนหนึ่งว่า

“เรื่องการจับอินเดียนแดงนี้ ตั้งแต่เด็กข้าพเจ้า ไม่เคยชอบดูหนังคาวบอย เลย มีความรู้สึกว่าเป็นการ รั้งแค้นที่สู้ไม่ได้มาภายหลังนี้ก็ไม่ใช่ว่าชอบ แต่ก็ รู้สึกว่าชีวิตนี้คือ การต่อสู้เพื่อความอยู่รอด ตามหลัก Survival of the Fittest คนที่แข็งแรง หรือฉลาดกว่า ก็เป็นผู้ได้เปรียบ และอยู่ได้ มาถึงสมัยนี้เราน่าจะคิด ในเรื่องว่า เราอยู่พอสบายแล้ว ก็อย่าไปรังแกใคร”

ข้อคิดข้อตระหนัก “เราอยู่พอสบายแล้ว ก็อย่าไปรังแกใคร” ในสมัยนี้ก็อาจทำนองคล้ายเรื่องสันติวิธี สันติภาพ แต่พระองค์ มีพระราชดำริในเรื่องนี้เป็นของพระองค์เอง คือมิใช่ทุกเรื่อง ต้องตีความหรือเอาสันติวิธีสันติภาพไป “จับผิดหรือกล่าวโทษ ผู้คนในอดีต” เนื่องจากบริบททางประวัติศาสตร์ หรือ สภาพแวดล้อมต่างกัน

การใช้ประโยชน์หรือบทเรียนจากประวัติศาสตร์ต่อ ปัจจุบันและอนาคต จึงมิใช่การ “กล่าวโทษผู้คนในอดีต” หากจำเป็น จะต้องเข้าใจเขาถึงโลกในอดีตด้วย เพื่อเรียนรู้ว่าทำไมเขาทำ ทำบนเงื่อนไขอะไร หาใช่เอาทัศนคติของเราในสมัยปัจจุบันไป “พิพากษา” ผู้คนในอดีตไม่

ในเรื่องนี้พระองค์ทรงสอนไว้ในชั้นเรียนเสมอเช่นกัน เช่น ในวิชาประวัติศาสตร์ไทย (๒๕๕๖) หัวข้อ “วิธีการทาง ประวัติศาสตร์” ความตอนหนึ่งว่า “ในการตีความ ควรคำนึงว่า

ในสมัยนั้น สถานการณ์ เทคโนโลยี ความนึกคิดของผู้คน และ สภาพสังคมแตกต่างจากยุคปัจจุบัน อีกทั้งควรคำนึงถึงสภาพจิต สถานะ และผลประโยชน์ของผู้สร้างหลักฐานด้วย”

นอกเหนือจากนี้ พระองค์ทรงแนะนำให้เราอย่างมีความหมายในการเรียนรู้จากอดีตว่า “...การพยายามเข้าใจอดีต โดยระลึกถึงความแตกต่างของสังคม สถานการณ์แวดล้อม ความนึกคิด เทคโนโลยีของเรากับเขา จะเป็นการฝึกฝนให้เรา มีความตระหนัก และพร้อมที่จะยอมรับสิ่งที่แตกต่างไปจาก ความคุ้นเคยของเราได้บ้าง”

ข้อคิดจากพระองค์ ที่ทรงเน้นให้ต้องระวังให้มากในเรื่องนี้ ก็คล้าย “การต่อสู้เพื่อความอยู่รอด” ของเรื่องอินเดียนแดง ในเรื่องไวคิง เพราะไวคิงก็มีเหตุผล มีสาเหตุว่าทำไมเขาทำ ทำบนเงื่อนไขอะไร คือมีประวัติศาสตร์ของตนเองใน “การต่อสู้เพื่อความอยู่รอด” เช่นกัน

ดังที่เคยกล่าวมาแล้วว่า ในเรื่องไวคิงนี้ พระองค์ทรง เล่าเรื่องไว้ในพระราชนิพนธ์ “คืนฟ้าใส” เมื่อครั้งเสด็จฯ เยือนประเทศนอร์เวย์ (๒๕๓๒)

เรื่องเล่าของพระองค์มีข้อคิดและความรู้ในหลายด้าน หลายประเด็นที่ไทยไปเกี่ยวข้องกับนอร์เวย์ แต่จะขอยกยอ โดยเฉพาะเรื่องไวคิงจากพระราชนิพนธ์ “คืนฟ้าใส” ซึ่งสะท้อนถึง จิตสำนึกของความเป็นนักประวัติศาสตร์ที่ดีของพระองค์ ความตอนหนึ่งว่า

“...เมื่อปีก่อนข้าพเจ้าได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ ตัดสินหนังสือเด็ก ดังที่ได้เขียนเล่าไว้แล้วในหนังสือ “โรมันสัญจร” มีหนังสือเด็กจากนอร์เวย์ ผู้แต่ง เป็นนักโบราณคดี อยู่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติแล้ว เขาแต่งนิยายสำหรับเด็กเกี่ยวกับไวคิง เขาเขียนไว้ใน คำนำว่าเด็ก ๆ ในปัจจุบันนี้อ่านหนังสือเกี่ยวกับไวคิง

ดูหนึ่งเรื่องไวคิง ล้วนแต่ทำให้เห็นว่า ไวคิงเป็นวีรบุรุษ ซึ่งแท้จริงแล้วเป็นพวกโจรที่ป่าเถื่อน เขาปล้นฆ่า ชาวยุโรป (เช่น อังกฤษ) ที่มีอารยธรรมสูง สร้างนิสัย ให้เด็กนิยมความรุนแรง ฉะนั้นเขาจึงต้องแต่งเรื่อง ขึ้นมาใหม่ แสดงให้ชัดถึงความเลวร้ายของไวคิง ข้าพเจ้าเองไม่เห็นด้วยกับความคิดเช่นนี้ เพราะเป็น เด็กที่ถูก “มอมเมา” มาเหมือนกัน แต่ก็ไม่เห็นมีความรู้สึกระหยาบสงครามแต่ประการใด เนื่องจาก ไวคิงเป็นคนสมัยโบราณ ที่อยู่ในสภาพสิ่งแวดล้อม ต่างจากปัจจุบัน เมื่อตอนเด็ก ๆ ข้าพเจ้ากลับไม่ชอบ หนังสืความบอยรั้งแกอินเดียนแดง”

บทสรุปและส่งท้าย: “ทททททททท” และ “นักรบสันติวิธี”

ในเรื่องอินเดียนแดงนี้ จึงไม่ต้องแปลกใจมากนักที่พบ ในเวลาต่อมาว่า พระองค์ทรงนำแนวทางสันติวิธีมาเป็นส่วนหนึ่ง ให้โลกทหาร โดยเฉพาะนักเรียนนายร้อยและทหารรุ่นใหม่ ในหลายรูปแบบ คือทั้งการเรียนการสอนในชั้นเรียน การให้บริการ ทางวิชาการและการทำวิจัยทหารกับสันติวิธี

พระองค์ทรงส่งเสริมในการเรียนการสอนทั้งในวิชา แกนบังคับและวิชาเลือกเสรีในช่วง ๒ ทศวรรษที่ผ่านมา นอกจาก การบรรยายพิเศษ เช่น “เรื่องวิธีการมองปัญหาความขัดแย้ง การใช้ความรุนแรงและแนวทางสันติวิธี โดยมีกรณีปัญหาความ ขัดแย้งทางการเมืองไทยปัจจุบันเป็นตัวอย่าง” หรือ “ความขัดแย้ง และความรุนแรงในสังคมไทย : ความเป็นไปได้ของแนวทางสันติวิธี” จาก ศ.ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ วิชาประวัติศาสตร์ร่วมสมัย (๒๕๕๒-๒๕๕๓) และเรื่อง “๗๗ ปีประชาธิปไตยไทย : บทบาท และอิทธิพลของนักรบสันติวิธี” จากผู้เขียน วิชาประวัติศาสตร์ไทย (๒๕๕๒) เป็นต้น

ที่สำคัญก็คือ พระองค์ยังทรงสนับสนุนให้ผู้เขียน อาจารย์ของกองวิชาฯ ทำการวิจัยและนำความรู้ที่ออกสู่สังคมอีกด้วย เพราะทหารก็มีแนวคิดและใช้แนวทางสันติวิธีเช่นกัน จากสมัยอดีตสู่สมัยปัจจุบัน ดังส่วนหนึ่งปรากฏในการรับรู้ของกองทัพบก เช่น การปลูกฝังอุดมการณ์รักชาติอย่างสันติของกองทัพบก จากหนังสือ “คู่มือการสอนอบรมวิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย ฉบับใหม่ ของกองทัพบก” (พ.ศ. ๒๕๕๑) ในสมัยของ พล.อ. อนุพงษ์ เผ่าจินดา ดำรงตำแหน่ง ผบ.ทบ. และยังคงต่อเนื่องมาจนถึงสมัยปัจจุบัน โดยมีการปรับปรุงใหม่ในปี ๒๕๖๕ ตามดำริของ ทบ. ในความดูแลของ ผบ.รร.จปร. (พล.ท. ปิยะพงศ์ กลิ่นพันธุ์) และอยู่ในความรับผิดชอบของ ผอ.กปศ.สกศ.รร.จปร. (พ.อ.หญิง ดร.เมธินี เฉลิมวัฒน์)

นอกจากนี้ ยังมีโครงการวิจัยในระยะยาวของผู้เขียนเรื่อง “ทหารกับโลกสันติวิธีของทหาร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในโครงการเมธีวิจัยอาวุโสของ ศ.ดร.ชัยวัฒน์ สถาอานันท์ (สกว./สทสว.)

(๒๕๕๐-๒๕๕๗) และได้รับการอนุมัติจากกองทัพบก และต่อมาได้รับการตีพิมพ์เป็นหนังสือชื่อ “นักรบสันติวิธี : ประวัติศาสตร์ ตำรา และวาทกรรมทหารไทย” โดยสำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (๒๕๕๘)

ในที่นี้ขอยกพระราชนิพนธ์ “คำนิยม” ในหนังสือ “นักรบสันติวิธี : ประวัติศาสตร์ ตำรา และวาทกรรมทหารไทย” เพื่อสะท้อนว่าพระองค์มีแนวพระราชดำริ ทรงติดตามและเข้าพระราชหฤทัย เข้าถึง สันติวิธีมาอย่างมีความหมายต่อสมัยปัจจุบันอย่างไร ความว่า

“การศึกษาเรื่องสันติกับการศึกษาเรื่องความขัดแย้ง เป็นของคู่กัน หลายคนที่อยู่ในโลกนี้มีความเชื่อ ความต้องการที่ขัดแย้งกัน ถ้าทำให้ผู้หนึ่งพอใจ คนอื่น ๆ อาจจะชุ่นข้องใจถึงกับหาวิธีต่อสู้จนทำให้คนทั่วไปที่ไม่เกี่ยวข้องเดือดร้อน นักรบ หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า warrior เป็นผู้ที่มีความสามารถในทางการต่อสู้

หรือการทำสงคราม นักรบไม่จำเป็นจะต้องเป็นทหาร แต่ถือว่าทหารเป็นนักรบ นักรบต้องมีคุณธรรมประจำใจ เช่น ความไม่ฟุ้งเฟ้อ ความกล้าหาญ ซื่อสัตย์สุจริต ไม่คดโกง ไม่เห็นแก่ได้ ความมุ่งมั่น มีวินัย ความเปิดเผย ความอ่อนน้อมถ่อมตน มั่นในขันติธรรม ความขยันขันแข็ง ตรงต่อเวลา เชื่อถือได้ จริ่งใจ ยุติธรรม ฯลฯ ส่วนสันติวิธีนั้น เป็นวิธีการจัดการความขัดแย้งโดยไม่ใช้ความรุนแรง ทำให้คนเดือดร้อนน้อยที่สุด หรือได้ประโยชน์ด้วยกันทุกฝ่ายที่เรียกว่า win-win situation เช่น การใช้วิธีเจรจาชี้แจงด้วยเมตตาธรรม หรือการช่วยเหลือ ขจัดปัดเป่าความทุกข์ของผู้ยากไร้ สิ่งเหล่านี้ที่ทหารไทยเคยทำได้สำเร็จ สร้างความเจริญให้แก่ชุมชนต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ส่งเสริมเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ให้รู้วิวัฒนาการอันเป็นปัจจัยสร้างความเสมอภาคแก่บุคคล เสริมการงานอาชีพเพิ่มรายได้ด้วยวิธีการที่สุจริตต่าง ๆ คนที่จะทำได้ดังที่กล่าวมานี้ต้องมีจิตใจเป็นนักรบสันติวิธี ต้องได้รับการศึกษา และการฝึกหัดที่ดี กล่าวคือ มีน้ำใจ รู้จริง ทำเป็น ใจกว้าง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี วิธีหนึ่งที่ทำให้คนเรามีคุณสมบัติอย่างนี้ได้ คือการฟังมาก อ่านมาก ฟันเอก ดร.สรศักดิ์ งามขจรกุลกิจ ได้พากเพียรค้นคว้า ไขเอกละเอียดมากมายหลากหลาย ในการเขียนหนังสือเรื่อง “นักรบสันติวิธี : ประวัติศาสตร์ ตำรา และวาทกรรมทหารไทย” หวังว่าหนังสือเล่มนี้ จะมีส่วนช่วยสร้างนักรบสันติวิธีที่จะเป็นผู้สร้างประโยชน์แก่ประเทศไทย ภูมิภาค และประชาคมโลกสืบไป”

อันที่จริงแนวคิดเรื่อง “นักรบสันติวิธี” มีอยู่ไม่น้อย ในบรรดาผู้นำไทย และมีตัวอย่างไม่ไกลจากสมัยปัจจุบันมากนัก

เช่น พระบรมราชาบาทแห่งทหารบกของสมเด็จพระปิยมหาราชองค์ผู้ทรงก่อตั้งระบบโรงเรียนทหารสมัยใหม่ (ร.ร.จปร.) เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ร.ศ. ๑๑๑ และพระบรมราชาบาทของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ในพิธีพระราชทานกระบี่และปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศและวิทยาลัยแพทย์พระมงกุฎเกล้า วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๖

ในพระราชนิพนธ์สารคดีท่องเที่ยวโลกกว้างก็ได้รับอิทธิพลดังกล่าวนี้อยู่ไม่น้อย ดังอีกตัวอย่าง ในพระราชนิพนธ์ของพระองค์ ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับ “สันติวิธี” และการพัฒนาความคิดอ่านของผู้เรียนผู้อ่านใน “พระสไตล์” ของพระองค์ในชั้นเรียนของนักเรียนนายร้อย และถือเป็น “หัวใจ” ของพระองค์ที่ทรงทิ้งท้ายไว้ให้คิดกันต่อไป ขอยกเรื่อง ประโยชน์ของการท่องเที่ยวหรือการเปิดโลกกว้างใน “ทัศนะจากอินเดีย” จากพระประสบการณ์ของพระองค์โดยตรง ความว่า

“การได้ท่องเที่ยวไปในโลกกว้างมีผลดีเสมอ เป็นการฝึกคนเราให้มีทัศนะกว้างไกล บางครั้งเราจะหมกมุ่นอยู่กับความคิดแคบ ๆ และปัญหาของตนเอง การมองโลกในภาพรวม จะเห็นว่าผู้อื่นมีปฏิกริยาต่อสถานการณ์ชีวิตของเขาอย่างไร เห็นอย่างนี้แล้ว จะลดอคติในการตัดสินใจของเรา การยอมรับในวิถีชีวิต และความคิดของผู้อื่นมากขึ้น จะทำให้มีเสรีภาพในหัวใจของเรา ไม่ผูกมัดยึดอยู่กับสิ่งใดเกินไป”

เราคงปฏิเสธไม่ได้ว่า การได้ไปเห็นโลกกว้างทั้งในและต่างประเทศนั้น ย่อมมีประโยชน์ต่อการพัฒนาความคิดอ่านของผู้คนได้มาก ไม่ว่าจะป็นระดับผู้นำของประเทศทั้งหลาย หรือประชาชนทั่วไปก็ตาม เพราะการได้ไปเห็นโลกอื่น สิ่งอื่นที่ต่างไปจากเรานั้น ย่อม “จะลดอคติในการตัดสินใจของเรา การยอมรับในวิถีชีวิตและความคิดของผู้อื่นมากขึ้น จะทำให้มีเสรีภาพในหัวใจ

ของเราไม่ผูกมัดยึดอยู่กับสิ่งใดเกินไป” คือรู้จัก “ปล่อยวาง” ยอมรับความแตกต่าง รู้จักถ้อย ใจกว้าง และมีจินตนาการ สร้างสรรค์เช่นเดียวกับ “นักรบสันติวิธี” และ “พระสไตล”

สิ่งต่าง ๆ ที่ “พระสไตล” นำเสนอมานี้ เช่น การลอคคิต ในการตัดสินใจของเรา และการยอมรับในวิถีชีวิตและความคิด ของผู้อื่นมากขึ้นนั้น ก็คือพื้นฐานสำคัญของ “นักรบสันติวิธี” ในความหมายกว้างของทุลกระหม่อมอาจารย์ และสร้างรากฐาน ให้กับความคิดอ่านของผู้คนไปในทางสร้างสรรค์ คือมีใจกว้าง ยอมรับความต่าง และรู้จักให้อภัย ซึ่งล้วนเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับ ทุกคน ไม่ยกเว้นนักเรียนนายร้อยหรือ “ทหารอาชีพ” ผู้นำและ ประชาชนทั่วไป

สิ่งสำคัญเหล่านี้ จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้พระองค์ ทรงเห็นว่า การทัศนศึกษามีความสำคัญในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของการ เรียนการสอนและพัฒนาความคิดอ่านให้ผู้เรียน และยังเป็นเหตุผล เดียวกับที่ต้องการจะบอกว่า ท่านไม่ควรพลาดในการหาโอกาส อ่านพระราชนิพนธ์สารคดีท่องโลกกว้าง ซึ่งก็คือ “ประวัติศาสตร์โลก ฉบับไม่เป็นทางการ” หรือ “ประวัติศาสตร์ทางเลือก” เพราะ นอกจากได้ความรู้ สนุกและเปิดโลกกว้าง ยังจะเข้าใจเข้าถึง จิตวิญญาณของ “นักรบสันติวิธี” อีกด้วย

เมื่อเป็นเช่นนี้เราท่านทั้งหลาย จึงควรต้องนำมาคิดและ รังสรรค์ต่อไป เพื่อนำพาตัวเราเองและมวลมนุษยชาติได้ก้าวไปสู่ ความสำนึกในความเป็นมนุษย์ร่วมกันของเราทั้งองอย่างสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น และเพื่อการอยู่อย่างมีคุณค่าของเราทั้งหลายนั่นเอง และ ทั้งหมดนี้คือ เรื่องเล่าของ “พระสไตล” ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ หรือเล่าสู่กันฟังว่า พระองค์ทรงทุ่มเทให้กับการเรียนการสอน การถ่ายทอดหลักวิชาความรู้ของประวัติศาสตร์มาอย่างไร ทั้งในชั้นเรียนและนอกห้องเรียนผ่านพระราชนิพนธ์สารคดี ท่องโลกกว้างและทำไมพวกเราควรต้องเรียนรู้และนำความรู้ จากพระองค์ไปพัฒนาต่อยอดต่อ ๆ ไป

เหตุผลที่เพราะ “พระสไตล” ใน “ประวัติศาสตร์ทางเลือก” เป็นเสมือนหนึ่งของการปลุกฝังอุดมการณ์รักชาติแบบสันติ ใจในตัว และมีพลังในลักษณะของการสร้างความรู้สึกรักชาติ ให้ถูกต้อง มีเหตุผลสอดคล้องไปกับโลกจริง และเพื่อการพัฒนา ประเทศร่วมกับชาติอื่น ๆ ได้ จึงนับเป็นปรัชญาด้านการศึกษา และประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ ฝึกฝนและหล่อหลอม เยาวชน ประชาชนทั่วไป ผู้นำทหารและสังคมไทย โดยเฉพาะ ในสมัยปัจจุบันไปสู่จุดหมายเดียวกัน แต่คงมิใช่เพียงการก้าว ไปสู่ประชาคมอาเซียนเท่านั้น หากยังรวมถึงเพื่อนบ้าน เอเชียตะวันตกและประชาคมโลกอีกด้วย

พิธีมุทิตาจิต วันไหว้ครู ประจำปี ๒๕๖๖

๓๒

เสนาธิการ
เล่มที่ ๘๔ ตอนที่ ๒ เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จฯ ทรงรับแถวและการท่ายตามเตารพจากแก่นักเรียนนายร้อย เนื่องในโอกาสเปิดสมัยการศึกษา ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๖๖

พ.ศ.ศ.ศ. ศศกิส ชุสวิสต์*

ทรงรับแถวครั้งแรกบนทางเท้า ตรงข้ามหอประชุมส่วนการศึกษา
(๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๒)

การ ปฏิบัติประจำอย่างหนึ่งของนักเรียนนายร้อย
ทุกชั้นปีก่อนเริ่มเรียนภาควิชาการระหว่าง
๐๘.๐๐-๑๕.๐๐ น. ซึ่งปฏิบัติมาตั้งแต่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
ยังตั้งอยู่ที่ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ และหลังจากย้ายที่ตั้งไปอยู่
บริเวณเขาชะงอก อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก จนถึงปัจจุบัน
คือ การเดินแถวของนักเรียนนายร้อย มี “วงขลุ่ยกลอง” นำขบวน
เริ่มเดินจากที่ตั้งกรมนักเรียนนายร้อยรักษาพระองค์ ไปยังส่วนการศึกษา
หรือที่เรียกอย่างล้าลองว่า “ข้ามฟาก”

เมื่อโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ายังตั้งอยู่ที่ริมถนน
ราชดำเนินนอก (ปัจจุบันคือกองบัญชาการกองทัพบก) นักเรียนนายร้อย
ทุกชั้นปีเดินแถวจากที่ตั้งกรมนักเรียนนายร้อย (ปัจจุบันคือส่วนหนึ่ง
ของกองบัญชาการกองทัพบก) ตรงข้ามสนามมวยเวทีราชดำเนิน
ไปตามถนนราชดำเนินนอกช่องกลาง ข้ามสะพานมัฆวานรังสรรค์ แล้ว
เลี้ยวขวาเข้าประตูกองการศึกษา (ปัจจุบันเป็นส่วนหนึ่งของสำนักนาย
กรัฐมนตรี) ตรงข้ามกระทรวงศึกษาธิการ มีนายทหารเวรผู้ใหญ่และ
นายทหารเวรกำกับดูแลระหว่างเลี้ยวเข้าประตู ช่วงบ่ายหลังเลิกเรียน
เดินแถวย้อนกลับทางเดิม

พลตรี สายสกุล แสงนาค อติตรองผู้อำนวยการกองวิชากฎหมาย
และสังคมศาสตร์และเคยทำหน้าที่นายทหารเวรในเวลานั้น กล่าวว่า
“... เมื่อครั้งกองการศึกษา (ส่วนการศึกษา ในปัจจุบัน) ยังตั้งอยู่ที่
ถนนราชดำเนินนอก การรับแถวนักเรียนนายร้อยมาเข้าชั้นเรียนยังฝั่ง
กองการศึกษา ไม่มีพิธีการพิเศษ คงเป็นการปฏิบัติประจำตามคำสั่ง

กองการศึกษา ซึ่งนายทหารเวรผู้ใหญ่และนายทหารเวร ต้องออกมารับแถว
และตรวจแถวที่บริเวณหน้าประตูกองการศึกษาฯ ทั้งนี้เพื่อกำกับดูแล
ความเรียบร้อย นายทหารเวรผู้ใหญ่ยืนอยู่บนทางเท้าริมประตู หันหน้า
ไปทางสะพานมัฆวานรังสรรค์ เมื่อแถวเข้าที่ตั้งเรียบร้อยแล้ว นายทหารเวร
จะทำการชี้แจง สั่งการ หน้าแถว...”

หลังจากโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าย้ายไปยังเขาชะงอก
ในปลายเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ การเดินแถวยังมีขึ้นตามปกติ
นักเรียนนายร้อย ไกรภพ ไชยพันธุ์ ชั้นปีที่ ๔ (รุ่นที่ ๓๕ ยศปัจจุบัน พลโท
ตำแหน่งผู้บัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า) เขียนไว้ใน
“เสนาศึกษา” ถึงเรื่องการเดินแถวและปัญหาเมื่อครั้งที่ตั้งยังอยู่ใน
กรุงเทพฯ เช่น การจราจรติดขัด ซึ่งหมดไปหลังจากย้ายที่ตั้ง ว่า
“... พอมาอยู่ที่นี้ ปัญหาเหล่านี้ก็หมดไป เพราะฝั่ง กศ. อยู่ใกล้ หลังจาก
รับประทานอาหารเช้าเสร็จแล้วก็เดินมาแวะอ่านบอร์ดข่าวของกิจกรรม
กฎหมายและสังคมศาสตร์ชะงอกแล้วค่อยเดินไปเรียน สะดวกกว่า
ที่เก่าตั้งเยอะ ไม่ต้องกลัวรถเฉี่ยว ชาวบ้านด่า ...”

การเดินแถวในช่วงเช้า เริ่มจากกรมนักเรียนนายร้อย ผ่านหน้า
กองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ไปยังส่วนการศึกษา
มีนายทหารเวรผู้ใหญ่รับแถว หลังจากนั้น นักเรียนนายร้อยจึงแยกย้าย
ไปยังห้องเรียน เข้าแถวหน้าห้องเรียนรอเคารพธงชาติเวลา ๐๘.๐๐ น.
จากนั้น จึงเข้าเรียน ในช่วงบ่าย หลังเลิกเรียน เดินแถวย้อนกลับทางเดิม
อย่างไรก็ดี ในระยะแรก การปฏิบัติไม่ได้เคร่งครัดมากนัก

พลตรี จิระ เหล่าจิระอังกูร อติดีมีกลองของ “วงขลุ่ยกลอง”

* ที่ปรึกษาทางด้านวิชาการ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และอาจารย์พิเศษกองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมจากการสัมภาษณ์และสอบถามทางไลน์ มีทั้งข้าราชการ
ส่วนการศึกษา ในอดีตและปัจจุบัน ได้แก่ พลเอก เกษม นภาสวัสดิ์ พลโท ศุภชัย ศรีทอม พลตรี สายสกุล แสงนาค พลตรีหญิง นุชนเรศ นภาสวัสดิ์ พลตรี จิระ เหล่าจิระอังกูร พลตรี รศ.ดร. ทวีพล สงบุญ และพันโท ศ. ประวิทย์ ทอพน

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระ

เสด็จพระราชดำเนินทรงรับการถวายความเคารพจากแถว

ในโอกาสเปิดภาคการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖ โดยมีข้าราชการ

เสนาศึกษา
เล่มที่ ๘๙ ตอนที่ ๒ เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

มเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ถว นนร. ชั้นปีที่ ๑ ถึง ชั้นปีที่ ๕ รวมจำนวน ๑,๓๙๙ นาย

การ รร.จปร. ฝ่าทูลละอองพระบาทรับเสด็จ เมื่อ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๖

มาตั้งแต่กรุงเทพฯ และเป็นเพื่อนร่วมรุ่นของพลโท ไกรภพ ไชยพันธุ์กล่าวว่า “...การเดินทางไปส่วนการศึกษามีมาตั้งแต่หลังย้ายที่ตั้ง นักเรียนนายร้อย ทุกชั้นตั้งแต่ชั้นหน้ากรมนักเรียนนายร้อย หัวแถวอยู่ตรงหน้ากรม จากนั้น เดินเลี้ยวขวาผ่านหน้ากองบัญชาการ แล้วเลี้ยวขวาอีกครั้งไปยัง ส่วนการศึกษา มีนายทหารเวรรอรับแถว...”

การปฏิบัติมีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ้าง เมื่อพลตรี เกษม นภาสวัสดิ์ เป็นผู้อำนวยการส่วนการศึกษา (ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ - กันยายน ๒๕๓๔) (ยศสุดท้าย พลเอก) ได้ริเริ่มที่จะรับแถวเองในวันเปิดสมัยการศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการแสดงความยินดีและต้อนรับนักเรียนนายร้อย และในที่ประชุมหัวหน้ากองวิชา (ต่อมาคือตำแหน่งผู้อำนวยการกองวิชา) ได้เชิญหัวหน้ากองวิชาต่าง ๆ ที่ไม่ติดภารกิจ เข้าร่วมรับแถวด้วย การรับแถวของผู้อำนวยการส่วนการศึกษามีขึ้นครั้งแรกในเดือนพฤษภาคมของปีการศึกษา ๒๕๓๑ ในปีนั้นเอง กรมนักเรียนนายร้อยได้วางแนวปฏิบัติสำหรับการเดินแถวให้เป็นระเบียบเรียบร้อยมากขึ้น

พลเอก เกษม นภาสวัสดิ์ กล่าวว่า

“... หลังจากย้ายที่ตั้งในปลายเดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๒๙ และก่อนที่ผมจะได้รับแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการส่วนการศึกษา ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ ผมช่วยราชการในฐานะอาจารย์อยู่ที่ กองวิชาคณิตศาสตร์ สังเกตมาตั้งแต่ต้นว่า การเดินแถวของนักเรียนนายร้อยจากกรมนักเรียนนายร้อยไปเรียนที่ส่วนการศึกษา ไม่ค่อยเป็นระเบียบนัก เพราะมีบางส่วนไม่ได้เดินแถว ผมจึงได้ปรึกษากับผู้บังคับการกรมนักเรียนนายร้อย (พันเอก สุทธิโยธิน, ๒๕๒๘ - ๒๕๓๑ ยศสุดท้าย พลเอก) ซึ่งเป็นเพื่อนกัน และเห็นตรงกันว่า นักเรียนนายร้อยทุกนายและทุกชั้นปีควรเดินแถว กรมนักเรียนนายร้อยฯ จึงให้นักเรียนนายร้อยทุกนายเดินแถว ไม่มีเว้นเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๓๑ และถือเป็นแนวปฏิบัติประจำต่อมา หลังจากมีการประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์รัชกาลที่ ๕ หน้าอาคารกองบัญชาการแล้ว ทำให้แถวนักเรียนนายร้อย ได้มีโอกาสถวายความเคารพพระบรมรูปด้วย ...”

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร (รัชกาลที่ ๙ ปีครองราชย์ พ.ศ. ๒๔๘๙-๒๕๕๙) เสด็จฯ ทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า

เจ้าอยู่หัว ซึ่งประดิษฐานหน้ากองบัญชาการ โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๓๑

ภายหลังมีการปรับแนวปฏิบัติการเดินทางเดินแถวอยู่เสมอเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพดินฟ้าอากาศและภารกิจของนักเรียนนายร้อย ตลอดทั้งเพื่อลดผลกระทบต่อการศึกษานักเรียนนายร้อย เช่น ปีการศึกษา ๒๕๖๕ งดเวลาการเดินทางเดินแถวให้เหลือเฉพาะช่วงเช้าช่วงวันจันทร์-พุธ-ศุกร์ ส่วนปีการศึกษาปัจจุบัน (๒๕๖๖) เดินแถวเฉพาะช่วงเช้าช่วงวันจันทร์

สำหรับการเสด็จฯ ทรงรับแถวและการถวายความเคารพของนักเรียนนายร้อยของพลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีขึ้นครั้งแรกในวันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๒ (ขณะนั้น ดำรงพระยศทางทหาร และพระอิสริยยศ พลตรีหญิง สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี) มีพลเอก เกษม นภาสวัสดิ์, พลตรี ประเสริฐ กาญจนสวัสดิ์, และพลตรี ชลินทร์ สุวรรณพันธุ์ รับเสด็จ พลเอก เกษม นภาสวัสดิ์ กล่าวว่า

“... สำหรับทูลกระหม่อมอาจารย์นั้น เริ่มเสด็จฯ ทรงรับแถวเมื่อต้นปีการศึกษา ๒๕๓๒ เนื่องจากทรงทราบจากบันทึกประชุมหัวหน้ากองวิชา ส่วนการศึกษา ซึ่งผู้อำนวยการส่วนการศึกษาเชิญให้หัวหน้ากองวิชาต่าง ๆ ไปร่วมรับแถวนักเรียนนายร้อย พระองค์จึงมีรับสั่งที่จะเสด็จฯ ไปรับแถวด้วย เพราะทรงเป็นหัวหน้ากองวิชาเช่นเดียวกัน...ต่อมามีพระราชประสงค์ที่จะเข้าร่วมประชุมหัวหน้ากองวิชาด้วยทุกครั้ง เพื่อจะได้ทรงปฏิบัติพระองค์เช่นเดียวกับหัวหน้ากองวิชาอื่น ...”

หลังจากนั้น เมื่อเปิดสมัยการศึกษาในแต่ละปี พระองค์ได้เสด็จฯ ทรงรับแถวอยู่เสมอ ระยะเวลาส่วนการศึกษาจัดการรับแถวขึ้นอย่างง่าย ๆ บนบาทวิถีริมถนน ด้านตรงข้ามกับหอประชุมส่วนการศึกษา ต่อมาโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าได้กราบบังคมทูลเชิญเสด็จฯ ทรงรับแถวบนพระแท่น ลานหน้ากองบัญชาการโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

เท่าที่ประมวลข้อมูลจากหนังสือเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ นิตยสารเสนาศึกษา ภาพในคลังภาพของกองวิชาประวัติศาสตร์ ส่วนการศึกษา และการสอบถามผู้ร่วมเหตุการณ์ พบข้อมูลการเสด็จฯ ดังนี้

รายการเสด็จฯ ทรงรับแถวและการถวายความเคารพจากแถวนักเรียนนายร้อย เนื่องในโอกาสเปิดสมัยการศึกษา ระหว่าง พ.ศ. ๒๕๓๒ - ๒๕๖๖

ทศวรรษ ๒๕๓๐	ทศวรรษ ๒๕๔๐	ทศวรรษ ๒๕๕๐	ทศวรรษ ๒๕๖๐
	๓๐ เม.ย. ๔๐	๑ พ.ค. ๕๐	๙ พ.ค. ๖๐
พ.ศ. ๓๑ ผู้อำนวยการส่วนการศึกษา เริ่มรับแถวในวันเปิดสมัยการศึกษา	พ.ศ. ๒๕๔๑ ไม่พบข้อมูล	๖ พ.ค. ๕๑	๑ พ.ค. ๖๑
๒ พ.ศ. ๒๕๓๒ ทรงรับแถวครั้งแรก	พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่พบข้อมูล	พ.ศ. ๒๕๕๒ ไม่พบข้อมูล	๑ พ.ค. ๖๒
พ.ศ. ๒๕๓๓ ไม่พบข้อมูล	๒ พ.ค. ๔๓	๔ พ.ค. ๕๓	พ.ศ. ๒๕๖๓ งดเสด็จฯ
๗ พ.ค. ๒๕๓๔	๑ พ.ค. ๔๔	๓ พ.ค. ๕๔	พ.ศ. ๒๕๖๔ งดเสด็จฯ
พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่พบข้อมูล	๗ พ.ค. ๔๕	๑ พ.ค. ๕๕	๒๕ พ.ค. ๖๕
พ.ศ. ๒๕๓๖ ไม่พบข้อมูล	พ.ศ. ๒๕๔๖ ไม่พบข้อมูล	๗ พ.ค. ๕๖	๓ พ.ค. ๖๖
๑๘ พ.ค. ๓๗	พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่พบข้อมูล	๖ พ.ค. ๕๗	
พ.ศ. ๒๕๓๘ ไม่พบข้อมูล	๓ พ.ค. ๔๘	๒๙ เม.ย. ๕๘	
๒๓ พ.ค. ๓๙	๒ พ.ค. ๔๙	๓ พ.ค. ๕๙	

แหล่งที่มาของข้อมูลสำหรับค้นคว้าเพิ่ม

๔ ทศวรรษทูลกระหม่อมอาจารย์ (พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๖๓). นครนายก : โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, ๒๕๖๓.
ไกรภพ ไชยพันธุ์, นนร. “ความแตกต่างร่วมสมัยใน รร.จปร.” เสนาศึกษา. เล่ม ๕๓ ตอน ๓ (ธันวาคม ๒๕๒๙-มกราคม ๒๕๓๐) : ๓๘-๔๑

ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ, ๓๕ ปี ทูลกระหม่อมอาจารย์ ทรงรับราชการ ณ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พุทธศักราช ๒๕๒๓ - ๒๕๕๘. กรุงเทพฯ: กองทัพบก, ๒๕๕๘.

ทูลกระหม่อมอาจารย์. กรุงเทพฯ: โมเดิร์นเพรส, ๒๕๓๔.
สานอดิตสู่อานาคต : สามทศวรรษทูลกระหม่อมอาจารย์ (พ.ศ.๒๕๒๓ - ๒๕๕๓). เล่ม ๑. นครนายก : โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, ๒๕๕๓.
เสนาศึกษา. พ.ศ. ๒๕๓๑ - ๒๕๖๖

เสนาศึกษา
เล่มที่ ๘๙ ตอนที่ ๒ เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

"ผบ.ทบ. และ นายกสมาคมแม่บ้านทหารบก ตรวจเยี่ยม รร.จปร. เมื่อ 21 มิ.ย. 2566"

ผบ.ทบ. จัดอาหารพิเศษ (KFC) ให้ กับ นนร.

ผู้บังคับบัญชา ทบ. ร่วมรับประทานอาหาร กับ นนร.

Strolling in the Big Apple

เมื่อผมเดินเล่นใน Big Apple

“You can’t understand a city without using its public transportation system.”

- Erol Ozan

ร้อยเอก ธนินทร์ ชื่นมาลัย

Captain Thanin Chuenmalai

Big Apple เป็นชื่อเล่นของมหานคร New York City (NYC) อันที่จริงแรกเริ่มเดิมที NYC ไม่ได้มีฉายาว่า Big Apple แต่ชาวดัชต์ให้ชื่อเมืองนี้หลังจากแย่งชิงจากอังกฤษมาในปี ค.ศ. 1673 ว่า New Orange เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติแด่พระเจ้า William ที่ 3 แห่งราชวงศ์ Orange อย่างไรก็ตาม ในปีถัดมาเมืองนี้ก็กลับไปอยู่ใต้ปกครองของอังกฤษและกลับไปใช้ชื่อ New York ดั้งเดิม ฉายา Big Apple เริ่มเป็นที่แพร่หลายอย่างมากในช่วงทศวรรษที่ 1970 เมื่อประธานสำนักงานการประมงและนักท่องเที่ยวนิวยอร์กชื่อ Charles Gillett ได้จัดแคมเปญกระตุ้นเศรษฐกิจโดยใช้เข็มกลัดและเสื้อยืดรูปแอปเปิ้ลสีแดงลูกใหญ่เชิญชวนให้มาเที่ยว NYC หลังจากนั้น ชื่อ Big Apple จึงเป็นที่รู้จักกันทั่วและคงอยู่ถึงปัจจุบัน¹

Big Apple is a nickname for New York City (NYC), a well-known megacity located in the east side of the United States of America. In the past, after the Dutch captured New York from the English, the city was renamed to New Orange to honor William III of Orange. However, the name was changed back to New York after the English recaptured the city. In 1970, Charles Gillett, who was a jazz enthusiast and knew that the Big Apple had once been a sobriquet bestowing respect on the city, created the ad campaign to promote city tourism with the big red apple sign on souvenir pins and t-shirts. The campaign attracted more tourists, and the name “Big Apple” has been established since then.

มหานคร NYC ประกอบด้วย 5 เขตหลัก ๆ ได้แก่ เขต Manhattan, Queens, Brooklyn, Bronx และ Staten Island ปัจจุบัน NYC เป็นมหานครที่มีประชากรกว่า 8 ล้านคน รวมไปถึงคนที่เดินทางมาทำงาน และนักท่องเที่ยวอีกวันละหลายแสนคน ทำให้มหานครแห่งนี้เป็นเมืองที่วุ่นวายที่สุดเป็นอันดับต้น ๆ ของโลก²

There are five boroughs in NYC including Manhattan, Queens, Brooklyn, Bronx, and Staten Island. The city is home to over 8 million people with hundreds of thousands of commuter workers and tourists going in and out of the city each day. This makes NYC one of the most bustling cities in the world.

ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2560 – 2563 ผู้เขียนได้มีโอกาสไปศึกษาต่อระดับปริญญาโทที่มหาวิทยาลัย New Haven มลรัฐ Connecticut ประเทศสหรัฐอเมริกา ถึงแม้ว่าจะไม่ได้พักอาศัยอยู่ใน NYC แต่ก็ได้มีโอกาสไปท่องเที่ยวชมเมืองอยู่บ่อยครั้ง ผู้เขียนได้สัมผัสถึงบรรยากาศของเมืองที่คราคร่ำไปด้วยผู้คนจากทั่วทุกมุมโลก ทั้งถนนยามเช้า

During 2017 – 2020, I had a chance to pursue a master’s degree at New Haven University, Connecticut. Even though I did not reside in NYC, I have visited the city several times. I can feel the heat from the bustling streets full of hasty businesspersons in rush hours, the joy from the smiles of

¹ <https://www.history.com/news/why-is-new-york-city-nicknamed-the-big-apple>

² <https://wowtravel.me/busiest-city/>

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๙ ตอนที่ ๒ เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

ที่เต็มไปด้วยคนทำงานที่เร่งรีบ และเหนือสิ่งอื่นใดคือการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะที่ครอบคลุมสามารถไปได้ทุกที่ในเมืองไม่เพียงแต่การเดินทางภายใน NYC เท่านั้นที่มีความสะดวกสบาย ผู้คนที่อาศัยอยู่ในรอบนอกของ New York (NY) และผู้ที่อาศัยอยู่ฝั่งตรงข้ามแม่น้ำ Hudson ในเขตรัฐ New Jersey (NJ) ก็สามารถเดินทางด้วยโดยรถไฟ หรือเรือข้ามฟากเข้ามาทำงานหารายได้ใน NYC ได้เช่นเดียวกัน

the tourist taking photos with flashy buildings. But one thing I like the most is their transit system which can take me to anywhere I wish in the city. Not only for me, but all the citizens, healthy or not, can travel conveniently with the city transit. Moreover, daily commuters and visitors from New York (NY) suburbs and New Jersey (NJ) also benefit from the

ในเมือง NYC ยังมีระบบจักรยานให้เช่า ให้บริการโดยเอกชน³ ซึ่งช่วยให้ผู้คนสามารถเดินทางได้สะดวกมากขึ้น ผู้เขียนได้มีโอกาสใช้จักรยานเช่าที่ท่องเที่ยวในย่าน Midtown และ Downtown ไปตระเวนถ่ายรูปกับสถานที่ต่าง ๆ บนจักรยานโดยการเช่าเหมาวัน ผู้เขียนรู้สึกว่าการเดินทางมีความต่อเนื่องมากกว่าการรอคอยที่สถานีรถไฟใต้ดินหรือรถประจำทาง รวมทั้งในเมือง NYC บนท้องถนนจะมีการเพิ่มความปลอดภัยในการใช้จักรยานโดยใช้การแบ่งช่องทางจราจรสำหรับจักรยานโดยเฉพาะ และการใช้เครื่องหมายเพื่อเพิ่ม

variety of transport services. They may take either commuter train, subway, bus, or ferry to NYC.

In the Big Apple, rental bicycles operated by the private firms are also available throughout the city. This last mile service helps connect people to their desired destination. From my experience, renting a bike is more convenient when it comes to sightseeing within Manhattan. One reason is that you don't need to wait at the station. Also, the bike friendly street signs and road markings in the city promote safety for bicycling. Dedicated bike lanes and

³ CitiBike และร้านจักรยานท้องถิ่น

ความระมัดระวังให้กับผู้ขับขี่รถยนต์ เป็นต้น

ผู้เขียนรู้สึกทึ่งและประทับใจที่เมืองที่วุ่นวายอย่าง NYC สามารถจัดการระบบขนส่งให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร ผู้เขียนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนอาจารย์ Smith⁴ ซึ่งได้ศึกษาระดับปริญญาโทที่ NJ และเขายังได้มีโอกาสร่วมงานกับแผนกขนส่งของเมือง NYC⁵ (NYCDOT) อีกด้วย โดยอาจารย์ Smith มีส่วนสำคัญ ในโครงการ Vision Zero ซึ่งเป็นโครงการที่ส่งเสริมความปลอดภัยบนท้องถนน เพื่อให้ผู้คนสามารถใช้วิธีการเดินทางอื่นนอกเหนือจากการใช้รถยนต์ได้อย่างปลอดภัยและสะดวกสบายมากขึ้น ซึ่งรวมไปถึงการใช้จักรยานและการเดินถนน ร่วมกับระบบขนส่งสาธารณะเพื่อไปยังจุดหมายปลายทางที่ต้องการ

หนึ่งในผลงานของอาจารย์ Smith คือ การออกแบบเครือข่ายเส้นทางจักรยานที่เชื่อมต่อระหว่างเขต Queens และ Brooklyn ผ่านสะพานข้ามแม่น้ำโคซุซโค (Kosciuszko Bridge)⁶ ซึ่งรวมไปถึงการออกแบบทางร่วมทางแยก การแบ่งเส้นทางจราจรบนถนน และพื้นที่สวนสาธารณะเพื่อเชื่อมต่อกับสะพานข้ามแม่น้ำ เส้นทางจักรยานนี้ ช่วยให้การเดินทางระหว่าง 2 เขต เป็นไปอย่างสะดวกปลอดภัยมากยิ่งขึ้น อีกทั้งจากสถิติการเกิดอุบัติเหตุของคนเดินถนน และ ผู้ใช้จักรยานในเขต Queens ที่ลดลงกว่า 37%⁷ เป็นเครื่องสนับสนุนว่าโครงการนี้มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดสภาวะเหมาะสมสำหรับระบบขนส่งทางเลือกได้เป็นอย่างดี

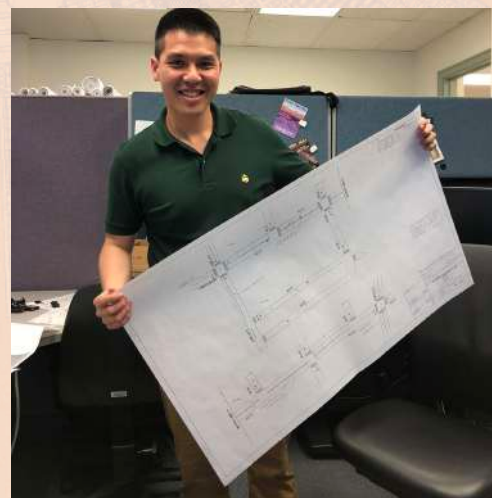
ความรับผิดชอบโดยตรงของอาจารย์ Smith ขณะที่ร่วมงานกับ NYCDOT คือการออกแบบเครื่องหมายจราจรบนผิวทางให้มีความปลอดภัยมากยิ่งขึ้น โดย NYCDOT จะใช้การบันทึกลักษณะทางกายภาพของท้องถนนจริง ประกอบกับการใช้ภาพถ่ายดาวเทียม ความละเอียดสูง และภาพถ่ายแบบ Street View ให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัล (Digital Model) ด้วยโปรแกรมออกแบบทางคอมพิวเตอร์⁸ และทำการทดสอบความกว้างของถนนว่าเพียงพอต่อการขับขี่

protected bike lanes greatly reduce the risk of cyclists getting hit by a car. The safety equipment raises awareness among drivers, cyclists, and pedestrians. As a result the chance of accident can be minimized.

I was impressed that this hectic city can effectively handle such a complex transit system. I had a chance to meet with my colleague, Captain Smith who, at that time, was working with the New York City Department of Transportation (NYCDOT). He was an important team member in the Vision Zero Projects employed by the city to promote road safety. The project aims to help pedestrians and cyclists travel to their destination more safely and encourage the citizens to use more alternative transport other than automobiles.

One of captain Smit's works was to design road markings and bike network which connects Queens and Brooklyn through Kosciuszko Bridge. The project included intersection redesign, bike lane arrangement on the street and in the park area connecting with the bridge. This dedicated bike lane network currently facilitates cyclists between two boroughs, and also reduces the accident rate relevant to bicyclists and pedestrians in Queens by more than 37%. This increase of road safety improves the transit environment and can attract more people to utilize alternative transport modes.

While Smith is working with NYCDOT, he told me that NYCDOT incorporated high-definition aerial image, interactive street view images with physical street dimensions to transform physical road data into digital format which can be modified or recorded by CAD software. After creating street model in CAD, Swept Path Analysis is conducted to ensure that the vehicle within the city limit can make a turn at the intersection. As a result of

⁴ ร้อยเอก สมบัติภัทร คำประพันธ์ อาจารย์กองวิศวกรรมโยธา ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

⁵ Transportation Planning & Management Division, New York City Department of Transportation

⁶ <https://www.nyc.gov/html/dot/downloads/pdf/kosciuszko-bridge-apr2019.pdf>

⁷ สถิติการเกิดอุบัติเหตุระหว่างรถยนต์กับคนเดินถนนและจักรยานในเขต Queens ระหว่างปี ค.ศ. 2017 เทียบกับ ปี ค.ศ. 2021

⁸ AutoCAD ณ เวลานั้น

และการเลี้ยวของยานพาหนะแบบต่าง ๆ หรือไม่กระบวนการนี้ นอกจากจะช่วยลดระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการตรวจพื้นที่จริงแล้ว ยังช่วยให้การออกแบบทำได้ละเอียดแม่นยำ ลดความผิดพลาดของการออกแบบได้เป็นอย่างมากอีกด้วย

อาจารย์ Smith อธิบายว่า การพัฒนา ปรับปรุง และดูแลระบบขนส่งของมหานครใหญ่อย่าง NYC นั้น นอกจากต้องการการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพอย่างมากแล้ว ยังจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการด้วย นอกจากนี้ การที่เมืองมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว ยังมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเมืองในรูปแบบของ “เมืองอัจฉริยะ” หรือ “Smart City” เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการและบริหารจัดการเมืองอย่างก้าวหน้า และยั่งยืน โดย NYC ได้ดำเนินการตามแนวทางของ Smart City ในหลายรูปแบบ ยกตัวอย่างเช่น การเปิดช่องทางให้ประชาชนสามารถรายงานความเสียหายของผิวทางผ่านช่องทางออนไลน์ (NYC311) โดยให้ประชาชนรายงานผิวทางที่ชำรุด หรือหลุมบ่อบนผิวทางด้วยภาพถ่ายและให้ข้อมูลตำแหน่งที่ตั้งของพื้นที่ปัญหาผ่านทางเว็บไซต์ หรือแอปพลิเคชัน NYC311⁹ จากนั้นทีมงานที่รับผิดชอบ จะทำการบันทึก ตรวจสอบ และจัดลำดับงานร่วมกับรายการอื่น ๆ เมื่อเรียบร้อยแล้วทีมงานจะทำการส่งคำสั่งซ่อมแซม ซึ่งอาจครอบคลุมหลายพื้นที่ที่ได้รับการรายงาน ให้กับชุดซ่อมแซมต่อไป กระบวนการนี้ทำให้หน่วยงานสามารถตอบสนองต่อปัญหา และสามารถวางแผนการจัดการซ่อมแซมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็วมากขึ้น แต่เหนือสิ่งอื่นใด คือการเก็บข้อมูลการใช้งานระบบขนส่งทุกรูปแบบร่วมกับ Metropolitan Transportation Authority (MTA) และภาคเอกชน ให้มีความหลากหลายและครอบคลุม เพื่อที่จะนำมาใช้ในการวางแผนและจัดสรรทรัพยากรในการพัฒนาระบบขนส่งได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อาจารย์ Smith ได้กล่าวทิ้งท้ายไว้ว่า “ถ้าหากผู้คนเห็นว่าการเดินทางโดยไม่ใช้รถยนต์สะดวก ปลอดภัย และประหยัดกว่าการขับรถยนต์ คนก็จะหันมาใช้ระบบขนส่งทางเลือกมากขึ้น ส่งผลให้จำนวนรถบนท้องถนนน้อยลง ปัญหาที่เกิดจากการจราจรติดขัดก็จะเบาบางลง รายได้หมุนเวียนจากการใช้ระบบขนส่งสาธารณะก็จะสามารถนำมาจัดสรรพัฒนาเมืองและระบบขนส่งได้อีก เป็นการพัฒนาเมืองให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน”

street digitalization, NYCDOT can significantly save field surveying cost. Moreover, engineers' workflow becomes much faster and more accurate.

Smith also explained that managing and improving such a complex transit system like NYC transit, not only require extensive managing performance, but technological support is also necessary. Furthermore, smart cities and sustainability growth become crucial strategies, due to the rapid growth of the city. At present, NYCDOT has implemented such strategies including establishing NYC311 program so the citizens can file road condition report directly to NYCDOT. The program allows NYCDOT agents to respond much quicker and their prioritization can be performed more efficiently. But above all, collecting and sharing transit system usage information between NYCDOT, Metropolitan Transportation Authority (MTA), and private sector are extremely important. The availability of extensive data can result in more effective resource allocation for the transit system.

Lastly, Smith said “if people see that taking transit is safer, more affordable, and more convenient than driving on automobile, they are more likely to the shift their preference to the transit. Road accidents and problems caused by congestion can be alleviated. A larger number of people taking transit will result in more income generated which can be allocated for transit and city improvements. All in all this transformation can lead to more sustainable growth for the city.

⁹ <https://portal.311.nyc.gov/>

ในระหว่างการเดินทางของผู้เขียนใน NYC นั้น ผู้เขียนพบว่าการใช้งานระบบขนส่งสาธารณะนั้นสะดวกสบายมาก ผู้โดยสารสามารถชำระค่าโดยสารด้วยบัตร MTA เช่นเดียวกัน ทั้งรถประจำทาง (Bus) รถไฟใต้ดิน (Subway) และรถไฟใต้ดินเชื่อมต่อกับ NJ (PATH) ในราคาเดียวกันตลอดเส้นทาง¹⁰ สถานีสามารถค้นหาได้ง่ายโดยป้ายบอกทาง หรือจากแอปพลิเคชันนำทางได้โดยสะดวก ส่วนการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ก็สามารถไปได้โดยปลอดภัยเนื่องจากมีทางเท้าที่กว้างขวาง ทางม้าลายชัดเจน (แถมยังมีทางลาดให้ผู้ใช้รถเข็นสามารถใช้ทางเท้าได้โดยสะดวกอีกด้วย) เมื่อเปรียบเทียบกับประสบการณ์ที่เข้ามาท่องเที่ยวใน NYC ถือว่ามีความสะดวกและประหยัดกว่ามาก เนื่องจากไม่ต้องจ่ายค่าผ่านทางไม่ต่ำกว่า \$7 ในการเดินทางเข้ามาในเมือง ไม่ต้องค้นหาและชำระค่าที่จอดรถที่มีราคาแพงมาก และไม่ต้องเผชิญปัญหาการติดในเมืองอีกด้วย

หลังจากผู้เขียนได้สัมผัสประสบการณ์การเดินทางแบบ New Yorker¹¹ แล้ว ผู้เขียนคิดว่า การพัฒนาด้านการขนส่งของ NYC สามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการขนส่งในเมืองได้หลายด้าน ทั้งในด้านการส่งเสริมการเดินทางด้วยระบบขนส่งทางเลือก การขยายเครือข่ายระบบขนส่ง การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเก็บข้อมูลและพัฒนาปรับปรุงระบบให้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น แม้แต่ในเมืองเล็ก ก็อาจส่งเสริมให้มีการเดินทางด้วยจักรยานอย่างปลอดภัย โดยการแบ่งแยกช่องทางจราจร หรือสร้างสภาวะที่เอื้อต่อการใช้งาน เพื่อเป็นการลดการใช้รถยนต์และส่งเสริมสุขภาพของประชาชน

ท้ายที่สุดนี้ ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้อ่านทุกท่านจะได้รับรู้เรื่องราวใหม่ ๆ ของการเดินทางในต่างแดน และเพลิดเพลินกับการอ่านบทความนี้ ในโอกาสต่อไป ผู้เขียนร่วมกับอาจารย์ Smith จะหาโอกาสมาเล่าประสบการณ์การเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะแบบนี้อีกครั้ง อย่างที่ได้กล่าวไปในข้อความเปิดด้านบนว่า “เราไม่อาจที่จะเข้าใจเมืองใดได้อย่างลึกซึ้ง ถ้าหากไม่เคยใช้ขนส่งสาธารณะของเมืองนั้นมาก่อน” นั่นก็เพราะระบบขนส่งสาธารณะสะท้อนถึงวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ และเอกลักษณ์ของเมืองได้ด้วยนั่นเอง

¹⁰ \$2.75 ณ วันที่ 17 พ.ค. 2566

¹¹ ชาวเมือง New York City

In my experience, driving a car into the city becomes a hassle, so walking and taking transit become more favorable way to get in, out, and around NYC. That's because, if taking transit, the traveler does not have to search for a scarce and pricey parking spot, and also does not have to pay at least \$7 toll when entering Manhattan. And yes, I did not mention heavy traffic in the city grid lock in which the driver may be stuck and waste valuable time and fuel and emit more harmful fumes that lead to air pollution. Public transport in NYC is easy to use. Service route information is accessible on both printed signs and materials, and smartphone applications. Also, payment can be made in several ways, including contactless credit card, wallet application, or MTA card. Surprisingly, the latter one covers buses, subway lines, PATH train connecting with NJ for a fixed price throughout the system. Walking is also safer for all pedestrians with widened sidewalks, high-vis crosswalks, well-designed ramps for wheelchairs, and as mentioned before, dedicated bicycle lane networks.

To summarize, after I have traveled in the Big Apple, I believe that we can learn a lot from NYC transportation improvement. Strategies including promoting alternative transport utilization and its environment, expanding access to transit service, adopting new technology in data collection tasks, etc., can alleviate congestion problems we are facing nowadays. Even in other small cities can benefit from these strategies, too. Once more people divert their travel preference to the more sustainable mode, not only it will help mitigate congestion problems, but also improve citizens health from switching to the more active commute.

Lastly, I hope my beloved readers enjoy my story and may get some new horizons of such an interesting city in another corner of the globe. Smith and I are looking forward to a chance to share our transit stories from abroad with you again. Like I mentioned in the opening quote, “You can't understand a city without using its public transportation system”. So don't forget to try taking transit once when you, my beloved readers, found the city you want to deeply explore!

DTI

เปิดโลกความรู้ เทคโนโลยีป้องกันประเทศ

บทความจากสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศกับการวิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีอากาศยานไร้คนขับ (ตอน 1)

อากาศยานไร้คนขับ (Unmanned Aerial Vehicle : UAV) เป็นเทคโนโลยีที่มีบทบาทสำคัญ และมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติการทางทหารในยุคปัจจุบัน รวมถึงการใช้งานในภาคพลเรือนแบบ Dual-Use ด้วยเหตุนี้ อากาศยานไร้คนขับจึงถูกวิจัยและพัฒนาขึ้นในรูปแบบต่างๆ ให้มีขนาด ชัดความสามารถ และคุณลักษณะที่หลากหลาย ซึ่งในปัจจุบัน วิวัฒนาการของระบบยานไร้คนขับได้ถูกพัฒนาให้มีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก จนสามารถใช้งานในการกิจต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการกิจ 3D ได้แก่ การกิจที่ต้องใช้เวลาปฏิบัติการนาน (Dull) การกิจที่ต้องปฏิบัติการในพื้นที่ปนเปื้อนสารอันตราย (Dirty) และการกิจที่อันตราย (Dangerous)

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (สทป.) ได้ตระหนักในความสำคัญของอากาศยานไร้คนขับ และได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ พ.ศ. 2556 โดยผลงานของ สทป. ที่สำคัญในปัจจุบัน ได้แก่

1. อากาศยานไร้คนขับขนาดเล็กแบบขึ้น-ลงทางตั้ง (Multi-Rotor UAV) รุ่น D-Eyes 01

UAV รุ่น D-Eyes 01 มีระบบการบินขึ้น-ลง ในแนวตั้ง ระยะปฏิบัติการ 2 กม. บินได้นาน 40 นาที น้ำหนัก 2.5 กก. รวมอุปกรณ์บรรทุก (Payload) ซึ่งเป็นกล้องกลางวันและกล้องกลางคืนที่สามารถซูมได้ 10 เท่า และใช้ผู้ปฏิบัติงานจำนวน 2 คน

UAV รุ่น D-Eyes 01

UAV รุ่นนี้เหมาะสมที่จะใช้ในภารกิจทางยุทธวิธีของหน่วยลาดตระเวนขนาดเล็ก เช่น การลาดตระเวนสอดแนมต่อระยะทางหน้าของพื้นที่ปฏิบัติการ รวมถึงการใช้บินเพื่อซุ่มเป้า หรือสนับสนุนขณะปฏิบัติ

เสนาศึกษา
เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๒ เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

ภารกิจและการเข้าโจมตี เป็นต้น ซึ่งที่ผ่านมา UAV รุ่นนี้ เน้นการพัฒนาและมีวัตถุประสงค์เพื่อตอบสนองความต้องการใช้งานในภารกิจของเหล่าทัพและหน่วยงานด้านความมั่นคง ต่อมา ได้มุ่งพัฒนาและสามารถประยุกต์ใช้งานในหน่วยงานภาคพลเรือน ในรูปแบบเทคโนโลยีสองทาง หรือ Dual-Use สามารถตอบสนองได้ทั้งภารกิจทางทหารและภารกิจภาคพลเรือน ปัจจุบัน สทป. อยู่ระหว่างการนำผลผลิตจากการวิจัยและพัฒนาเข้าสู่กระบวนการผลิตเชิงพาณิชย์ โดยแสวงความร่วมมือและความต้องการใช้งาน เพื่อนำไปสู่การสนับสนุนอุตสาหกรรมป้องกันประเทศให้เกิดเป็นรูปธรรมต่อไป

2. อากาศยานไร้คนขับขนาดเล็กมาก (Hand-Launched Mini UAV) รุ่น D-Eyes 02

UAV รุ่น D-Eyes 02 มีระบบการบินขึ้น-ลง โดยใช้มือขว้างให้ร่อนไป และปล่อยให้ตกลงมา/ร่อนลง มีระยะปฏิบัติการ 10 กม. บินได้นาน 90 นาที น้ำหนัก 5.6 กก. รวมอุปกรณ์บรรทุก (Payload) ซึ่งเป็นกล่องกลางวันและกล่องกลางคืนที่สามารถซูมได้ 10 เท่า พร้อมระบบกันสั่นและสามารถแยกแยะและระบุเป้าหมายเคลื่อนที่หรือลาดตระเวน สามารถใช้งานได้หลากหลายภารกิจ และใช้ผู้ปฏิบัติงานจำนวน 3 คน ทั้งนี้ UAV รุ่น D-Eyes 02 ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการ กมย.กท. เมื่อ 2 ก.ย. 62

UAV ใช้สำหรับภารกิจตรวจการณ์และการลาดตระเวนของหน่วยดำเนินกลยุทธ์เดินเท้า เป็นระบบที่ส่งขึ้นบินด้วยการปาขึ้น (รูปที่ 2) และร่อนลงโดยใช้ร่มหรือการร่อนลงจอด สามารถตัดปัญหาเรื่องของการใช้สนามบินออกไปได้ ขนาดของอากาศยานมีขนาดเล็กและสามารถขนย้ายและพกพาไปได้ด้วยกำลังพลทำการบินโดยอาศัยระบบควบคุมการบินอัตโนมัติ โดยสามารถกำหนดเส้นทางการบินด้วยการกำหนดเส้นทางการบิน (Way Points) รวมทั้งจุดบินกลับมายังที่ตั้ง (Return Home) และจุดร่อนลงฉุกเฉินได้ อีกทั้งยังสามารถบินติดตามเป้าหมาย (Target Tracking) ได้อีกด้วย ทำให้ UAV รุ่น D-Eyes 02 จึงเหมาะสม

ที่จะใช้ในภารกิจทางยุทธวิธี 3 เหล่าทัพ เช่น การลาดตระเวนสอดแนม

ต่อระยะทาง
หน้าของพื้นที่ปฏิบัติการ
เนื่องจากกล่องสามารถซูมระยะได้ถึง 10 เท่า ทำให้ฝ่ายตรงข้ามไม่รู้ตัว เนื่องจากบินในระดับเพดานบินที่ค่อนข้างสูงจากพื้นดิน ทำให้สามารถใช้บินเพื่อซุ่มเข้าหรือสนับสนุนขณะปฏิบัติการ และการเข้าโจมตีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

UAV รุ่น D-Eyes 02

ในส่วนของการใช้งานซอฟต์แวร์ออกแบบและพัฒนาโดยทีมงานนักวิจัยของ สทป. การนำเสนอข้อมูลสำคัญจากภาพเคลื่อนไหวที่หน้าจอดีจิงครบถ้วน มีความง่ายต่อการดูและตัดสินใจ และตอบโต้ภัยความต้องการของผู้ใช้งานนอกจากภารกิจด้านความมั่นคงแล้ว UAV รุ่นนี้ยังสามารถประยุกต์ใช้ในหน่วยงานภาคพลเรือน เช่น การสำรวจชายฝั่ง การสำรวจแนวท่อก๊าซ การสำรวจทรัพยากรเพื่อดูแลพื้นที่การเกษตรบนเชิงเขา และเนื่องจากขีดความสามารถในการบินต่อเนื่องได้นานถึง 90 นาที ทำให้สามารถใช้บินเพื่อเกาะติดสถานการณ์และการรายงานข่าวด้านอุทกภัยหรือภัยจากธรรมชาติในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ได้อีกด้วย

3. อากาศยานไร้คนขับขนาดเล็ก (Small UAV) รุ่น D-Eyes 03

UAV รุ่น D-Eyes 03 จะต้องใช้สนามบินในการบินขึ้น-ลง มีระยะปฏิบัติการ 40 กม. บินได้นาน 4 ชม. น้ำหนัก 16.9 กก. รวมอุปกรณ์บรรทุก (Payload) ซึ่งเป็นกล่องกลางวันและกล่องกลางคืนที่สามารถซูมได้ 30 เท่า พร้อมระบบกันสั่น สามารถแยกแยะและระบุเป้าหมายเคลื่อนที่หรือลาดตระเวน สามารถใช้งานได้หลากหลายภารกิจ ใช้ผู้ปฏิบัติงานจำนวน 3 คน

อากาศยานไร้คนขับ รุ่น D-Eyes 03 ถูกออกแบบเพื่อให้สามารถในการปฏิบัติการในระดบยุทธการและยุทธวิธีได้ มีขีดความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลทางยุทธวิธี สามารถปฏิบัติการบินถ่ายภาพทางอากาศ และส่งสัญญาณภาพในลักษณะเวลาจริง (Real Time)

โดยรุ่นนี้ ถูกพัฒนาให้สามารถบินครอบคลุมพื้นที่เผ่าตรวจมากขึ้น เพื่อใช้ในการสนับสนุนภารกิจของหน่วยทหารปืนใหญ่

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๒ เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

UAV รุ่น D-Eyes 03

UAV รุ่น D-Eyes 04 หรือ DP-20

ซึ่งในปัจจุบันมีระยะยิงหวังผลไกลสุดประมาณ 20 กม. อากาศยานไร้คนขับรุ่นนี้จะสามารถบินไปตรวจตำบลกระสุนตก และรายงานภาพในระบบเวลาจริง (Real Time) ให้กับหน่วยยิงเพื่อทำการปรับการยิงให้แม่นยำ นอกจากนี้ยังสามารถตอบสนองต่อภารกิจต่าง ๆ เช่น การบินลาดตระเวนหาข่าว การสอดแนม การบินเฝ้าตรวจ การค้นหาเป้าหมาย การตรวจความเสียหายเป็นพื้นที่ และการยืนยันข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

4. อากาศยานไร้คนขับขนาดกลาง (Medium-Altitude Long-Endurance UAV : MALE UAV) รุ่น D-Eyes 04 หรือ DP-20

UAV รุ่น D-Eyes 04 หรือ DP-20 จะต้องใช้สนามบินในการบินขึ้น-ลง มีขนาดความยาว 5.7 ม. ปีกกาง 13.4 ม. ความสูง 2.7 ม. ระยะปฏิบัติการ 250 กม. (หากใช้การสื่อสารผ่านดาวเทียมจะสามารถขยายระยะปฏิบัติการไปได้ไกลถึง 2,000 กม.) ระยะเวลาปฏิบัติการไม่น้อยกว่า 20 ชม. เพดานบินสูงสุด 7.5 กม. ความเร็วสูงสุด 250 กม./ชม. น้ำหนักบินขึ้นสูงสุด 750 กก. น้ำหนักอุปกรณ์บรรทุก (Payload) สูงสุด 150 กก. ตัวอย่างอุปกรณ์บรรทุก เช่น กล้อง EO/IR, MSAR, SIGINT อุปกรณ์ Communication Relay

อากาศยานไร้คนขับขนาดกลาง รุ่น DP-20 เป็นต้นแบบลำแรกของโลกที่ผลิตขึ้นจากการออกแบบโดยทีมนักวิจัยของ สทป. ร่วมกันเจ้าของเทคโนโลยี คือ มหาวิทยาลัยเป่ย์หัง สาธารณรัฐประชาชนจีน ที่นำการออกแบบแนวความคิด (Conceptual Design) ซึ่งมาจากความต้องการของกองทัพพัฒนาจนถึงขั้นการออกแบบรายละเอียด (Detail Design) ที่จะนำไปสู่การสร้างแม่พิมพ์และผลิตชิ้นส่วน เพื่อนำมาประกอบรวมเป็นต้นแบบอากาศยานไร้คนขับขนาดกลาง เพื่อตอบสนองความต้องการของกองทัพ UAV รุ่นนี้เหมาะสมที่จะใช้ในภารกิจทางทหารของทั้ง 3 เหล่าทัพ โดยคุณลักษณะของอากาศยานไร้คนขับขนาดกลางรุ่นนี้ ถูกออกแบบเพื่อนำไปใช้ในภารกิจลาดตระเวน เฝ้าติดตามสถานการณ์ หาข่าว ค้นหาและระบุ

ที่ตั้งเป้าหมายเพื่อการปรับการยิงปืนใหญ่ และอาวุธยิงสนับสนุนหน่วยดำเนินกลยุทธ์ โดยออกแบบให้สามารถบินได้นาน มีระยะปฏิบัติการที่ไกลเกินกว่าขอบเขตของการปฏิบัติในระดับกองพล และสามารถติดตั้งอุปกรณ์ (Payload) ได้หลากหลาย รวมถึงการติดตั้งระบบอาวุธปล่อยจากอากาศสู่พื้นแบบนำวิถีในอนาคต

ทั้งนี้ ในส่วนกิจการอุตสาหกรรมป้องกันประเทศด้านอากาศยานไร้คนขับ สทป. ได้ร่วมกับบริษัทพิวายเอ็น อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด และบริษัท เป่ย์หัง ยูเอเอส เทคโนโลยี จำกัด จัดตั้งนิติบุคคลภายใต้ชื่อ บริษัทแอโร เทคโนโลยี อินดัสตรี จำกัด เพื่อดำเนินการผลิตและขาย UAV ขนาดกลางขึ้นไปให้กับหน่วยงานความมั่นคงทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยผลิตภัณฑ์แรกที่อยู่ในแผนที่จะจัดจำหน่าย คือ UAV รุ่น D-Eyes 04 หรือ DP-20 ในตอนที่ 2 (ฉบับหน้า) สทป. จะนำข้อมูลเกี่ยวกับแผนที่นำทาง (Roadmap) ของการวิจัยและพัฒนาอากาศยานไร้คนขับในภาพรวมของ สทป. รวมถึงข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์ฝึกอบรมระบบอากาศยานไร้คนขับ (Defence Technology Institute Unmanned Aircraft Systems Training Centre : DTI UTC) ที่ได้รับมาตรฐานแห่งแรกของไทย ซึ่งเกิดจากผลของการวิจัยและพัฒนาอากาศยานไร้คนขับอย่างต่อเนื่อง จนทำให้เกิดความชำนาญและสามารถนำองค์ความรู้และทักษะในการใช้งานอากาศยานไร้คนขับถ่ายทอดและฝึกให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐและพลเรือนทั่วไปที่สนใจมานำเสนอให้ทุกท่านได้รับทราบข้อมูลต่อไป

“เกียรติยศ” กับนิยามความหมายของ นักเรียนนายร้อยในศตวรรษที่ 21

ตอนที่ 1

ร.ต.พรหมนชก เกตุพันธ์

“Honor” and Military Cadets in the 21st Century

2LT Phromnachanok Ketphan

คนที่อยู่ในวงการทหารหรือผ่านการฝึกทางทหารมาก่อน จะคุ้นเคยกับวลี “ชาติ เกียรติ วินัย กล้าหาญ” ผมเองก็เคยใช้วลีนี้ในชีวิตประจำวันเมื่อสมัยที่ยังเป็นนักเรียนเตรียมทหาร แต่สิ่งที่น่าประหลาดใจคือ แม้จะมีการถ่ายทอดวลีนี้มาจากรุ่นสู่รุ่น แต่กลับมีการขยายความที่น้อยมาก รวากับว่าท่องคำเหล่านี้ส่ง ๆ ไปเพียงเพราะมันเป็นวัฒนธรรมทหาร ยิ่งปัจจุบันมีการตั้งคำถามเกี่ยวกับ “เกียรติ” ของความเป็นทหาร (จากคำพูดที่ว่า “ทหารเป็นอาชีพที่มีเกียรติ”) ประกอบกับปรากฏการณ์ในสังคมออนไลน์ที่มีการตั้งคำถามว่า “ทหารมีไว้ทำไม” เมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมา ผมมีโอกาสสอนนักเรียนนายร้อย (นร.) ที่ รร.จปร. สังเกตเห็นถึงความกังวลใจของ นร. ว่าตนมาถูกทางหรือไม่ บางคนสูญเสียความมั่นใจในตนเองและต้องการความชัดเจนของสายอาชีพของตนมากขึ้น

ดังนั้น บทความนี้ผมจะตีแผ่ความหมายของ “เกียรติยศกับความเป็นนักเรียนนายร้อยในศตวรรษที่ 21” ซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจการเป็นนักเรียนนายร้อยที่มีความเป็นมืออาชีพ (Professional Cadet) มากขึ้นแล้วยังเป็นการตีความ “เกียรติ” ใหม่ให้มีความร่วมสมัย เหมาะแก่การนำไปถ่ายทอดให้แก่องค์กรในปัจจุบันมากขึ้น ในการเขียนบทความนี้ผมได้สัมภาษณ์ นร. ซึ่งเป็นพี่เลี้ยงสำคัญชิ้นหนึ่งที่หล่อเลี้ยงความเป็นอยู่ของกองทัพเพื่อทำความเข้าใจมุมมองของผู้ที่จะไปเป็นผู้บังคับบัญชา และหาแนวทางที่ผู้นำรุ่นใหม่ยึดถือเพื่อพัฒนาองค์กรต่อไป

นิยามโดยทั่วไป

คำว่า “เกียรติ” ไม่ได้และไม่เคยถูกจำกัดความหมายไว้แค่ในพจนานุกรม แต่เป็นสิ่งที่แต่ละองค์กรให้ความหมายและความสำคัญแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของสังคมนั้น ๆ

สำหรับตัวผมเอง ยังคงยึดความหมายของคำว่า “เกียรติ” กับวลีที่ผมเคยท่องสมัยเป็นนักเรียนนายร้อยอยู่ที่วิทยาลัยการทหาร The Citadel ซึ่งเป็นสุนทรพจน์ของพลเอก Mark W. Clark อดีตผู้บัญชาการ The Citadel ที่ว่า “เกียรติคือความสามารถในการข่มความเห็นแก่ตัวตามสัญชาตญาณในตัวเราคือการอดทนอดกลั้นอย่างแรงกล้าในการนำศีลธรรมอยู่เหนือความสบายทำตามหน้าที่อย่างไม่เสแสร้ง และกระทำเช่นนั้นโดยสัญชาตญาณทุกเวลา เกียรติยังหมายถึงความเป็นเลิศในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการปฏิบัติหน้าที่”¹

¹ The Guidon 2022-2023 (Charleston, SC: The Citadel, 2022), <https://web.citadel.edu/root/images/commandant/garrott/guidon/guidon.pdf>, 110.

If you have been, or are currently, in the Thai military, you might have heard the motto: “Country, Honor, Discipline, Courage.”¹ I used to hear this line very often back when I was a pre-cadet at AFAPS,² but what intrigues me is that no matter how long this motto has been embedded within our military and passed on from one generation to the next, there has been little explanation of each term as if we have to pop it off just because it is a “culture” thing. What makes it worse is the current anti-military trend which has centered itself on questioning “honor” in the military profession (as Thais are familiar with the saying: “Being in the military is an honorable act”), and the online phenomenon of people asking: “Why do we need soldiers?” In recent years, I have been granted opportunities to teach cadets at the Chulachomklo Royal Military Academy (CRMA) and have witnessed cadets’ anxiety, asking themselves if they are on the right path or not. Some have become less confident and sought better clarification for their future profession as military personnel.

Therefore, this article will clarify the meaning of honor and cadets in the 21st century. It will not only give the readers a better understanding of what it means to be a “professional cadet,” but it will also redefine the term honor to make it more contemporary and more suitable to be ingrained in organizations these days. To complete this writing, I have interviewed several CRMA cadets,³ whom we regard as key pieces in keeping the Royal Thai Army function, to find out the perspectives of the soon-to-be leaders and develop guidelines for new-generation leaders to further develop their organizations and so forth.

General Definitions

The meaning of honor is never limited to definitions from a dictionary, but organizations give it various meanings and levels of importance, depending on the environment.

Personally, I keep the term honor with a phrase I used to memorize when I was a freshman at the Citadel. It comes from a speech by General Mark W. Clark, one of the former Superintendents of the Citadel, which goes: “Honor is the capacity to control the instinctive selfishness that lurks in all of us. It is the tough case-hardened ability to put morality ahead of expediency, duty ahead of deviousness – and to do it instinctively and every time. Honor also means pride in excellence – of every kind; especially excellence of performance.”⁴

¹ “ชาติ เกียรติ วินัย กล้าหาญ” is a common motto in the Thai army to remind each military personnel what a good soldier should remind him/herself in any manners.

² Armed Forces Academies Preparatory School (AFAPS): a high-school level military institution that every cadet from each branch must go through as a pre-cadet before continuing to their respective branch academies.

³ Interview with 2nd, 3rd, 4th, 5th year cadets, 2 cadets each year, 8 in total.

⁴ The Guidon 2022-2023 (Charleston, SC: The Citadel, 2022), <https://web.citadel.edu/root/images/commandant/garrott/guidon/guidon.pdf>, 110.

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๙ ตอนที่ ๒ เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

พลเอก Mark W. Clark²

should be honored to work or live there.
A Portrait of General Mark W. Clark⁵

ผมจึงมองว่าการมีเกียรติคือการยกระดับตนเองเหนือความต้องการสบายของธรรมชาติมนุษย์โดยการดำรงตนเพื่อส่วนรวม โดยยึดหลักการอันแน่วแน่ หรือเพื่อให้เห็นภาพชัดขึ้น ก็คือการทำในสิ่งที่ถูกต้องแม้ไม่มีใครมองเห็น เพราะผู้ที่มิเกียรติไม่จำเป็นต้องทำเอาหน้า

เมื่อผู้อื่นรับรู้เราทำสิ่งดี ๆ จากใจ คนรอบตัวก็จะเชื่อใจเรามากขึ้น มองว่าเราเป็นที่พึ่งพาได้ ดังนั้นการมีเกียรติโดยพื้นฐานแล้วคือการยึดมั่นในหลักการอย่างมีคุณธรรม และการให้ความเคารพทั้งคนรอบ ๆ ตัว องค์กร และสังคมที่เราอยู่ นี่จึงเป็นเหตุผลที่ทุกองค์กรในสังคมมักมีกฎระเบียบ วิสัยทัศน์ หรือคุณค่าที่พึงยึดถือเพื่อย้ำเตือนว่าเรากำลังเป็นตัวแทนของสิ่งที่ใหญ่กว่า และเราควรรู้สึกเป็นเกียรติที่เป็นส่วนหนึ่งขององค์กรแห่งนี้

เกียรติในอาชีพทหาร

หากเรามาพิจารณาเกียรติในอาชีพทหาร เราจะพบว่าทหารโดยทั่วไปมีการปลูกฝังเรื่องการมีเกียรติอยู่ทั่วโลก แม้แต่เหล่าอาชีพที่สุจริตจะมีเกียรติในการประกอบวิชาชีพของตน แต่สำหรับอาชีพทหารจะถูกเน้นย้ำเรื่องหลักการของเกียรติยศอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นเกียรติของความเป็นทหารต้องมีอะไรที่เป็นเอกลักษณ์อยู่

กองทัพบกสหรัฐฯ ได้ตีความ “เกียรติ” ว่าเป็น “การแสดงออก การกระทำและการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักการของการเคารพ หน้าที่ ความจงรักภักดี การรับใช้โดยไม่หวังผล คุณธรรม และความกล้าหาญในทุกสิ่งที่ผู้กระทำ”³ แสดงว่า การมีเกียรติในคำจำกัดความของกองทัพบกสหรัฐฯ ไม่ได้จำกัดอยู่แค่การมีหลักการเป็นของตัวเอง แต่ยังรวมถึงการตระหนักถึงสังคมโดยรอบว่าการกระทำของเราส่งผลอย่างไร และการยึดมั่นในหลักการของเรานั้นก่อให้เกิดผลดีต่อคนรอบข้างอย่างไรบ้าง ไม่ใช่เพียงแค่ความภูมิใจที่ตนได้ใส่เครื่องแบบ ได้ใช้อาวุธ แต่ยังหมายถึงการวางตนเป็นที่พึ่งพาได้ ดังนั้น อาชีพทหารจึงต้องเป็นแบบอย่างของการมีจิตสาธารณะเพื่อสังคมด้วย

นอกจากนี้กองทัพบกสหรัฐฯ ยังมี “คำสาบานของผู้เข้ารับราชการทหาร” (Oath of the Enlistment) และ “คำสาบานของนายทหารสัญญาบัตร” (Oath of the Commissioned Officers) ที่กำลังพลต้องปฏิญาณตนก่อนเข้ารับราชการ ทั้งสองคำสาบานมีใจความสำคัญประการหนึ่งคือ “ข้าพเจ้าจะส่งเสริมและปกป้องรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกาจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายใน

I then believe that having honor is to put yourself beyond the human instinct of complacency by living for the greater good with a strong commitment to certain principles. To make it simple, it is to do the right thing even though no one watches you. An honorable man does not need to show off.

When others know that you do good things from your own heart and mind, people will trust you more and will see you as more reliable. In other words, having honor is holding yourself to moral principles and being respectful to people around you, to your organization, and to the society you live in. This is the reason why every organization needs to have regulations, visions, or values to follow to remind the members that they are part of something great and that they should be honored to work or live there.

Honor in the Military Profession

If we are to consider honor in the military profession, we will discover that every military in the world associates itself with honor. Although every legitimate career has some kind of honor in its profession, military personnel are reminded of this principle very regularly, implying that honor in the military profession must have something unique.

The United States Army put the term honor as follows: “Honor is a matter of carrying out, acting, and living the values of respect, duty, loyalty, selfless service, integrity and personal courage in everything you do.”⁶ This definition means that honor is not limited to personal principles but also awareness of our society on consequences of our actions, and what good will happen to people surrounding us if we commit to our principles. It is not just pride in wearing uniforms or in possessing weapons, but also in holding ourselves reliable. Therefore, military personnel must also be examples of being public-minded: conducting themselves for society.

Moreover, the US Army has the Oath of the Enlistment and the Oath of the Commissioned Officers, which are what US military personnel must take before serving the nation. Both oaths share a core message: “I will support and defend the Constitution of the United States against all enemies, foreign

² “General Mark W. Clark, USA, Ret.,” The Citadel History, July 21, 2022, <https://www.citadel.edu/citadel-history/presidents/general-mark-w-clark-usa-ret/>.

³ Sandra Gibson, “The Code of Honor; Know It, Embrace It,” www.army.mil, March 8, 2013, https://www.army.mil/article/98038/the_code_of_honor_know_it_embrace_it.

⁵ “General Mark W. Clark, USA, Ret.,” The Citadel History, July 21, 2022, <https://www.citadel.edu/citadel-history/presidents/general-mark-w-clark-usa-ret/>.

⁶ Sandra Gibson, “The Code of Honor; Know It, Embrace It,” www.army.mil, March 8, 2013, https://www.army.mil/article/98038/the_code_of_honor_know_it_embrace_it.

และข้าพเจ้าจะยึดมั่นในศรัทธาและจงรักภักดีต่อรัฐธรรมนูญ ดังกล่าว”⁴ การให้คำสาบานที่บ่งชี้ถึงหน้าที่อันทรงเกียรติในการ ปกป้องรักษาและเทิดทูนกฎหมายสูงสุดของประเทศ ทำให้อาชีพ ทหารในสหรัฐฯ ถูกมองว่าเป็นส่วนสำคัญที่ยังทำให้ประเทศยังคงมี อธิปไตยอยู่อย่างชัดเจน

ในส่วนของทหารไทย เรามักคุ้นเคยกับวลีที่ว่า “ทหารเป็นอาชีพ ที่มีเกียรติ” สิ่งที่ทำให้ผมเรื่องเกียรติของทหารมีอยู่ด้วยกัน 2 ประการหลัก ๆ ประการแรกคือ “ยศ” นำหน้าชื่อ ซึ่งพระราชทาน โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ส่วนตัวผมมองว่านับเป็น พระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ เพราะแม้จะออกจากราชการ แล้วแต่ยศทหารยังคงอยู่ เสมือนเป็นเครื่องเตือนใจถึงการวางตัว อันสมเกียรติไปตลอดชีวิต

Oath of the Enlistment Ceremony⁵⁸

ประการที่สองคือ พิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตนต่อธงชัยเฉลิมพล (หรือที่เรียกกันว่า พิธีสาบานธง) ที่ทหารทุกคนต้องเข้าร่วมพิธี เพื่อให้ผู้อ่านที่เป็นทหารหลาย ๆ ท่าน ย้อนระลึกถึงการสาบานธง ของตน ผมขอยกคำปฏิญาณตนของทหารต่อธงชัยเฉลิมพลมาไว้ที่นี่ โดยมีใจความดังนี้

ข้าพเจ้า [ชาน ยศ-ชื่อ-สกุล ของตน] ขอกระทำสัตย์ปฏิญาณว่า ข้าพเจ้า จักยอมตาย เพื่ออิสรภาพ และความสงบแห่ง ประเทศชาติ
 ข้าพเจ้า จักรักษาไว้ ซึ่งความศักดิ์สิทธิ์ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย
 ข้าพเจ้า จักอยู่ในศีลธรรมของศาสนา
 ข้าพเจ้า จะเชิดชูและรักษาไว้ ซึ่งพระบรมเดชานุภาพ แห่งพระมหากษัตริย์เจ้า
 ข้าพเจ้า จักเชื่อถือผู้บังคับบัญชา และปฏิบัติตามคำสั่ง โดยเคร่งครัด ทั้งจักปกครองแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา โดยยุติธรรม
 ข้าพเจ้า จะไม่แพร่งพรายความลับของราชการเป็นอันขาด”⁷

เมื่อพิจารณาใจความของคำปฏิญาณตนข้างต้นในแต่ละ ประโยคแล้วจะเห็นว่าข้อปฏิญาณต่าง ๆ ล้วนมีความหมายที่ลึกซึ้ง เป็นความรับผิดชอบที่สำคัญยิ่งและเป็นการให้คำมั่นสัญญา ในแนวทางการใช้ชีวิตต่อหน้าสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ดังนั้นการสาบานดังกล่าว ไม่ใช่สิ่งที่ประชาชนในสังคมสามารถทำได้โดยง่ายเพราะแสดง การอุทิศตนต่อสิ่งที่เหนือกว่าชีวิตบุลชนทั่วไป เพื่อ “อิสรภาพและ

and domestic; that I will bear true faith and allegiance to the same.”⁷ By taking an oath that dictates an honorable duty to protect and promote the supreme law of the country, the US military is therefore regarded among citizens as a core component to preserve national sovereignty.

For the Thai military, we are familiar with the saying: “Being in the military is an honorable act.” two things always remind me about our honor. The first is the military “ranks” in front of our names, which are honorably granted by His Majesty the King. I regard this privilege as a priceless gift because even though I will eventually retire from the military, my rank will still be at the front of my name, reminding me to live with honor for the rest of my life.

Oath of the Commissioned Officers Ceremony⁶⁹

The second reminder for me is the “Ceremony for Taking the Oath of Allegiance to the Colors,” which every Thai soldier must go through. To give readers who are or were in the military a bit of reminiscence, I insert the texts of the Oath here as follows:

“I, [state your rank and full name], do solemnly swear that
 I will die for the freedom and peace of the nation, that
 I will secure the sacredness of the Constitution of the Kingdom of Thailand, that
 I will preserve my integrity guided by the Religion, that
 I will support and defend the Power of His Majesty the King, that
 I will obey my commanders and follow their orders firmly, and command my subordinates with justice, that
 I will never disseminate any classified information of the Services.”¹⁰

By contemplating each phrase within the Oath, we can see that each part has a solid message, implying a great responsibility for all of us in the military. To take this Oath is to pledge our lifelong conduct before the sacred Colors. Therefore, each part of the Oath is not to be simply committed by any civilians as it signifies devotion to something such as

⁴ Oath of Commissioned Officers, accessed May 18, 2023, <https://www.army.mil/values/officers.html>.

⁵ Oath of the Enlistment, accessed May 18, 2023, <https://www.army.mil/values/oath.html>.

⁶ Oath of Commissioned Officers.

⁷ “พบ.” จัดพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตน ต่อธงชัยเฉลิมพล เนื่องในวันกองทัพ, Thai Post, January 18, 2022, <https://www.thaipost.net/general-news/67282/>.

⁷ Oath of Commissioned Officers, accessed May 18, 2023, <https://www.army.mil/values/officers.html>.

⁸ Oath of the Enlistment, accessed May 18, 2023, <https://www.army.mil/values/oath.html>.

⁹ Oath of Commissioned Officers.

¹⁰ “พบ.” จัดพิธีกระทำสัตย์ปฏิญาณตน ต่อธงชัยเฉลิมพล เนื่องในวันกองทัพ, Thai Post, January 18, 2022, <https://www.thaipost.net/general-news/67282/>.

ความสงบ” ของประชาชน พิธีสาบานจริงจึงไม่ใช่พิธีที่ทำเพียงแค่ว่า เป็นพิธีการแต่เป็นพิธีที่แสดงถึงการอุทิศตนเพื่อความอยู่รอดของ ประเทศชาติ

to “die for the freedom and peace of the nation,” which is beyond ordinary civilian life. This ceremony is therefore not a ceremonial act, but it is an act of devotion for the survival of the nation.

พิธีสวนสนามสาบานธง ณ รร.จปร.

Ceremony for Taking the Oath of Allegiance to the Colors at CRMA

เกียรติในความเป็นนักเรียนทหาร

ตั้งแต่สมัยที่ผมยังเป็นนักเรียนเตรียมทหาร⁸ (นตท.) มีข้อความเหนือทางเข้ากองบังคับการกองพันนักเรียน ณ โรงเรียนเตรียมทหาร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ที่ถูกประดับไว้ว่า “ทางไปสู่เกียรติศักดิ์ จักประดับดอกไม้ หอมยวลชวนจิตไซ้ไร้ไปมี” ซึ่งเป็นตอนหนึ่งของพระราชอินพนธ์โคลงสุภาพเชิดในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เสมือนเป็นเครื่องเตือนใจของ นตท. ถึงเส้นทางอันมีเกียรติของอาชีพทหารที่ไม่ได้ได้มาโดยง่าย แต่จะมีอุปสรรคมากมายเข้ามาทดสอบตัวตนของ นตท. ซึ่งผมตีความว่า อุปสรรคในที่นี้นอกจากความท้าทายจากการยับยั้งสัญชาตญาณดิบ (ความรักสบาย ความเห็นแก่ตัว) ของตัวนักเรียนเองแล้วยังประกออบกับสภาพแวดล้อมในสังคมโดยรอบที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาที่เป็นเครื่องพิสูจน์ว่า นตท. จะยังคงยืนหยัดในอุดมการณ์ที่ถูกปลูกฝังมาตลอดชีวิตการเป็นนักเรียนทหารต่อไปหรือไม่

นอกจากนี้ คำปฏิญาณที่เรามักใช้ในวงการทหารคือ “ตายในสนามรบเป็นเกียรติของทหาร ตายเสียดีกว่าที่จะละทิ้งหน้าที่” ซึ่ง นักเรียนนายร้อย (นนร.) ทุกคนได้ปฏิญาณตั้งแต่สมัยเป็น นตท. เรื่อยมา หากเรามาดูความที่ละส่วนเพื่อให้เข้ากับศตวรรษที่ 21 มากขึ้น คำว่า “สนามรบ” ไม่ได้จำกัดอยู่แค่การเข้าร่วมสมรภูมิในสงครามตามแบบ แต่ยังรวมถึงการทำการกิจอย่างเต็มที่ทั้งเรื่องของการป้องกันชายแดน การบรรเทาสาธารณภัย การระวังป้องกันผู้ร้ายข้ามแดน ซึ่งภารกิจที่ทหารไทยปฏิบัติอยู่ยังคงมีอันตรายถึงชีวิต และทหารไทยคือผู้ที่พึงเสียสละที่จะทำภารกิจนั้น ๆ

Honor in “Cadethood”

When I was a pre-cadet at AFAPS,¹¹ I remember a motto above a battalion entrance that says: “The Road to Honor is decorated with no Sweet Flowers,”¹² which is part of a poem written by King Rama VI. It was there (and it is still there!) as if to remind all pre-cadets that the honorable path of a military career is not to be walked along easily. There will be challenges along the way to test us. I interpret those challenges not only from human instinct (such as complacency or selfishness) but also from the changing environment in our society. These will prove if the pre-cadets stay committed to the creed they have vowed to on their early day of pre-cadets or not.

Another common motto that our military likes to use is “To Die on the Battlefield is an Honor of a Soldier; Death is Better than Dereliction of Duty.”¹³ All cadets have memorized this since AFAPS. If we want to interpret this motto in a more 21st-century way, the word “battlefield” is not limited to the one in conventional warfare anymore, but it includes missions such as border security, disaster relief, transnational organized crime prevention, and so on. These fatal missions are what Thai military personnel continue to operate as we volunteer to do so.

⁸ นักเรียนที่ศึกษา ณ โรงเรียนเตรียมทหาร ก่อนแยกย้ายไปตามโรงเรียนเหล่า (รร.จปร. รร.นร. รร.นบก. รร.ตร.)

¹¹ See Footnote 2.

¹² “ทางไปสู่เกียรติศักดิ์ จักประดับดอกไม้ หอมยวลชวนจิตไซ้ไร้ไปมี”

¹³ “ตายในสนามรบเป็นเกียรติของทหาร ตายเสียดีกว่าที่จะละทิ้งหน้าที่”

ข้อความเหนือทางเข้า พัน.๒ ร้อย.๑ ณ รร.ตท.สพท.

Message above the Entrance of the 1st CO, 2nd BN, AFAPS

ส่วนวลีท่อนหลังที่ว่า “ตายเสียดีกว่าที่จะละทิ้งหน้าที่” นั้น บ่งบอกว่าทหารมีหน้าที่ที่ถูกกำหนดไว้อยู่ โดยหน้าที่ของทหาร ในปัจจุบันถูกบัญญัติไว้ในเอกสาร 2 ฉบับสำคัญคือ

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 52 กล่าวไว้ว่า

“รัฐต้องพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขตและเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิ อธิปไตยเกียรติภูมิและผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของ รัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชนเพื่อประโยชน์แห่ง การนี้รัฐต้องจัดให้มี การทหาร การทูตและการข่าวกรองที่มี ประสิทธิภาพ...กำลังทหารให้ใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา ประเทศด้วย”⁹

2. พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 มาตรา 8 บัญญัติให้กระทรวงกลาโหม (ซึ่งมีส่วนราชการ เป็นกองทัพไทย) มีอำนาจหน้าที่คือ

(1) พิทักษ์รักษาเอกราชและความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร จากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในราชอาณาจักร ปราบบรามการกบฏและการจลาจล โดยจัดให้มีและใช้กำลัง ทหารตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามที่มี กฎหมายกำหนด

(2) พิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์ ตลอด จนสนับสนุนภารกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์

(3) ปกป้อง พิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติและ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข พัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคงตลอดจน สนับสนุนภารกิจอื่นของรัฐในการพัฒนาประเทศ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาจากภัยพิบัติ และการช่วยเหลือประชาชน

(4) ศึกษา วิจัย พัฒนา และดำเนินการด้านอุตสาหกรรม ป้องกันประเทศและพลังงานทหาร ด้านวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีป้องกันประเทศ และด้านกิจการอวกาศเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนภารกิจของ กระทรวงกลาโหมและความมั่นคงของประเทศ

(5) ปฏิบัติการอื่นที่เป็นการปฏิบัติการทางทหารนอกเหนือ จากสงครามเพื่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร หรือปฏิบัติการ อื่นใด ทั้งนี้ ตามที่มีกฎหมายกำหนดหรือตามมติคณะ รัฐมนตรี¹⁰

โปรดติดตามตอนต่อไป

The latter part of the motto, “**Death is Better than Dereliction of Duty,**” implies that all soldiers’ duty is legitimately defined. The duty of Thai military personnel is included in 2 primary documents as follows:

1. The Constitution of the Kingdom of Thailand, 2017, Article 52:

“The State shall protect and uphold the institution of kingship, independence, sovereignty, integrity of the territories and the areas over which Thailand has the sovereignty rights, honour and interest of the Nation, security of the State, and public order. For these purposes, the State shall provide efficient military, diplomatic, and intelligence services. Armed forces shall also be deployed for the purpose of developing the country.”¹⁴

2. Ministry of Defence Organizing Act, 2008, Article 8 describes the duty of the Ministry of Defence (which has the Royal Thai Armed Forces as a component) as follows:

(1) to protect and uphold the independence and security of the Kingdom from internal and external threats, exterminate seditions and insurrections by establishing and utilizing armed forces by the Constitution of the Kingdom of Thailand or other related laws.

(2) to protect and uphold the institution of kingship, along with supporting the institution’s mission.

(3) to protect and uphold the national interests and the democratic regime of government with the King as Head of State, develop the country for security, along with supporting other missions to develop the country, protect and resolve issues originating from disaster, and provide citizen assistance.

(4) to study, research, and develop the Defence Industry and Energy, Defence Science and Technology, Space Affairs, and Information and Communication Technology. All have the same purpose to support the missions of the Ministry of Defence and to promote National Security.

(5) to conduct Military Operations Other than War for the security of the Kingdom, or other operations IAW the laws or the Cabinet Resolutions.¹⁵

TO BE CONTINUED

⁹ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560.

¹⁰ พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551

¹⁴ The Secretariat of the Senate, The Constitution of the Kingdom of Thailand, 2017.

¹⁵ The Secretariat of the Senate, The Constitution of the Kingdom of Thailand, 2017.

ร้อยเรียงโดย อาจารย์กัญญา

Common Idioms

English Language Learners Should Know...

สวัสดีจากรัฐ Lone Star State ค่ะท่าน

ผู้อ่านที่รัก ให้ทายว่ารัฐนี้

ชื่อว่าอะไร ลองอ่าน

และสังเกตรูปภาพ

กันต่อไปเรื่อย ๆ

จะพบกับคำตอบค่ะ

ขณะนี้ผู้เขียนได้รับ

โอกาสให้มาศึกษาหลักสูตร

การสอนภาษาอังกฤษระดับสูง

Advance American English (AELIC) สำหรับบุคลากร
ข้าราชการทหาร ทุกเหล่าทัพ ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ทุกวัน
จะคอยสังเกตว่าเจ้าของภาษาใช้สำนวน คำสแลงต่าง ๆ
ในบทสนทนาบ่อยมาก หากเราเข้าใจสำนวนเหล่านั้นก็จะ
ทำให้เรามีส่วนร่วมและสานต่อบทสนทนาได้อย่างลื่นไหล
ในบทความนี้จะขอเล่าเรื่องเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษจาก
สำนวน หรือ 'idioms' ที่นิยมในชีวิตประจำวันเพราะสำหรับชาว
อเมริกันแล้ว 'idioms, slangs, proverbs and expressions'
คือส่วนสำคัญการเติมสีสันให้แก่บทสนทนาให้มีอรรถรส

และมองเห็นภาพมากขึ้น

สำหรับชาวต่างชาติ

อย่างเรา ๆ ท่าน ๆ นั้นอาจจะ

ไม่เข้าใจสำนวนและมักจะมองว่า

สำนวนต่าง ๆ ยากเพราะส่วนมาก

สำนวนเหล่านี้มักจะแปลไม่ตรงตาม

ความหมาย เช่น "Up in the air" ถ้าแปลตรงตัวคือ "อยู่ใน

อากาศ" ฟังดูไม่เข้าใจเอาเสียเลย อันที่จริงสำนวนนี้แปลว่า

"ยังไม่ได้ตัดสินใจหรือมีความไม่แน่นอน" เช่น Our vacation

plan this year is pretty much up in the air. แผนการ

สำหรับท่องเที่ยวของพวกเราในปีนี้อยู่ในระหว่างการตัดสินใจ

หากเราไม่เข้าใจจาริต ประเพณี วัฒนธรรมของชาว

อเมริกัน หรือแม้แต่ที่มาที่ไปของ

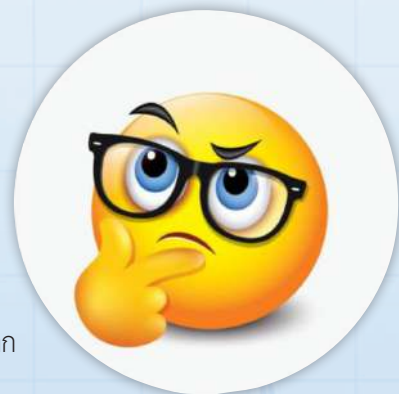
สำนวนต่าง ๆ ก็จะรู้สึกว่

ยากมากเลย ค่ะ

ท่านผู้อ่านเชื่อหรือไม่ว่า

มีสำนวนภาษา

อังกฤช มาก ถึง

25,000 คำกริยา หากเราเรียนรู้ความหมาย ที่มา และการใช้ คำกริยาเหล่านี้ได้มากเท่าไร เราก็จะสามารถใช้ภาษาอังกฤษ ได้ใกล้เคียงกับเจ้าของภาษาได้มากเท่านั้น

ในบทความนี้จะมาเล่าเรื่องราวเบื้องหลังของคำกริยา “Spill the beans” “Let the cat out of the bag” และ “Take the lid off something wide open”ให้อ่านกันค่ะ

คำกริยา “Spill the beans” นี้ถูกใช้บ่อยมากในอเมริกา แต่ก็น่าแปลกมากที่แม้แต่ชาวอเมริกันเองยังไม่รู้จักกำเนิด ที่แน่ชัดว่าทำไมต้องใช้ “Beans หรือ ถั่ว” โดยผู้เขียนไปตามหา จากพจนานุกรมต่าง ๆ ก็ยังไม่ระบุที่มาที่แน่ชัด มีทฤษฎีหนึ่ง เสนอว่าประโยคนี้มีต้นกำเนิดจากกรีกโบราณ เมื่อก่อนชาว กรีกใช้ถั่วในการลงคะแนนเสียง ผู้ลงคะแนนจะใช้ถั่วสีขาวแทน การอนุมัติและถั่วสีดำแทนการปฏิเสธ ถ้ามีคนไหนเกิดทำให้ขวด บรรจุถั่วหล่นไป ก็จะทำให้ทราบคะแนนเสียงก่อนการประกาศ คะแนนอย่างเป็นทางการนั่นเอง

อีกทฤษฎีหนึ่งกล่าวว่าประโยคนี้เกิดขึ้น ในสมัยโรมันโบราณ ที่มีการใช้ถั่วในการทำการ พยากรณ์ นักบวชจะโยนถั่วและตีความรูปแบบ ของถั่วเพื่อทำการทำนายอนาคต ถ้ามีคนเปิดเผย รูปแบบของถั่วก่อนที่นักบวชจะมีโอกาสตีความรูปแบบ ถั่ว ก็จะถือว่าเป็นการ “Spill the beans” เปิดเผยความลับและทำให้การทำนายนั้นเป็นโมฆะ

ในการทำงานเดียวกัน คำกริยาที่มีความหมายคล้ายกัน นั้นคือ “Let the cat out of the bag” หากแปลตรงตัวก็จะ แปลว่า “ปล่อยให้แมวออกจากถุง” หากไม่มีบริบทช่วยล้อม ก็จะไม่สามารถเข้าใจได้เลย ที่จริงแล้วคำกริยานี้มีความหมายว่า เปิดเผยความลับ เช่น One of our team has already let the cat out of the bag. (มีคนหนึ่งในทีมเราได้เผยความ ลับออกไป) คาดกันว่าคำกริยานี้มีที่มาจากยุคกลางของอังกฤษ ที่ผู้คนนิยมซื้อขายลูกหมูเป็น ๆ กันในตลาด โดยพ่อค้าจะใส่ ลูกหมูไว้ในถุงผูกมัดติดเพื่อให้คนซื้อนำกลับไปได้สะดวก แต่พ่อค้าบางคนแอบเปลี่ยนเอาแมวมาใส่ถุงไว้แทน หากคน ซื้อเปิดถุงดูก่อน แมวจะหลุดออกมา ความจริง (หรือความลับ) จึงเปิดเผยว่าในถุงไม่ใช่ลูกหมูอย่างที่โฆษณาไว้

สุดท้ายเป็นคำกริยาที่มีความหมายใกล้เคียงกันและถูก

ใช้อย่างแพร่หลาย “Blow the lid off something wide open” และ “Take the lid off something wide open” หากแปลตรงตัวจะหมายถึง “ระเบิด เป่าหรือเปิดฝาบางสิ่งให้อ้ากว้าง” แต่จริง ๆ แล้วสำนวนนี้แปลว่า “เปิดโปงความลับ ความจริง หรือการกระทำที่ผิดกฎหมายให้สาธารณชนได้รับรู้ทั่วกัน” “to publicly expose a scandal or illegal activity; to reveal the truth about something; to let the public know about a big secret.” ยกตัวอย่างเช่น “He threatened to blow the lid off the company’s tax evasion schemes.” เขาขู่ว่าจะเปิดเผยแผนการหลีกเลี่ยงภาษีของบริษัทออกสู่สายตาสาธารณะ สำนวนนี้เริ่มใช้ตั้งแต่ช่วงครึ่งแรกของศตวรรษที่ 20 เป็นต้นมา โดยสำนวนนี้มักจะ

แปลในทำนองของการเปิดฝอย่างรุนแรงเหมือนกับการระเบิด เพื่อเปิดเผยให้ทุกคนได้เห็นสิ่งที่อยู่ข้างใน

ในการพูดหรือเขียนภาษาอังกฤษให้มีความเป็นธรรมชาติและใกล้เคียงกับเจ้าของภาษานั้น เราควรมีการนำสำนวน สุภาษิตที่หลากหลายมาใช้เพิ่มสีสันให้แก่การสื่อสาร ในบทความนี้ผู้เขียนได้นำเสนอสำนวนที่มักสื่อถึงการเผยความลับในรูปแบบและบริบทต่าง ๆ ให้ผู้อ่านได้ทำความเข้าใจถึงที่มา และตัวอย่างการใช้ ครั้งต่อไปผู้เขียนจะนำประสบการณ์และเกร็ดความรู้ เรื่องเล่าตลก ๆ เกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษมาถ่ายทอดให้ได้อ่านกันต่อนะค่ะ ครั้งต่อไปจะเป็นเรื่องอะไรนั้นผู้เขียนขออย่าลืม Spill the beans แล้วกันค่ะ

คำศัพท์ที่ควรรู้เรียงตามสำนวนค่ะ

proverb (Noun) = สุภาษิต (ประโยคสั้น ๆ ที่มีความหมายที่สอนหรือสอดคล้องกับปรัชญา)

spill (Verb) = ทหก, ทำให้หก Reveal (Verb) = เปิดเผย, เปิดโปง

take something off (Phrasal verb) = เอาออก, ถอดออก

lid (Noun) = ฝา, หัวฝา

wide (Adjective) = กว้าง, ใหญ่

publicly (Adverb) = อย่างเปิดเผยต่อสาธารณะ

expose (Verb) = เปิดเผย, เปิดโปง

Blow (Verb) = ระเบิด, พัด, ทวบ

scandal (Noun) = ความอื้อฉาว, ความน่าเสียตาย

illegal (Adjective) = ผิดกฎหมาย, ซึ่งไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

public (Adjective) = สาธารณะ, เผยแพร่สู่สาธารณชน

secret (Noun) = ความลับ, ความปกปิด

threaten (Verb) = ขู่เข็ญ, ลุกถาม

company (Noun) = บริษัท, กิจการ

tax (Noun) = ภาษี

evasion (Noun) = การหลบหนี, การหลีกเลี่ยง

scheme (Noun) = แผนการ, แบบแผน

อ้างอิง

Cambridge dictionary: Find definitions, meanings & translations. Cambridge Dictionary: Find Definitions, Meanings & Translations. (n.d.). <https://dictionary.cambridge.org/us/>

ช่วง อากาศร้อนนี้ผู้คนมักเจ็บไข้ได้ป่วยกันง่ายขึ้นโดยเฉพาะผู้ที่ต้องทำงานหนัก ออกกำลังกายหรือฝึก สาเหตุที่ป่วยมาจากสภาพร่างกายของผู้คนแต่ละวัยรวมทั้งจากน้ำดื่มอาหารที่ไม่สะอาดและอาหารเสียได้ง่าย ทำให้โรคร้ายทยอยกันมาให้เห็น โดยเฉพาะโรกระบบทางเดินอาหารและโรกระบบทางเดินหายใจที่ถือเป็นภัยสุขภาพที่ต้องระวัง ในช่วงรอยต่อฤดูร้อนต่อฤดูฝนนี้มีโรคอะไรที่ต้องระวังมีรายละเอียดดังนี้

โรคที่มา กับอากาศร้อนชื้น

เรียบเรียงโดย พ.อ.พ.ย. ยสธรณี อินสุวรรณ

ผู้อำนวยการกองแพทย์ สำนักงานสนับสนุน หน่วยบัญชาการการแพทย์ กองบัญชาการกองทัพไทย

โรคอุจจาระร่วง (Diarrhea)

โรคอุจจาระร่วง/โรคท้องร่วง/โรคท้องเสีย (Diarrhea) คือ ภาวะที่มีการถ่ายอุจจาระเหลวเกิน 3 ครั้งขึ้นไป หรือถ่ายเหลวเป็นน้ำบ่อยเกิน 1 ครั้งหรือถ่ายแล้วมีมูกเลือดปน 1 ครั้งต่อวัน ซึ่งอาการดังกล่าวพบได้บ่อยในทุกเพศทุกวัย โรคนี้เกิดจากเชื้อโรคต่าง ๆ เช่น แบคทีเรีย ไวรัส โปรโตซัว และหนอนพยาธิ สามารถติดต่อได้โดยการรับประทานอาหารหรือดื่มน้ำที่มีเชื้อโรคปนเปื้อนเข้าไป สาเหตุที่ทำให้เกิดอาการท้องร่วงนั้นเกิดได้จากหลายปัจจัยโดยปัจจัยที่พบได้บ่อย ได้แก่

- การติดเชื้อโรคจากการรับประทานอาหารที่ไม่สะอาดตามสุขอนามัย หรืออาหารที่ไม่ปรุงสุก
- การติดเชื้อไวรัสและมีพยาธิในลำไส้
- การไม่ล้างมือให้สะอาดก่อนทำการปรุงหรือรับประทานอาหาร
- การใช้ภาชนะที่มีเชื้อโรคหรือสารปนเปื้อน
- ลำไส้มีการอักเสบอยู่แล้วและมีการติดเชื้อโรคแทรกซ้อน

ผู้ป่วยต้องได้รับการรักษาที่ตรงกับเชื้อโรคที่เป็นสาเหตุของอุจจาระร่วง ถ้าไม่ได้รับการรักษาที่ถูกต้องรวดเร็วร่างกายจะสูญเสียน้ำและเกลือแร่ อาจทำให้ผู้ป่วยเกิดภาวะช็อก หดสติ หากไม่ได้รับการรักษาทันที่อาจทำให้เสียชีวิตได้ ดังนั้นหากมีอาการอุจจาระร่วงนานเกิน 3 วัน มีไข้สูงมากกว่า 38.5 องศาเซลเซียส มีอาการขาดน้ำ ถ้ามีเลือดปนร่วมกับอาการปวดท้องเกร็ง ควรรีบไปพบแพทย์ทันทีเพื่อรับการรักษาที่ถูกต้อง โดยแพทย์จะทำการตรวจเบื้องต้น เช่น ตรวจอุจจาระเพื่อหาเชื้อ ตรวจเลือดเพื่อหาสาเหตุ การส่องกล้องเพื่อตรวจลำไส้ใหญ่ในบางคน

การดูแลตนเองอย่างไรเมื่ออุจจาระร่วง

การรักษาและข้อควรปฏิบัติ -โดยปกติแล้วผู้ที่มีอาการท้องร่วงจะสามารถหายได้เองและส่วนใหญ่จะมีอาการที่ไม่รุนแรงสำหรับผู้ที่มีอาการท้องร่วงสามารถดูแลตัวเองในเบื้องต้นได้ดังนี้

- ดื่มน้ำเกลือแร่ (ORS) บ่อย ๆ เพื่อทดแทนการสูญเสียน้ำและเกลือแร่
- รับประทานอาหารอ่อน ๆ ย่อยง่าย เช่น ข้าวต้ม โจ๊ก แกงจืด
- งดอาหารรสจัด เช่น เผ็ดจัด เปรี้ยวจัด ของหมักดองต่าง ๆ
- หลีกเลี่ยงอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ เน้นการรับประทานอาหารที่ปรุงสุกถูกสุขลักษณะ
- ล้างมือให้สะอาดเป็นประจำก่อนรับประทานอาหาร
- หากสงสัยว่ามีอาการติดเชื้อ ควรรีบพบแพทย์ไม่ควรซื้อยารับประทานเอง

โรคอาหารเป็นพิษ (Food Poisoning)

โรคอาหารเป็นพิษ (Food Poisoning) เป็นโรคทางเดินอาหารที่พบบ่อยมากและมักเกิดขึ้นในเวลารวดเร็วเกิดจากรับประทานอาหารหรือน้ำที่มีการปนเปื้อนเชื้อโรคเข้าไป ทำให้มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้อง และท้องเสียถ่ายเหลวตามมาอาหารเป็นพิษสามารถเกิดขึ้นได้ทุกเพศทุกวัยตั้งแต่เด็กเล็กไปจนถึงผู้สูงอายุโดยทั่วไปอาหารเป็นพิษเป็นภาวะไม่รุนแรงและสามารถหายได้เอง แต่หากเกิดอาการรุนแรงก็อาจทำให้เกิดการสูญเสียสารน้ำและเกลือแร่ได้ มักพบในอาหารที่ปรุงสุก ๆ ดิบ ๆ จากเนื้อสัตว์ที่ปนเปื้อนเชื้อ เช่น เนื้อไก่ เนื้อหมู เนื้อวัว ไข่เป็ด ไข่ไก่ อาหารทะเล ฯลฯ สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากเชื้อโรคนิวโมคอคคัส S.aureus หรือ B. cereus หรือ C. perfringens ที่มีการปนเปื้อนในอาหาร อาทิเช่น ข้าวผัด

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๔ ตอนที่ ๒ เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

ขนมจีน อาหารกระป๋อง เป็นต้น โดยเชื้อโรคเหล่านี้จะมีการผลิตสารพิษ (enterotoxin) ที่ทนต่อความร้อนได้ดี เมื่อผู้ป่วยรับประทานอาหารที่มี enterotoxin เข้าไปก็จะเกิดอาการของอาหารเป็นพิษตามมา ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน นำมาก่อนและเด่นกว่าอาการท้องเสีย อาการคลื่นไส้มีได้ทั้งรุนแรงไม่มากจนถึงรุนแรงมากจนไม่สามารถทานอาหารได้ ส่วนใหญ่มักมีอาการหลังรับประทานอาหารที่สงสัยประมาณ 2-16 ชั่วโมง หลังจากนั้นก็จะมีอาการปวดท้อง ท้องเสีย ถ่ายเหลวเป็นน้ำตามมา นอกจากนี้ยังอาจพบผู้ที่รับประทานทานอาหารร่วมกับผู้ป่วยก็อาจมีอาการได้เช่นเดียวกันในเวลาใกล้เคียงกัน โดยปกติถ้าอาการของผู้ป่วยไม่รุนแรง สามารถหายได้เองภายใน 24-48 ชั่วโมง โดยรักษาตามอาการ (Symptomatic Treatment) เช่น ดื่มน้ำเกลือแร่ ทดแทน ทานยาแก้คลื่นไส้ อาเจียน หรือยาแก้ปวดท้อง เป็นต้น ไม่จำเป็นต้องให้ยาปฏิชีวนะ หากอาการไม่ดีขึ้นแนะนำให้ไปพบแพทย์ แต่ถ้าเป็นอาการมากต้องได้รับน้ำเกลือทางเส้นเลือดหรือยาฉีดรักษาเสริมแล้วแต่ความรุนแรงของอาการ

โรคบิด (Dysentery)

โรคบิด (Dysentery) หมายถึง อาการท้องเสียโดยอุจจาระแต่ละครั้งจะออกไม่มาก ร่วมกับมีมูกเลือดปนมาในอุจจาระ และมักร่วมกับอาการปวดบิด/ปวดเบ่ง เมื่อถ่ายอุจจาระโรคบิดเกิดได้จากการติดเชื้อชนิดต่างๆ ทั้งแบคทีเรีย เชื้อไวรัสสัตว์เซลล์เดียว (ปรสิต หรือ Parasite) และจากการกิน/ดื่มสารพิษ แต่โดยรวมมักมีสาเหตุจาก

- การติดเชื้อแบคทีเรียในกลุ่มที่เรียกว่า ชิเกลลา (Shigella) ซึ่งเรียกโรคนี้อีกว่า “โรคบิดไม่มีตัว” หรือ “โรคบิดชิเกลลา” (Shigellosis, Shigella infection, หรือ Bacillary dysentery)
- และจากติดเชื้อสัตว์เซลล์เดียวชนิด อะมีบา (Entamoeba histolytica) ซึ่งเรียก โรคบิดจากติดเชื้อนี้ว่า “โรคบิดมีตัว” หรือ “โรคบิดอะมีบา” (Amoebiasis, Amebiasis หรือ Amoebic dysentery)

ซึ่งในบทความนี้จะกล่าวถึงโรคบิดซึ่งเกิดจากการติดเชื้อทั้ง 2 ชนิดนี้เท่านั้น โดยเรียกรวมว่า “โรคบิด”

โรคบิดพบได้ในทุกอายุ ตั้งแต่เด็กจนถึงผู้สูงอายุ ผู้หญิง และ

ผู้ชายมีโอกาสพบโรคได้ใกล้เคียงกันโรคบิด เป็นโรคติดต่อโดยการกิน/ดื่ม อาหาร/น้ำซึ่งปนเปื้อนเชื้อโรคเหล่านี้ที่อยู่ในอุจจาระของผู้ป่วยหรือในอุจจาระของคนที่เป็นพาหะโรค ซึ่งเมื่อเชื้อเข้าสู่กระเพาะอาหารจะผ่านเข้าสู่ลำไส้แล้วก่อให้เกิดการอักเสบของผนังลำไส้ โดยเฉพาะลำไส้ใหญ่ ต่อจากนั้น ผนังลำไส้จะเกิดอาการบวมอักเสบดูดซึมอาหาร และน้ำได้น้อยและเชื้อยังอาจสร้างสารกระตุ้นให้น้ำในร่างกายซึมเข้าสู่ลำไส้ จึงเกิดอาการท้องเสียขึ้น โดยเฉพาะท้องเสียซึ่งลักษณะอุจจาระเป็นมูก

แนวทางการรักษาโรคบิด คือ การรักษาสาเหตุของเชื้อบิด และการรักษาประคับประคองตามอาการ

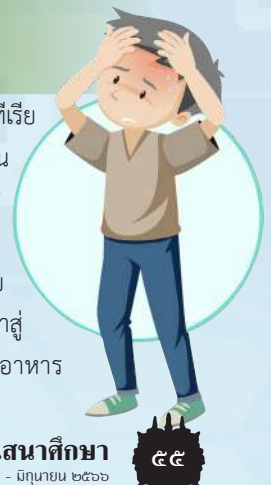
- การรักษาสุขอนามัยพื้นฐาน (สุขบัญญัติแห่งชาติ) เพื่อให้ร่างกายแข็งแรงลดความรุนแรงของโรค และลดการแพร่กระจายโรคไปสู่ผู้อื่น
- กินยาตามแพทย์แนะนำให้ถูกต้อง ครบถ้วน ไม่ขาดยา
- ดื่มน้ำสะอาดให้มากขึ้น อย่างน้อยวันละ 8-10 แก้ว เพื่อป้องกันภาวะขาดน้ำจากท้องเสีย
- ดื่มน้ำผลไม้ละลายเกลือแร่ อย่างน้อยวันละ 1-3 ขวด เพื่อป้องกันภาวะขาดน้ำ/ขาดเกลือแร่
- กินอาหารอ่อน (ประเภทอาหารทางการแพทย์) และ พักผ่อนให้เพียงพอ
- ควรรีบพบแพทย์/มาโรงพยาบาล หรือกรณีพบแพทย์แล้ว ควรรีบพบแพทย์/มาโรงพยาบาลก่อนแพทย์นัดเมื่อท้องเสียร่วมกับมีไข้สูง อุจจาระเป็นเลือดมากขึ้น อ่อนเพลีย กิน/ดื่มน้ำได้น้อย ปวดท้องมาก

ปัจจุบันยังไม่มียาป้องกันโรคบิดทั้ง 2 ชนิด ดังนั้น การป้องกันโรคบิด คือ การป้องกันโรคติดต่อเชื้อทางเดินอาหาร หรือเรียกอีกชื่อว่า ‘ติดต่อทาง อุจจาระ-ปาก (Fecal-Oral Transmission)’ ซึ่งที่สำคัญคือ

- *การรักษา สุขอนามัยพื้นฐาน (สุขบัญญัติแห่งชาติ)* นอกจากนั้น ได้แก่
- ล้างมือให้สะอาดด้วยสบู่ก่อนกินอาหาร หลังเข้าห้องน้ำ และเมื่อสัมผัสผู้ป่วย
- รักษาความสะอาดในการปรุงอาหาร และในทุกขั้นตอนการปรุงอาหารรวมทั้งในครัว
- ไม่ใช้ ช้อน แก้วน้ำ ร่วมกับผู้อื่น กินอาหารสุกใหม่ ๆ เสมอ
- ระวังการกิน ผัก และผลไม้ สด ต้องล้างให้สะอาด หรือต้องปอกเปลือกผลไม้ก่อนบริโภคเสมอ
- ดื่มแต่น้ำสะอาด ระวังการกินน้ำแข็งไม่สะอาด

ไข้รากสาดน้อย หรือ ไข้ไทฟอยด์ (Typhoid Fever; Enteric Fever)

ไข้ไทฟอยด์หรือไข้รากสาดน้อย เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย Salmonella Typhi ติดต่อกันโดยการรับประทานอาหาร หรือดื่มน้ำที่มีเชื้อปนเปื้อน ลักษณะอาการของโรค คือ มีไข้สูง อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร แน่นท้อง ท้องผูก และตามมาด้วยอาการท้องเสีย หากไม่ได้รับการรักษาจะมีไข้ยาวนานถึง 2 - 3 สัปดาห์ เชื้อจะเข้าสู่ร่างกายโดยการทานอาหารหรือน้ำที่ถูกปนเปื้อน อาหาร

ส่วนใหญ่ที่มักพบว่าทำให้เกิดโรค คือ อาหารจำพวกนม ผลิตภัณฑ์จากนม หอย ไข่ เนื้อสัตว์ น้ำ และอาหารอื่น ๆ ที่ถูกปนเปื้อน ผู้ป่วยที่เป็นโรคนี้อาจมีอาการปวดศีรษะ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย ปวดเมื่อย ตามตัว อาจมีหนาวสั่นได้ คนไข้ซึ่งมีอาการเบื้องต้นอาจพบภาวะแทรกซ้อนมากมาย ได้แก่

- ตกเลือดในลำไส้ เนื่องจากการตกเลือดใน Peyer's patches อาการนี้รุนแรงมากแต่ไม่ทำให้เสียชีวิต
- ลำไส้ทะลุบริเวณปลายของลำไส้เล็กส่วนปลาย เป็นอาการแทรกซ้อนที่รุนแรงและมักทำให้เสียชีวิต ภาวะนี้อาจเกิดได้ไม่มีอาการใด ๆ เตือนก่อนจนเกิดภาวะเลือดเป็นพิษ (septicaemia) หรือเยื่อช่องท้องอักเสบแพร่กระจาย (diffuse peritonitis)
- สมองอักเสบ
- ฝีกระจายทั่ว ผนังน้ำดีอักเสบ เยื่อหุ้มหัวใจอักเสบ และกระดูกอักเสบ

ไข้จะคงสูงมากและแกว่งเล็กน้อยใน 24 ชั่วโมง ผู้ป่วยมีภาวะขาดน้ำ และผู้ป่วยเพื่อจากพิษไข้ (ระยะไทฟอยด์; typhoid state) ช่วงท้ายสัปดาห์ที่สามอาการไข้นลดลง (ระยะไข้สร่าง)

อหิวาตกโรค (Cholera)

อหิวาตกโรค (Cholera) เป็นโรคติดต่อที่มีสาเหตุมาจากเชื้อแบคทีเรีย (Vibrio Cholerae) เข้าสู่ร่างกายโดยการทานอาหารหรือน้ำที่มีเชื้ออหิวาตกโรค หรือพิษของเชื้ออหิวาตกโรคปะปนอยู่ เช่น อาหารที่มีแมลงวันตอม อาหารสุก ๆ ดิบ ๆ การติดต่อกันระหว่างบุคคลที่สัมผัสกันโดยตรงพบได้น้อยมาก เชื้อโรคจะสร้างพิษออกมาทำปฏิกิริยากับเยื่อผนังลำไส้เล็กทำให้เกิดอาการท้องร่วงอย่างรุนแรง ระยะพักตัว ตั้งแต่ 2-3 ชั่วโมง ไปจนถึง 5 วัน เฉลี่ยประมาณ 2-3 วันระยะติดต่อตลอดระยะเวลาที่ตรวจพบเชื้อในอุจจาระ ซึ่งปกติจะพบเชื้อได้อีก 2-3 วัน หลังจากผู้ป่วยอาการดีขึ้นแล้ว แต่บางรายอาจกลายเป็นพาหะต่อไปได้อีกหลายเดือน

การให้ยาปฏิชีวนะ เช่น Tetracycline จะช่วยลดระยะเวลาการแพร่เชื้อในผู้ใหญ่พบว่าการติดเชื้อเรื้อรังที่ทางเดินน้ำดี อาจเป็นได้นานเป็นปี และร่วมกับมีการปล่อยเชื้อ Vibrio ออกมากับอุจจาระเป็นระยะได้ ถ้าไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงทีอาจทำให้เสียชีวิตได้

กลุ่มโรคติดเชื้อทางระบบทางเดินหายใจ (Respiratory Infectious Diseases)

- 1) โรคหวัด (Acute Rhinopharyngitis: Common Cold)
- 2) ไข้หวัดใหญ่ (Influenza)
- 3) คออักเสบ (Acute Pharyngitis)
- 4) โรคปอดอักเสบ (Pneumonia)
- 5) หลอดลมอักเสบ (Acute Bronchitis)

โรคระบบทางเดินหายใจที่พบบ่อย เช่น โรคไข้หวัด ไข้หวัดใหญ่ ปอดบวม ปวดหัว ตัวร้อน ไอจาม ทั้งนี้ เพราะอากาศเปลี่ยนไปมาหรืออยู่ในที่ที่อากาศถ่ายเทไม่ดี ร่วมกับร่างกายที่อ่อนแอ เมื่อรู้สึกตัวว่าเป็นหวัดให้พักผ่อน ดื่มน้ำอุ่นให้มาก ๆ และแยกนอนร่วมกับผู้อื่น หากยังไม่ดีขึ้นควรไปพบแพทย์

ในช่วงฤดูฝนที่มีฝนตกบ่อย ปริมาณความชื้นในอากาศก็จะเพิ่มขึ้น แต่บางวันอากาศกลับร้อนกว่าปกติ ส่งผลให้ร่างกายปรับตัวไม่ทัน นอกจากนี้ ในหน้าฝนมักมีการระบาดของเชื้อไวรัสที่ก่อให้เกิดโรคทางระบบหายใจหลายชนิดสามารถจำแนกแบบง่าย ๆ เป็นโรคระบบทางเดินหายใจส่วนบน และระบบทางเดินหายใจส่วนล่าง ดังนี้ โรคของระบบทางเดินหายใจส่วนบนที่พบได้บ่อยที่สุดคงหนีไม่พ้นโรคหวัดซึ่งพบได้ราว 60-70% ของโรคระบบทางเดินหายใจส่วนบน โรคนี้อาจเกิดจากเชื้อไวรัส ซึ่งจริง ๆ แล้วเชื้อไวรัสที่ก่อให้เกิดโรคทางระบบหายใจมีมากกว่า 200 ชนิดขึ้นไป และนอกจากนี้ยังอาจจะเกิดจากเชื้อแบคทีเรียได้ด้วย หวัดที่เกิดจากเชื้อไวรัสจะทำให้มีอาการไอ ปวดศีรษะ ปวดเมื่อย เจ็บคอ ไอจาม คัดจมูก แสบตา น้ำตาไหล ตาแดง ส่วนใหญ่จะมีอาการอยู่ประมาณ 5-7 วัน ก็จะหายเป็นปกติ ถ้าเป็นหวัดที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ผู้ป่วยมักจะมีอาการไอสูงบางรายอาจหนาวสั่น ไอ เจ็บคอง่าย น้ำมูกไหล ซึ่งลักษณะของน้ำมูกมักจะมีสีเขียวปนเหลืองให้เห็นตั้งแต่วันแรก ๆ ของการเป็นโรค อาจตรวจพบต่อมทอนซิลบวมโตและกดเจ็บร่วมด้วย โรคของระบบทางเดินหายใจส่วนล่างจะกล่าวถึงโรคหลอดลมอักเสบและปอดอักเสบ ซึ่งเป็นโรคที่พบได้บ่อย และมีอาการตั้งแต่รุนแรงน้อยจนถึงมาก อาการของโรคหลอดลมอักเสบเกิดได้จากหลายสาเหตุ เช่น การติดเชื้อ การแพ้ และการระคายเคืองจากสารเคมี โดยทั่วไปมักเริ่มด้วยอาการของโรคหวัดนานมาก่อน เช่น มีไข้ น้ำมูกใส ต่อมาอาการไอ เริ่มต้นมักจะไอแห้ง ๆ แล้วตามมาด้วยไอมีเสมหะขาวใสหรือเหลือง ขึ้นอยู่กับชนิดของเชื้อโรคที่ก่อให้เกิดอาการ เป็นได้ทั้งเชื้อไวรัสและแบคทีเรีย อาการไอเป็นอาการเด่นที่นำผู้ป่วยมาพบแพทย์ บางคนจะให้ประวัติว่าไอมาจากงานอาชีพ หรือไอจนนอนไม่ได้ บางครั้งจะมีลักษณะของอาการหอบร่วมด้วย ส่วนโรคปอดอักเสบ พบได้ในเด็กมากกว่าผู้ใหญ่ และมักจะรุนแรงกว่า เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตอันดับ 1 ของโรคติดเชื้อในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี อาการที่พบจะประกอบด้วย มีไข้ ไอ หายใจหอบ หรือมีลักษณะหายใจลำบากในเด็กเล็กมักจะมีอาการรบกวนมากกว่าปกติไม่ยอมกินอาหารและน้ำ

สาเหตุมักเกิดจากการติดเชื้อ ซึ่งพบได้ทั้งจากเชื้อไวรัสและแบคทีเรีย นอกจากนั้น อาจเกิดจากการสูดสูดอากาศและน้ำ รวมทั้งสารเคมีต่างๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการติดเชื้อตามมา ในเด็กที่เป็นปอดอักเสบหลาย ๆ ครั้ง อาจจะทำให้เกิดความผิดปกติของทางเดินหายใจอย่างถาวรได้ เช่น อาจจะทำให้เกิดเป็นโรคหลอดลมโป่งพอง ส่งผลทำให้เด็กมีคุณภาพชีวิตที่ถดถอย และจำเป็นต้องให้การรักษาย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

โรคพิษสุนัขบ้าหรือโรคกลัวน้ำ (Rabies)

โรคพิษสุนัขบ้าหรือโรคกลัวน้ำ เกิดจากเชื้อไวรัสชื่อ “เรบีส” (Rabies Virus) เมื่อเชื้อเข้าสู่ร่างกายของคนหรือสัตว์ก็ตาม เชื้อไวรัสนี้จะเข้าไปฝังตัวอยู่ในระบบประสาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่สมองและเยื่อหุ้มสมอง ทำให้เกิดอาการอย่างรวดเร็วจนทำให้เสียชีวิตได้ เป็นโรคติดต่อร้ายแรงชนิดหนึ่งที่มีสุนัขเป็นพาหะหลักที่นำเชื้อไวรัสมาสู่คน โดยสุนัขบ้าอาจกัด ช่วน หรือเลียผิวหนังคนมีแผลเชื้อไวรัส โรคพิษสุนัขบ้านี้ เมื่อมีอาการของโรคจะเสียชีวิตทุกราย แต่เราสามารถป้องกันได้ด้วยการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ที่สำคัญ ควรนำสุนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทุกปี โดยเฉพาะช่วงหน้าร้อน เพื่อความปลอดภัยสำหรับทุกคน การติดโรคและสัตว์อื่นที่เป็นพาหะ เชื้อไวรัสเรบีสพบอยู่ในน้ำลายของสัตว์ที่ติดเชื้อและติดต่อสู่คนผ่านทางบาดแผลหรือเนื้อเยื่ออ่อน สาเหตุที่พบบ่อยที่สุดคือ การถูกสุนัขกัด และน้อยคนนักที่จะทราบว่าคุณที่ติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าไม่จำเป็นต้องโดนกัด เสียจนเหวอะเหว เพียงแค่ถูกสัตว์เลีย หรือช่วน หรือน้ำลายจากสัตว์ที่ติดเชื้อ กระเด็นเข้าบาดแผล หรือเข้าตา จมูก ปาก ทวารหนัก หรือแม้แต่อวัยวะสืบพันธุ์ที่แม้จะไม่มีบาดแผลก็อาจทำให้ติดเชื้อโรคพิษ สุนัขบ้าได้เช่นกัน เนื่องจากคนไทยเรียกโรคนี้ว่า โรคพิษสุนัขบ้า เป็นเหตุให้เรามักจะกังวลแค่สุนัขเท่านั้น แท้ที่จริงแล้วสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดอื่น ก็เป็นพาหะนำโรคพิษสุนัขบ้าได้เช่นกันไม่ว่าจะเป็น แมว หนู กระต่าย กระรอก กระแต ลิง ชะนี วัว ควาย ค่างควว เป็นต้น โดยทั้งหมดส่งต่อเชื้อผ่านทางน้ำลาย ด้วยการกัด เลีย หรือน้ำลายกระเด็นโดนได้เช่นเดียวกับสุนัข ทำอย่างไรเมื่อ...โดนกัดเข้าให้แล้วหลักที่ต้องจำให้ขึ้นใจก็คือ เมื่อถูกกัดไม่ว่าแผลจะใหญ่หรือเล็กไม่ว่าจะมีเลือดออกหรือไม่ แคร่รอยช่วน รอยข้ำเขียว หรือ

แค่ถูกเลียก็ตาม หากไม่แน่ใจว่าสัตว์ตัวนั้นฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าแล้วหรือยัง ให้คิดไว้ก่อนเสมอว่าเป็นสัตว์ที่มีเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า และควรปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. รีบล้างแผลทันทีด้วยน้ำสะอาด เพื่อล้างเลือดและน้ำลายของสัตว์ออกจากแผล
  2. จากนั้นฟอกแผลด้วยสบู่ 2-3 ครั้ง แล้วล้างออกด้วยน้ำสะอาด
  3. เช็ดบริเวณรอบบริเวณแผลด้วยแอลกอฮอล์ หรือน้ำยาโพวิโดนไอโอดีน หรือทิงเจอร์ไอโอดีน แล้วรีบไปพบแพทย์เพื่อฉีดวัคซีนภายในวันนั้นทันที
  4. หากเป็นไปได้ ให้จับสัตว์ตัวนั้นขังกรง และเฝ้าสังเกตอาการของสัตว์อย่างน้อย10-15 วัน ระหว่างนั้นหากสัตว์ตัวนั้นตาย ให้นำซากมาตรวจพิสูจน์เชื้อโดยควรส่งให้เร็วที่สุด ภายใน 24 ชั่วโมง หรือ ติดต่อสำนักงานปศุสัตว์เขต ปศุสัตว์จังหวัด ปศุสัตว์อำเภอ หากเป็นสัตว์จรจัดหรือสัตว์ป่า ไม่จำเป็นต้องติดตามหาสัตว์นั้น แต่ผู้ถูกกัดควรรีบไปพบแพทย์เพื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทันที
- สิ่งที่น่ากลัวที่สุดคือปัจจุบันโรคนี้อยู่ไม่มียารักษา คนหรือสัตว์ที่ติดเชื้อนี้มีโอกาสเสียชีวิตสูงถึง 100 เปอร์เซ็นต์

โรคผิวหนังที่พบในอากาศร้อนชื้น (Skin Diseases)

1. ผด
2. ผื่นผิวหนังอักเสบจากเชื้อรา เช่น เกื้อลม และ กลาก
3. ผื่นผิวหนังอักเสบจากการติดเชื้อแบคทีเรีย
4. ผื่นภูมิแพ้ผิวหนัง (Atopic dermatitis)
5. ผื่นผิวหนังอักเสบบริเวณผิวหนัง (Seborrheic dermatitis)
6. ผิวไหม้แดด

โรคผิวหนังในหน้าร้อนชื้น อาจทำให้เราเกิดผื่น ผดผื่นคัน สามารถป้องกันได้ด้วยการอาบน้ำชำระร่างกายและรักษาความสะอาดบ่อย ๆ หลีกเลี่ยงการสัมผัสผ้าสกปรกหรือน้ำที่ไม่สะอาด มีรายละเอียดแต่ละโรคผิวหนังดังนี้

1. ผด เวลาอากาศร้อนมาก จะทำให้เหงื่อออกมาก ซึ่งผดเกิดจากความผิดปกติของท่อเหงื่อเมื่อมีเหงื่อเพิ่มขึ้น หนึ่งซีลที่บวมอาจทำให้เกิดการอุดตันของท่อเหงื่อ ทำให้เกิดผด ซึ่งมีลักษณะเป็นผื่นแดงเล็กกระจายสม่ำเสมอ หรือบางครั้งจะเป็นเม็ดใส ๆ พบมากในเด็ก โดยผดในเด็กมักขึ้นรอบ ๆ คอ หน้าผาก หน้าขา และรักแร้ ในผู้ใหญ่มักพบผดในบริเวณร่มผ้าที่มีการเสียดสี เช่น คอ หลังศีรษะ หน้าอก ลำตัว และข้อพับ การป้องกันและรักษาคือ พยายามอยู่ในที่อากาศเย็น มีลมโกรก เปิดพัดลมหรือเครื่องปรับอากาศตามความเหมาะสม ควรสวมใส่เสื้อผ้าที่เบาสบาย ไม่รัดแน่นจนเกินไป หากอากาศไม่ดีขึ้นให้ทายาแก้ผื่นคัน แป้งน้ำ และในเวลาเหงื่อออกมาก ให้อาบน้ำหรือใช้ผ้าชุบน้ำเช็ด ไม่ควรทาผลิตภัณฑ์ที่เป็นครีมหรือน้ำมัน เพราะสารเหล่านี้จะไปอุดตันรูขุมขน ทำให้เหงื่อระบายออกได้น้อยกว่าเดิม

2. ผื่นผิวหนังอักเสบจากเชื้อรา เช่น เกื้อลม กลาก

เกื้อลม มีลักษณะเป็นผื่นวงกลมหลาย ๆ วง มีขุยละเอียด สีต่างกัน เช่น สีจางหรือสีขาว แดง น้ำตาล หรือดำ มักเกิดขึ้นบริเวณลำตัว เช่น หลัง หน้าอก ท้อง ไหล่ และคอ มักไม่มีอาการคัน พบมากในผู้เล่นกีฬาที่มีเหงื่อออกมาก อยู่ในที่ร้อนมาก ๆ สวมเสื้อผ้ารัดแน่นหรือเสื้อผ้า

ที่อบอุ่น เนื่องจากการเกิดความร้อนทำให้เกิดการติดเชื้อราได้ง่ายขึ้น กลาก ผื่นมีลักษณะเป็นวง มีขอบเขตชัดเจน เป็นขุย เริ่มต้นด้วยอาการคันแล้วตามด้วยผื่นแดง ต่อมาจะลามเป็นวงออกไปเรื่อย ๆ และมีสะเก็ดคันมาก ส่วนใหญ่มักพบในบริเวณที่มีความอบอุ่น เช่น รักแร้ ใต้ราวนม ขาหนีบ ฝ่าเท้า ซอกนิ้วเท้า หนังสืระยะ ดังนั้น ต้องดูแลรักษาความสะอาดของร่างกายให้ดี บางครั้งกลากอาจจะติดจากการใช้ของร่วมกับคนที่เป็โรคหรือติดจากสัตว์เลี้ยงก็ได้

3. ผื่นผิวหนังอักเสบจากการติดเชื้อแบคทีเรีย มักเกิดในบริเวณที่อบอุ่นซึ่งเป็นบริเวณที่เหมาะสมของการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรีย เช่น รักแร้ ฝ่าเท้า ซอกนิ้วเท้า ในฤดูร้อนมีเหงื่อออกมาก ทำให้เกิดการมีกลิ่นตัวได้ง่าย ซึ่งสาเหตุเกิดจากบนผิวหนังมีเชื้อแบคทีเรียอยู่ ซึ่งแบคทีเรียจะมีการเปลี่ยนแปลงสารที่อยู่ในเหงื่อ ทำให้มีกลิ่นเหม็นเกิดขึ้นได้ โดยเฉพาะในบริเวณที่มีความอบอุ่น เช่น รักแร้และในร่มผ้า

โรคเท้าเหม็น (Pitted Keratolysis) เป็นโรคที่มีการติดเชื้อแบคทีเรียที่ผิวหนังบริเวณชั้นนอก มีอาการเท้าเหม็นลอก เท้าจะเหม็นมากกว่าคนทั่วไป มีหลุม รูพรุนเล็ก ๆ บริเวณฝ่าเท้าและง่ามเท้า

ผื่นผิวหนังอักเสบจากการติดเชื้อแบคทีเรีย (Erythrasma) จะมีลักษณะเป็นผื่นแดงแห้ง ๆ ออกน้ำตาล มักพบบริเวณรักแร้ ขาหนีบ ซอกนิ้วเท้า

4. ผื่นภูมิแพ้ผิวหนัง (Atopic Dermatitis) โรคผื่นภูมิแพ้ผิวหนังพบได้ทุุกฤดู แต่ในช่วงฤดูร้อนผื่นภูมิแพ้ผิวหนังจะมีโอกาสเกิดมากขึ้น เพราะมีเหงื่อเป็นตัวกระตุ้น สังเกตได้ว่าบริเวณที่เหงื่อออกเยอะ ก็จะมีผื่นเยอะเช่นกัน เช่นข้อพับแขน ข้อพับขา ใบหน้า แขน ขา ซอกคอ โดยลักษณะผื่นมักเป็นผื่นแดง แห้งลอก มีอาการคันมาก ควรหลีกเลี่ยงอากาศที่ร้อน หรือมีฝุ่นละอองมาก เนื่องจากจะทำให้คันมากขึ้น

5. ผื่นผิวหนังอักเสบบริเวณผิวหนัง (Seborrheic Dermatitis) เป็นผื่นแดงมีสะเก็ดเป็นมัน ขอบเขตชัดเจน ผื่นชนิดนี้มักอยู่บริเวณร่องข้างจมูก หว่างคิ้ว หน้าหู หลังหู หนังสืระยะ มีโอกาสเกิดได้มากขึ้นเมื่อได้

รับแสงแดดจัด หรือโดนความร้อนมาก ๆ

6. ผิวไหม้แดด พบบ่อยในช่วงฤดูร้อน มักเกิดขึ้นเมื่อโดนแสงแดดเป็นเวลานาน ทำให้ผิวไหม้แดดและลอก ผิวจะดำคล้ำขึ้นและทำให้เกิดริ้วรอยก่อนวัย ฉะนั้น จึงควรใส่เสื้อผ้าแขนยาวป้องกันแสงแดด ทาครีมกันแดด ใส่แว่นกันแดด ใส่หมวกปีกกว้าง หรือกางร่ม เพื่อปกป้องผิวจากรังสียูวี

โรคผิวหนังที่มากับหน้าร้อน บางโรคเราสามารถดูแลป้องกัน ไม่ให้เกิดได้ แต่หากเกิดขึ้นแล้ว และมีอาการรุนแรง ควรรีบพบแพทย์ผิวหนัง เพื่อได้รับการวินิจฉัยและการรักษาที่เหมาะสมกับโรคมากที่สุด

โรคเครียด (Anxiety)

เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่พบบ่อยในหน้าร้อนขึ้น ทำให้เกิดอาการปวดหัวนอนไม่หลับ โมโห และหงุดหงิดง่าย จนกระทบไปถึงความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง วิถีคลายเครียดต่าง ๆ คือ หนีร้อนไปอยู่ในที่มีอากาศเย็นสบาย เช่น ในห้องแอร์ ใต้ร่มไม้ หรือหางานอดิเรกทำ ฟังนั้สมากิ เป็นต้น

แถมท้ายในช่วงอากาศหน้าร้อนขึ้นแบบนี้เราป้องกันได้ด้วยข้อปฏิบัติง่าย ๆ ดังนี้

1. เลือกทานอาหาร-น้ำดื่ม เน้นความสด ใหม่ สะอาด
2. หมั่นออกกำลังกายสม่ำเสมออย่างน้อยสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที แต่ร้อน ๆ อย่างนี้ ไม่ควรหักโหมจนเกินไป
3. ปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม ไม่ว่าจะที่บ้านหรือที่ทำงาน อากาศต้องถ่ายเทสะดวก ส่วนห้องแอร์ก็ต้องเย็นอย่างพอเหมาะ ด้วยอุณหภูมิ 25 องศาเซลเซียส ไม่งั้นนั่นพ้อออกไปข้างนอกห้องอาจทำให้เกิดอาการเจ็บป่วยได้ง่าย ๆ
4. อยู่บ้านดีกว่า นอกจากจะประหยัดในยุคเศรษฐกิจขาลงแบบนี้ การอยู่บ้านยังทำให้เราเย็นสบาย ไม่ต้องกลัวโรคลมแดด แต่หากจำเป็นควร สวมหมวก หรือกางร่มก็ไม่ผิดกติกาแต่อย่างใด
5. ภูิตบายแอลกอฮอล์ ร้อน ๆ แบบนี้ อย่าคลายเครียดด้วยเครื่องดื่มมีแอลกอฮอล์ โดยเฉพาะคนที่ม่โรคประจำตัวอย่างโรคความดันโลหิตสูง หรือโรคหัวใจ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อาจทำให้ร่างกายปรับสภาพไม่ทันถึงขั้นเกิดภาวะช็อกได้

เอกสารอ้างอิงและแหล่งภาพอ้างอิงของบทความเรียบเรียงนี้

- <https://www.vibhavadi.com/Health-expert/detail/459>
- <https://www.sikarin.com/health/>
- https://www.tropmedhospital.com/knowledge/food_poisoning.html
- <https://haamor.com/โรคบิด>
- <https://www.rama.mahidol.ac.th/ramachannel/>
- http://www.msdbangkok.go.th/healthconner_Typhoid.htm
- <http://nih.dmsc.moph.go.th/login/showimgseold.php?id=25>
- https://ddc.moph.go.th/disease_detail.php?id=74
- <https://www.bangkokhospital.com/content/5-respiratory-infections-came-with-rain>
- <https://www.thonburi2hospital.com/health-detail.php?id=37>
- <https://www.pidst.or.th/A294.html>
- <https://www.vejthani.com/th/2022/04/6โรคผิวหนังที่พบในหน้าร้อน>

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๒ เดือน เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๖

กรรมชั่ว ไม่ทำเสียเลยดีกว่า

คำปับ อักษรวิไล เรียบเรียง

พ

ระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงตลอด ๔๕ พรรชานั้น แต่ละคำเป็นคำจริง เป็นไปเพื่ออนุเคราะห์

เกื้อกูลแก่ผู้ที่ได้ฟังได้ศึกษาและมีความเข้าใจไปตามลำดับอย่างแท้จริง แม้แต่ในเรื่องของอกุศลธรรมทั้งหลายนั้น พระองค์ก็ทรงแสดงไว้เป็นอันมากทีเดียว เพื่อให้พุทธบริษัทได้เห็นโทษเห็นภัยของอกุศล

ธรรมซึ่งเป็นสภาพธรรมฝ่ายที่ไม่ดีในชีวิตประจำวันถ้าไม่ทรงแสดงไว้ ก็ไม่สามารถที่จะระลึกถึงอกุศลของตนเองเพื่อการขัดเกลาได้เลยถึงแม้ว่าพระองค์จะทรงแสดงไว้มากอย่างนี้แต่ผู้ที่มีกิเลสก็ไม่สามารถที่จะละอกุศลนั้นได้ ถ้าปัญญาไม่เจริญขึ้นจนสามารถที่จะรู้ลักษณะของสภาพธรรมตามความเป็นจริงแล้วดับอกุศลได้เป็นขั้น ๆ ตามลำดับ ถ้าอกุศลธรรมเกิดขึ้น เช่น ถ้าโลภะเกิดหรือถ้าโทสะเกิด แล้วจะให้กายวาจาเป็นไปในทางที่เป็นกุศล ก็ย่อมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ เนื่องจากอกุศลเป็นสภาพธรรมที่ทำให้ประพฤตินสิ่งที่ไม่สมควรต่าง ๆ มากมายซึ่งผู้ที่มีความประพฤติที่ไม่สมควรต่าง ๆ นั้น ก็เพราะว่าไม่ได้คล้อยตามคำสอนที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ไม่ได้น้อมประพฤติปฏิบัติตามพระธรรมนั่นเอง แต่ถ้าเป็นผู้ได้ฟังพระธรรมศึกษาพระธรรมอบรมเจริญปัญญาสะสมความเข้าใจถูกเห็นถูก ไปตามลำดับ เมื่อปัญญาเจริญขึ้น ความประพฤติที่ถูกต้องดีงาม ก็จะค่อย ๆ เจริญขึ้นคล้อยไปตามปัญญาที่ค่อย ๆ เจริญขึ้น

ควรที่จะได้พิจารณาว่าเรื่องของอกุศลธรรมในวันหนึ่ง ๆ มีมากมายเกิดขึ้นบ่อยมากและรวดเร็ว ตามการสะสมของแต่ละบุคคลเมื่อเทียบส่วนกันกับกุศลธรรมในแต่ละวันแล้ว เทียบกันไม่ได้เลย เพราะอกุศลธรรมมีมากกว่ากุศลธรรมอย่างเห็นได้ชัดเรื่องของอกุศลธรรมเป็นเรื่องที่ละเอียดมาก การสะสมทางฝ่ายอกุศลธรรมนั้น เกิดขึ้นเป็นไปทั้งทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย และทางใจ ซึ่งค่อย ๆ เพิ่มขึ้นและสะสมปรุงแต่งทำให้มีอกุศลจิตที่วิจิตรมาก ที่ทำให้เกิดการกระทำทางกาย ทางวาจา ที่ต่างกันออกไป ในวันหนึ่ง ๆ ถ้าไม่ได้สะสมความดีไว้ทำแต่กรรมชั่ว ทำแต่สิ่งที่ไม่ดี นั่นคือเหตุที่จะทำให้เกิดความเดือนร้อนใจในภายหลัง ตามข้อความในพระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกายอิติวุตถะ

ตปิยสูตร ดังนี้

“ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ธรรม ๒ ประการนี้ เป็นเหตุให้เดือดร้อน ๒ ประการ เป็นไฉน ? ดูกร ภิกษุทั้งหลาย บุคคลบางคนในโลกนี้ เป็นผู้ไม่ได้ทำความดีงามไว้ ไม่ได้ทำกุศลไว้ ไม่ได้ทำบุญอันเป็นเครื่องต่อต้านความชลาดกถั่วไว้ ทำแต่บาปทำอกุศลกรรมอันหยาบช้า ทำอกุศลกรรมอันกล้าแข็ง บุคคลนั้นย่อมเดือดร้อนว่า เราไม่ได้ทำกรรมอันงาม ดังนี้บ้าง ย่อมเดือดร้อนว่า เราทำแต่บาป ดังนี้บ้าง ดูกร ภิกษุทั้งหลาย ธรรม ๒ ประการนี้แลเป็นเหตุให้เดือดร้อน”

ในชีวิตประจำวันโดยปกติของปุถุชนผู้ยังหนาแน่นไปด้วยกิเลส ย่อมปฏิเสธไม่ได้เลยว่าอกุศลจิตจะไม่เกิดขึ้น เพราะอกุศลจิตเกิดขึ้นเป็นปกติจริง ๆ เกิดขึ้นเป็นไปอย่างมากด้วย หวันไหวไปในเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยอำนาจของกิเลสที่ได้สะสมมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานนับชาติไม่ถ้วน ชีวิตของผู้ที่ไม่ได้ฟังพระธรรม ไม่ได้อบรมเจริญปัญญา ก็ดำเนินไปอย่างผู้ที่ไม่มีความดี ไม่มีปัญญา เป็นเครื่องนำทางชีวิตไปสู่คุณความดีทั้งปวง ทำให้ดำเนินไปด้วยความประมาท เพลิดเพลินมัวเมา ไม่เห็นโทษของอกุศล คือ ความชั่วทั้งหลายทั้งปวง และไม่เห็นประโยชน์ของความดีประการต่าง ๆ จิตใจ

“ทุจริตกับสุจริตต่างกัน”

ขึ้นชื่อว่าทุจริตแม้เพียงเล็กน้อย บุคคลไม่ควรทำด้วยความสำคัญว่า ชนพวกอื่นย่อมไม่รู้กรรมนี้ของเรา ส่วนสุจริตนั้นแหละ เมื่อคนอื่นแม้ไม่รู้ ก็ควรทำ เพราะว่าเป็นขึ้นชื่อว่าทุจริต แม้บุคคลปกปิดทำ ย่อมทำการเผาผลาญในภายหลัง ส่วนสุจริต ย่อมยังความปราโมทย์อย่างเดียวให้เกิดขึ้น

(พระสูตรต้นตปิฎก ขุททกนิกาย คทาธรรมบท)

“เหตุสมควรแก่ผล”

บุรุษทำกรรมเหล่าใดไว้
เขาย่อมเห็นกรรมเหล่านั้นในตน
ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้รับผลดี
ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อมได้รับผลชั่ว
บุคคลหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น

(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก จุลนันทชาดก)

“เดือดร้อนเพราะกรรมชั่วของตัวเอง”

โจรผู้มีธรรมอันชั่วช้า ถูกเขาจับได้พร้อมของกลาง
ย่อมเดือดร้อน เพราะกรรมของตน ฉันท
หมู่อสัตว์ ผู้มีธรรมอันชั่วช้า ละไปแล้ว
ย่อมเดือดร้อนในโลกหน้า เพราะกรรมของตน ฉันทนั้น

(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เถรคาถา ฐิติบาลเถรคาถา)

“บาปให้ผลเป็นทุกข์”

คนพาล ย่อมสำคัญบาปประดุจน้ำผึ้ง
ตราบเท่าที่บาปยังไม่ให้ผล
ต่อเมื่อใด บาปให้ผล
เมื่อนั้น คนพาล ย่อมประสบทุกข์

(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท)

มีแต่จะคล้อยไปในทางที่เป็นอกุศล ทำแต่สิ่งที่ไม่ดี ทำแต่สิ่งที่เป็นโทษ ย่อมเป็นผู้เลื่อมอย่างที่สุดเพราะไม่มีปัญญาความเข้าใจถูกเห็นถูก ในทางตรงกันข้าม ชีวิตของผู้ที่ได้ฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม ได้อบรมเจริญปัญญาในชีวิตประจำวัน ก็ดำเนินไปตามปกติ ถึงแม้ว่าจะยังไม่ได้ดีสักเลอะอะไร ๆ เลย อกุศลจิตเกิดขึ้นเป็นปกติธรรมดาตามเหตุปัจจัย แต่ก็ยังมีปัญญาที่ค่อย ๆ รู้ขึ้น เข้าใจขึ้นในความเป็นจริงของสภาพธรรมที่กำลังปรากฏว่าเป็นแต่เพียงธรรม เป็นสิ่งที่มีจริงแต่ละหนึ่ง ๆ ที่เกิดขึ้นแล้วก็ดับไป ไม่ใช่เรา พร้อมทั้งเห็นโทษของอกุศลที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงแล้ว มีความละอายมีความเกรงกลัวต่ออกุศล พร้อมทั้งมีความจริงใจที่จะขัดเกลาอกุศลให้เบาบางลงทั้งหมดทั้งปวงต้องอาศัย การฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม เริ่มด้วยความเข้าใจที่ถูกต้อง เห็นประโยชน์ของคำจริงแต่ละคำของ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่เป็นคำอนุเคราะห์ที่เกื้อกูลให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้อง และเมื่อมีความเข้าใจอย่างถูกต้อง ปัญญาในเองที่จะนำทางชีวิตไปสู่คุณความดีทั้งปวง ไม่นำพาไปในทางที่ผิด

ข้อความในพระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท แสดงความต่างกันของกรรมชั่ว กับกรรมดีไว้ ควรค่าแก่การศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ดังนี้

“กรรมชั่วไม่ทำเสียเลยดีกว่า เพราะเหตุว่ากรรมชั่วย่อมเผาผลาญในภายหลัง ส่วนบุคคล ทำกรรมดีแล้วชั่วย่อมไม่เดือดร้อนในภายหลัง กรรมนั้น เป็นกรรมดี อันบุคคลทำแล้ว ดีกว่า”

จะเห็นได้จริง ๆ ว่า สัตว์โลกมีกรรมเป็นของของตน อกุศลกรรมให้ผลเป็นสุข อกุศลกรรมให้ผลเป็นทุกข์ กรรมที่ตนเองได้ทำแล้วของใครก็เป็นของคนนั้น จะแบ่งปันให้กันไม่ได้ ไม่เหมือนกับทรัพย์สมบัติหรือวัตถุสิ่งของ ที่พอจะแบ่งปันให้คนอื่นได้ บุคคลที่ทำอกุศลกรรมหรือกรรมชั่วประการต่าง ๆ มีฆาตกร ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในกาม พุตเทจ พุตส่อเสียดใส่ความให้คนอื่น แดกแยกกัน เป็นต้น ถึงแม้ว่าจะหนีไปอยู่ ณ สถานที่แห่งใดแห่งหนึ่งด้วยความมุ่งหมายว่าจะทำให้ตนเองรอดพ้นจากการได้รับผลของอกุศลกรรม ก็ย่อมไม่สามารถที่จะรอดพ้นจากการได้รับผลของอกุศลกรรมไปได้เลย อกุศลกรรมที่ได้ทำแล้ว เมื่อถึงคราวที่จะให้ผล ก็จะต้องให้ผล แล้วแต่ว่าจะให้ผลมาก เผ็ดร้อน หนักหรือเบา ก็ตามควรแก่อกุศลกรรมนั้นที่ตนได้ทำแล้วนั่นเอง ซึ่งไม่มีใครทำให้เลย ขึ้นอยู่กับกรรมที่ตนเองได้ทำไว้แล้วอย่างเดียวจะโทษใครก็ได้ แม้พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตลอดจนถึงพระสาวกทั้งหลาย ยังไม่พ้นจากการได้รับผลของอกุศลกรรมที่ได้เคยทำแล้วในอดีต วิชาซึ่งเป็นผลของอกุศลกรรมในชีวิตประจำวัน ที่พอจะเข้าใจได้ คือ ขณะที่เราเห็น ไตยีน ไตกลิ่น ลิ้มรสสิ่งของที่กระทบสัมผัสทางกายที่ไม่ดี ไม่น่าปรารถนา ไม่น่าใครไม่น่าพอใจ เป็นธรรม

ที่เกิดเพราะเหตุปัจจัยทั้งหมด

อกุศลกรรมที่ได้ทำแล้ว ถ้าเป็นปัจจัยทำให้ปฏิสนธิ (เกิด) ก็ย่อมจะทำให้เกิดในนรกบ้าง หรือว่าในกำเนิดสัตว์ดิรัจฉานบ้าง หรือว่าเกิดเป็นเปรตบ้าง หรือว่าเกิดเป็นอสุรกาย (อบายภูมิที่ไม่ทุกข์ทรมานเหมือนนรกหรือเปรต แต่สัตว์ ที่เกิดในภูมินี้ไม่มี ความร่าเริง ไม่มี ความเจริญ) บ้าง ซึ่งเป็นภูมิที่ไม่สามารถจะเจริญกุศลธรรมจนกระทั่งสามารถรู้แจ้งอริยสัจธรรมได้ แต่ละคน ก็จะเห็นความวิจิตรของอกุศลกรรมที่ได้กระทำแล้ว การฆ่าสัตว์ การถือเอาสิ่งของที่บุคคลอื่นไม่ได้ให้ การประพฤติผิดในกาม การพูดเท็จ การพูดส่อเสียด เป็นต้น ที่ได้ทำแล้ว ไม่ว่าจะ เป็นใครทำก็ตาม เป็นเหตุทำให้ปฏิสนธิในนรกก็ได้ ทำให้ปฏิสนธิในกำเนิดสัตว์ดิรัจฉานก็ได้ ทำให้เกิดเป็นเปรตก็ได้ ทำให้เกิดเป็นอสุรกายก็ได้ ตามสมควรแก่อกุศลกรรมนั้น ๆ โดยไม่มีใคร ทำให้เลย นอกจากตนเองที่ได้ทำอกุศลกรรมไปแล้วเท่านั้นจริง ๆ สำหรับในภูมิมนุษย์ก็ยังเห็นสัตว์ดิรัจฉาน ซึ่งจะปฏิเสธไม่ได้เลยว่า ไม่มีกำเนิดดิรัจฉาน เพราะเหตุว่าแม้ในโลกนี้ ก็มีภูมิมนุษย์และมีภูมิ สัตว์ดิรัจฉานด้วย กรรม จำแนกสัตว์โลกให้แตกต่างกันอย่างแท้จริง

การกระทำที่ไม่เหมาะสมไม่ควรประการต่าง ๆ นั้น เป็นเหตุที่ไม่ดี เมื่อทำเหตุที่ไม่ดีแล้ว เป็นไปไม่ได้เลยที่จะทำให้ผลที่ดีเกิดขึ้น เพราะเหตุว่าเมื่อเป็นเหตุที่ไม่ดีแล้ว ก็ต้องให้ผลเป็นผลที่ไม่ดี ไม่น่าปรารถนา ไม่น่าใครไม่น่าพอใจเท่านั้น เป็นไปเพื่อทุกข์ทั้งในโลกนี้ และในโลกหน้า ซึ่งควรที่จะได้เห็นโทษจริง ๆ ตามข้อความในพระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท และอรรถกถา ดังนี้

“ถ้าบุรุษพึงทำบาป ไชริ ก็ไม่ควรทำบาปนั้นบ่อย ๆ ไม่ควรทำ ความพอใจในบาปนั้น เพราะว่า ความสังฆบาป เป็นเหตุให้เกิดทุกข์”

เนื้อความแห่งพระคาถานั้น มีว่า ถ้าบุคคลพึงทำกรรม อันลามก (ชั่วช้า, ต่ำทราม) คราวเดียว ควรพิจารณาในขณะนั้นแหละ สำเนียง (ศึกษา) ว่า “กรรมนี้ไม่สมควร เป็นกรรมหยาบ” ดังนี้แล้ว ก็ไม่ควรทำบาปกรรมนั้นบ่อย ๆ พึงบรรเทาเสีย ไม่ควรทำแม้ ซึ่งความพอใจหรือความชอบใจในบาปกรรมนั้นซึ่งจะพึงเกิดขึ้นเลย ถามว่า “เพราะเหตุไร ?” แก้วว่า “เพราะว่า ความสังฆ คือ ความพอกพูนซึ่งบาป เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ คือ ย่อมนำแต่ทุกข์มาให้ ทั้งในโลกนี้ ทั้งในโลกหน้า”

ในสังสารวัฏอันยาวนาน หาเบื้องต้นเบื้องปลายไม่ได้ แต่ละคนก็ได้เกิดมาแล้วนับชาติไม่ถ้วนด้วยกันทั้งนั้น เวลาที่เรา ท่องเที่ยวไปในสังสารวัฏอย่างยาวนานนี้ เรามีมือและเท้าไว้ทำ กุศลหรืออกุศลมากมายในแต่ละภพแต่ละชาติ ? ซึ่งจะเห็นได้ว่า บางคนมีมือและเท้าไว้สำหรับทำอกุศลกรรมอย่างมากทีเดียว เช่น

“ทรัพย์สินของคนตายกับ ทรัพย์สินของผู้ไม่ให้ เสมอกัน”

เหมือนอย่างว่า บุคคลผู้ตายแล้ว
เมื่อบุคคลอื่นนำสิ่งของทั้งหลาย มีข้าวและน้ำ เป็นต้น
แม้มาก มาวางแวดล้อม แล้วบอกว่า
สิ่งนี้จึงเป็นของผู้นี้ สิ่งนี้จึงเป็นของผู้นี้ ดังนี้
บุคคลผู้ตายแล้วนั้น
ก็ไม่สามารถลุกขึ้นมาทำการแจกจ่ายได้ ฉะนั้น
แม้บุคคลผู้ไม่ให้ทานก็เหมือนกัน
เพราะฉะนั้น โภคะทั้งหลายของผู้ตายแล้ว
และของผู้มีปกติไม่ให้ทาน จึงชื่อว่าเสมอกัน

(สารัตถปาฬินี อรรถกถา สังยุตตนิกาย สคาถวรรค มัจจริสูตร)

“ชนะอกุศลของตนเอง”

ฟังชนะความโกรธ ด้วยความไม่โกรธ
ฟังชนะความไม่ดี ด้วยความดี
ฟังชนะความตระหนี่ ด้วยการให้
ฟังชนะคนมักกล่าวคำทะเลาะแหย่ ด้วยคำสัตย์
ฟังกล่าวคำสัตย์ ไม่ฟังโกรธ

(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท)

“หนีไม่พ้น”

ถ้าท่านกลัวทุกข์ ถ้าทุกข์ไม่น่ารักสำหรับท่าน
ท่านก็อย่าทำบาปกรรม ทั้งในที่ลับ ทั้งในที่แจ้ง
ก็หากว่าท่านจักกระทำหรือกำลังกระทำบาปกรรม
ถึงท่านจะเหาะหนีไป ก็ไม่พ้นไปจากทุกข์ ได้เลย

(พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เจริญสาธนา ปุณณิภาเรติคาถา)

ทำร้ายผู้อื่น เบียดเบียนผู้อื่น ฆ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ เป็นต้น แต่บางคนมีไว้สำหรับเจริญกุศลประการต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ขวนขวายกระทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ เช่น ให้ทาน หยิบยื่นสลละวัตตุสิ่งของเพื่อประโยชน์สุขแก่ผู้อื่น เดินไปฟังพระธรรมที่บุคคลผู้มีปัญญาแสดงตามที่ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงเพื่อความเข้าใจในพระธรรมที่ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง มีมือไว้กราบไหว้พระรัตนตรัยน้อมระลึกถึง พระคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระธรรม และพระอริยสงฆ์ เป็นต้น แล้วในชาตินี้เราได้เกิดมาเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นการได้ที่ยากอย่างยิ่ง ควรที่จะได้เตือนตนเองอยู่เสมอว่าเรามีมือและเท้าไว้สำหรับทำอะไร เพื่อจักเดินทางต่อไปในภพหน้า? จักใช้มือและเท้าให้ตนเองเดินทางไปสู่อบายภูมิ ด้วยการกระทำอกุศลกรรมประการต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สมควรอย่างยิ่ง หรือว่าจักใช้มือและเท้า เพื่อทำให้ตนเองออกไปจากวิภูฏะ หลุดพ้นจากทุกข์ทั้งปวงได้ในที่สุด ด้วยการฟังพระธรรม ศึกษาพระธรรม สละสมปัญญา ซึ่งเป็นความเข้าใจถูกเห็นถูกไปตามลำดับ พร้อมทั้งเป็นผู้ไม่ประมาทในการเจริญกุศลสะสมความดีทุกประการ เป็นการดำเนินชีวิตอย่าง

คัมค่าและเป็นประโยชน์ที่สุด

จากพระพุทธพจน์ที่ว่า “กรรมชั่ว ไม่ทำเสียเลยดีกว่า” เป็นคำที่ต้องเก็บไว้ในใจ เตือนใจตนเองอยู่เสมอ เพราะกรรมชั่วให้ผลที่เป็นทุกข์เท่านั้น และให้ผลโดยไม่ผิดตัวด้วย ใครทำกรรมใดไว้ก็ต้องได้รับผลของกรรมนั้น เมื่อเกิดมาแล้ว มีชีวิตที่แสนสั้น ความตายจะมาถึงเมื่อใด ไม่มีใครรู้ล่วงหน้าได้เลย สิ่งที่เราควรสะสมอบรมเจริญในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่อกุศล ไม่ใช่ความชั่ว แต่สิ่งที่ควรสะสม คือ คุณความดีประการต่าง ๆ พร้อมทั้งฟังพระธรรมศึกษาพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง สะสมความเข้าใจถูก คือ ปัญญา ไปตามลำดับ ซึ่งจะเป็นที่ฟังที่แท้จริง เมื่อปัญญาเจริญขึ้น ปัญญาก็จะนำไปในกิจทั้งปวงที่ตึงงามโดยตลอด ป้องกันด้านทานไม่ทำให้ทำสิ่งที่ผิดโดยประการทั้งปวง เพราะเป็นไปไม่ได้เลยที่ปัญญาจะพาไปทำชั่ว มีแต่จะเกื้อกูลให้คุณความดีเจริญขึ้น เป็นประโยชน์ทั้งต่อตนเอง เป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้อื่น สังคม ชชาติบ้านเมือง

ธรรมเตือนใจ

“บุคคลไม่ควรดูหมิ่นบาปว่า บาปมีประมาณน้อยจักไม่มาถึง แม้หมิ่นน้ำยังเต็มด้วยหยาดน้ำที่ตกลงที่ละหยาด ๆ ได้ ฉนใด ขนพาลเมื่อสั่งสมบาปแม้ทีละน้อย ๆ ย่อมเต็มด้วยบาปได้ ฉนนั้น” (พระสุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท)

ขอเชิญศึกษาพระธรรมเพิ่มเติมได้ที่ มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา

- * www.dhammadhome.com [www.dhammadhome.com มีหลากหลายหมวดหมู่ให้ได้ศึกษา เช่น กระดานสนทนา ถาม-ตอบปัญหาธรรม, ฟังธรรม, หนังสือธรรม เป็นต้น]
- * YouTube : มูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา
[พิมพ์ค้นหาในช่องค้นหาเพิ่มเติมด้วยคำว่า บ้านธัมมะ, ธรรม อ.สุจินต์ มีพระธรรมหลากหลายประเด็นให้ได้ศึกษาเพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกตรงตามความเป็นจริง]
- * Facebook : ชมรมบ้านธัมมะ มศพ.

ชมรม กรีฑา/ไตรกีฬา

ชมรม จักรยาน

ชมรม ตรีเพชร

NORTH AMERICAN RESCUE

ชมรม บอร์ดข่าว

ชมรม ฟุตบอล

ชมรม เทคโนโลยีสารสนเทศ

เหรียญคริปโตเคอร์เรนซี
แก้ปัญหาการทุจริตภายในองค์กร

ชมรม ดนตรีไทย

ชมรม อารูโโบราณ

ชมรม กอล์ฟ

ชมรม ไต่หน้าผาจำลอง

ชมรม บาสเกตบอล

ชมรม ภาษาต่างประเทศ

ชมรม ไรบอท

ชมรม ค่าอาสาสมัครนิธิรัฐบุรุษฯ

ชมรม ดาราศาสตร์

ชมรม เทนนิส

ชมรม พุทธศาสน์

ชมรม ยิงปืน

ชมรม โครงการตามแนวพระราชดำริ

ชมรม ดำน้ำ

ชมรม นิเทศศิลป์

ชมรม หัตถดนตรี

ชมรม หมากรกระดาน

ชมรม ฟุตซอล

ชมรม ยูโดเทควันโด

นิตยสารเสนาศึกษา

กำเนิดครั้งแรก

มกราคม ๒๕๕๘

กำเนิดครั้งหลัง

สิงหาคม ๒๕๕๓

นิตยสารราย ๓ เดือน ของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

วัตถุประสงค์ : เพื่อเผยแพร่เพิ่มพูนความรู้ทางด้านวิชาการ ผลงานวิจัย การพัฒนาทางทหาร ศิลปะ สารคดี ความคิดเห็น ความรู้ทั่วไป และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี ระหว่างโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้ากับมวลสมาชิกนิตยสารเสนาศึกษา

พลเอกหญิง สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ที่ปรึกษาากิตติมศักดิ์

คณะที่ปรึกษา	กองอำนาจการ	กองบรรณาธิการ
ที่ปรึกษา	ผู้อำนวยการ	บรรณาธิการ
พล.อ. วรวิทย์ พรรณสสัย	พล.ท. ไกรภพ ไชยพันธุ์	พล.ต. นันทยศ บูชา
พล.อ. ปริญญา สมนสุวรรณ	รองผู้อำนวยการ	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
พล.อ. ดนัย มีชูเวท	พล.ต. อุดม แก้วมหา	พ.อ.หญิง ณัฐมล จงทหาร
พล.อ. พอพล มณีรินทร์	พล.ต. สิทธา สาริบุตรานนท์	ประจำกองบรรณาธิการ/พิสูจน์อักษร
พล.อ. จำเริญ ยศสุนทร	ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	พ.อ.หญิง ซินท์ทัย สุริยโสภานพันธุ์
พล.อ. ถกลเกียรติ นวลยง	พล.ต. นันทยศ บูชา	พ.ท.หญิง ศุภรภรณ์ ยศสุนทร
พล.อ. สิทธิพล ชินสาราญ	พล.ต. พีรพล สงนุ้ย	พ.ท.หญิง มัทรีน ชุ่มทอง
พล.อ. ณัฐวุฒิ ชุณหะนันท์	พล.ต. อนันต์ ปิจวิทย์	พ.ต.หญิง อ่ำมา ช่างเกวียน
พล.อ. จิระเดช กมลเพชร	กรรมการ	พ.ต.หญิง นิสากร จันทร์สร
พล.อ. ปิยะพงศ์ กลิ่นพันธุ์	พ.อ. คำศักดิ์ นิมานันท์	พ.ต.หญิง เบญจภรณ์ พันธุ์นิล
พล.ท. กานต์ พินยนิติศาสตร์	พ.อ. กริธา ศรีลัด	ร.อ.หญิง สารีศา เขียววงา
พล.ต. จิระ เหล่าจรัสกร	พ.อ. ไสพัส รัตนพงษ์ใส	ร.อ.หญิง จุติมา วานเครือ
พล.ต. วิชาติ เอี่ยมไพจิตร	พ.อ. ศักดิ์ระวี พึ่งเย็น	ฝ่ายการเงิน
พล.ต. อำนาจ แยมผลกา	พ.อ. วิเชียร วิริยะธรรมกุล	ร.อ.หญิง ศศิรินทร์ ดงศิริ
กองจัดการ	พ.อ. ปริญญา รุ่งเรือง	จ.ส.อ. กฤษฎาภรณ์ ปาละสิทธิ์
ผู้จัดการ/ฝ่ายศิลป์	พ.อ. เสกสิทธิ์ ศิริพละ	ช่างภาพ
พ.ท. สรวุฒิ ทองทิพย์	พ.อ. กานต์พงษ์ พลต๋องเกษม	จ.ส.อ. สุรัชชัย พงษ์ปฏิเมศร์
ผู้ช่วยผู้จัดการ	พ.อ. ชยานันท์ ทองจันทร์	จ.ส.อ. สมหมาย พุทธา
พ.ต.หญิง อ่ำมา ช่างเกวียน	กรรมการ/ฝ่ายกฎหมาย	ฝ่ายติดต่อประสานงาน
ผู้พิมพ์/โฆษณา	พ.อ. จำนวนู สังข์ทอง	นาง สาลียา จิตทรดี
พล.ต. นันทยศ บูชา	กรรมการ/ற்றுญึก	ฝ่ายธุรการ
ฝ่ายจัดส่ง	พ.อ. นิพนธ์ กรรณแก้ว	จ.ส.ท. ปิยะพงษ์ เมืองอำพัน
พ.ท. สรวุฒิ ทองทิพย์	กรรมการ/เลขานุการ	
ร.ท. สุนันท์ เจือเกวี่	พ.อ. ดริบดินท์ จิตรีศรีอร่าม	
จ.ส.อ. เกียรติพล พงศ์ทองกุล	กรรมการ/พช.เลขานุการ	
นาง นันทวดี ชุณหะอาดศรี	พ.ท. สรวุฒิ ทองทิพย์	
น.ส. กนกนันท์ ป่าจันทร์		
น.ส. วราภรณ์ ไวยภาษ		
นาย ปฐม กอบแก้ว		
นาย ณัฐวุฒิ เอ็มแย้ม		

สำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา/กองบรรณาธิการ : โรงพิมพ์ ส่วนบริการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ต.พรหมณี อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๒๖๕๑-๔, และ ๐ ๓๗๓๙ ๓๐๑๐-๔ ต่อ ๒๒๕๒๑-๓ โทรสาร ๒๒๕๒๑, ๐ ๒๒๕๗ ๕๕๑๐ e-mail : seta.crma64@gmail.com

* การติดต่อแผนกการเงิน เพื่อชำระเงินค่าสมาชิก ற்றுญึกนิตยสารเสนาศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า อ.เมือง จ.นครนายก ๒๖๐๐๑ โดยชานนิตจัดส่ง ปณฝ.รร.จปร. ในนาม ற்றுญึก โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑-๔ ต่อ ๒๒๑๐๔, ๒๒๗๕๔, ๐๙๗-๐๐๕๔๓๙๘ และกรุณาส่ง ยศชื่อ - สกุล สมาชิก พร้อมหลักฐานการชำระเงิน มาที่ற்றுญึก

* การย้ายที่อยู่ ทางกรมหรือสมัครเป็นสมาชิก ติดต่อสำนักงานนิตยสารเสนาศึกษา โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๒๖๕๑-๔ ต่อ ๒๒๕๒๑-๓

* อัตราค่าบำรุง ๑ ปี ๒๕๐ บาท สำหรับข้าราชการ (ศิษย์เก่า รร.จปร.) ประจำการสังกัดกระทรวงกลาโหม ทักษจาก ผังง. ของหน่วย บรรณาธิการผู้พิมพ์และโฆษณา * พล.ต. นันทยศ บูชา

QR code Line @ Sena.crma

สิทฺธ กานโม กว๋ โทดิ
(ผู้ใต้การศึกษานับผู้เจ้า)

เสนาศึกษา

เล่มที่ ๘๘ ตอนที่ ๒ เดือนมีนาคม - เมษายน ๒๕๖๕ ISSN 0857-5002

CRMA FORUM